

جلال نوری

قادسیہ رز

عمومیتی اعنباء بله قادرین مسئلہ سی و نایابی .
مسلمانہ وزک قادریہ .

(بالجلاء ترجمہ وطبع حقوق محفوظ)

استانبول

مطبعة اجتہاد

شہری سنه ۱۳۳۱

مطبعه انجمن
الطباعة للجمعية

جناب شهاب الدین بلک افندی یه

قادینلر حتنده کی ایلک اثری - بلکه ، مملکتمنزدہ ،
ایلک اثری - حضور ادبیانہ کنزہ عرض ایدیورم . بو کتابی
ذات عالیکنگزہ اتحافک ایکی سبی وارد ر : بر نجیسی ، بالطبع ،
نثر منزی هیچ بر کیمسہ نک پیش دیرہ مدیکی بر موقع ظرافتہ
ایصال ایدن ذی دھاء بر « تراشیدہ کار » ه اولان حرمتم ;
ایکنچیسی ده ، بو مسئلہ ایله جداً او غراشدیغ کنگزی
بیلادیکمدر . جلد ، سزک کبی ، پرفطانت ، پر ظرافت ،
پر استہزا بر شاعری بر آز مشغول ایدر - یاخود آز بحق
کو لدورر ایسه - بنم ایچون نه بختیار لق !

مقدمه

کشف بر استبداد و بونک بر نتیجه ضروریه سی اولان عمیق بر جهالت بر قاج عصر دن بری کرک اسلام عالمنی ، سکرک ترک عالمنی فوق العاده مشکل بروضعت سیاسیه و اجتماعیه ده بولندیریور . اسلامک اساسات جیده سندن تباعد ، حریت فکریه بی سلب ، اجتهداتی منع بزی جدا آجینه حق بر حاله کتیر مشدتر . دما غمز عادتا « آتروفیه » اولمش ، معادلات علمیه ایله او غراش اماماز درجه ده او بیو . شمشدر . مزا جز ، طبیعتیمز ، اخلاق فز ، ذوق فز بوندن پک زیاده متاثر اوله رق بزی ، جدال کاه مدنیت ده ، عادتا بر سر سم موقعه تزیل ایتمشدتر . مسلمانلر ، ترکلر کندی خطیث اتیزی ، سوائچ اندا سمزی کورده میه جک راده ده سونوشز . كذلك بواسطه تقدیم و مؤاخذه یه ده شدت اه و طبیعتیله مانع اولمش ، تقدیر ایدن مناسبی سز عرف و بدعت لر حقنده نه سویلیرسه در حال ، او منحوس قلیچیله مؤاخذک دیلنی کشمیشدر . بوبخت ایتدیکم ظلم و بیداد غالیله و تیقو- براهه زماننده کی اعتسافدن پک ده فرقی دکادر . فقط ،

چوق شکر ، برايکي سنه دن برى بر انتباه کورسيورز .
« تاریخ تدبیات عثمانیه » عنوانی جلد مده موضوع بحث
ایتدیکم مسئله لردن بوندن بش سنه اول برقی میدانه
قویسه ايدم ، عادتا رجم ايدیلیردم . دولت بر دولت ابد
مدت ، حکومتمنز یدی قرالک ولی نعمتی ایکن تدبیات دن
نصل بحث ایدیلیر ؟ اسکی حکمدار لرمن ، رجالتز ، علماء من ،
طريقتلر من نصل تنقید ایدیلیر ؟ قادین مسئله سی موقع
مؤاخذه به قونه بیلیرمی ؟ بونلر ، هیچ شبهه سز ، اسکیدن
قورجالنه مازدی . دکل دور مطلقتیث صوکرنده ، بالنسبه
حریت مطبوعاتک رعایت کورديکي عبدالعزیز دور نده بیله
ملت بوکی مباحثاته طایانا ناما زدی .

تاریخمك اشاره دن بک آز سکره بالقان محابه سی
سرزدۀ ظهوراولادی . « مقدرات تاریخیه » عنوانیله کتابه
مطول برذیل علاوه سی لازم کلدي . بونده دها ايلری به
کیدرک علل و امر اض. مليه منزی ، قادین و عائله مسئله سی
دها بیوک بحریت فکریه ایله شرح ایتم . کرفتار تحفیز
اولق شویله طور سون هر طرف دن تقدیر لره ، تحسین لره
نائل اولدم .

ایشته بوانتباه و تیقظه کوئه نه رک بوكون محترم قارئلر من اک
و خصوصیله کندیلر دن اسلامک استخلاصی ایچون بک

بیوک ایشلر بکلديکمزر علمای کرامزک پیش نظر مؤاخذه
لرینه دها اینجه، دها نازک، دها اعوجاجی قادین مسئله‌سی
وضع ایدیبورز.

قادین مسئله‌سی! عالم اسلام، شوبولندیغمزد قبته‌ده،
مظہر فیض تیقظ اویلسه ایدی بوندن بحث ایدیله بیلیرمی
ایدی؟ فقط، شکرلر اویسون، بوکونکی مسلمانلر و ترکلر
بچن قرنک مسلمانلری و ترکلری دکلدر. اسلامیتاه قطعاً
علاقه‌سی اویلیان مطلقت و اسارت فکریه‌نک الفاسیله بر
عمومی جریان حاصل اولدی.

اسلامک ایلک دوره انتشارنده هر درلو مسائل کال
سربستی ایله موضوع محاضره اوله بیلیردی. شمدی،
ایشته، آکا یقین بردوره‌ی ادرالک ایدیبورز.

او! بو جلد منده صوک درجه خلوص نیت،
صوک درجه سربستی فکر ایله ملت اسلامیه‌نک نصف
مؤئنته تعلق ایدن مسائلک عمومدن بحث ایله اساسات
اسلامیه‌یه رجوع ایده‌جکز. اسلامک محض نعمت اولان
قواعد مساعده کارانه‌سدن، رخصتلرندن کوستردیکی
سهو لتلردن استفاده ایله ملت اسلامیه‌یه الک موافق برسورتنه
قادین مسئله‌سی حله چالیشه‌جغز. دیدیکمزر کبی قید
استبداد، تعصب جاهلانه بزی جدیت و خلوص نیت ایله

اجتہاددن او زا قلاشیدیرمئ ایدی . اسکیدن ، یعنی او بیلای ای نادانینک دوام ایتدیکی اعصار مظلمه ده و حتی پک یقینلر ده ، کچن دورده ، اساسات اسلامیه رجوع ایله تجدد و تعالی آرزو اولنور اولونماز قیاملر و قوع بولوردی . ارکان استبداد صوفه لری قیشیرتیر ، کورولتیلر چیقارارق ایشلری اوردت باص ایدرلر دی . عجیبا شمده اویله می ؟ پیری زاده صاحب هنلا کبی شیخ الاسلام من قرن سعادتندگی اصول سیاستی تشریح ایله مشروطیتی بر بدعت اجنیمه دکل ، حکومت اسلامیه نمک اساس قویی اولمیق او زرده کوستیرور و بونی ترجمه ، عربجه ، عجمجه بیاننامه لر ایله بتون علم اسلامه نشر ایدیور . یکی قفالی ، حریت فکریه صاحبی خواجه من من هر دزلو مسائل فلسفیه بی مناقشه ایدیورلر . جبر و شدتله بر فکره قارشی کلمیه جکی ، کور کورینه مخالفتک غلبه دیمک اولمدینی آرتق بزم محیط علمیمزده آکلاشمیشدر . ایشته بو انتباhe استنادا ، تکرار ایدم ، بو جلدی میدانه قوییورز .

اسلام سقوط ایدیور . بو جهتک عربیض و عمیق تدقیق علمای اسلامک اک برنجی وظیفه سیدر . مادام که اسلامیت اتم شرایع در ؟ آنک متزلزل اولمامی لازم در . ومادام که اسلام انحطاطده در ؟ دیمک اولیورکه اهل اسلام قواعد

و اساسات اسلامیه دن او زا قلا شمشدر . قضیه بدیهیه در
و غایت ساده در . بواسیاب اندر اسی دیکر جلد لر منزد
و خصوصیه « اتحاد اسلام » ده خیلی آرادق . بربرمطاعه
ایتدک . فقط بزجه بونلرک اک مهم لرندن بری ، شبھه سز ،
قادین مسئله سیدر . قادینلری متکامل او لیان ملت متکامل
بر ملت او له ما ز . قادین اسیر دکلدر . نابانغ دائمی دکلدر .
مال متقوم دکلدر . قوه فاطره آنی ار کک نظیر و شریکی ،
شفیق و رفیق اولق او زرده وجوده کتیر مشد . اسلامیت ده
آنی ، بالطبع ، او لیاه جه تلقی ایتمشدر . داتاً عقل و منطق ،
علم و عرفان ، تعالی و تکامل او زرینه مستند بر دین قادین
ماده سی بشقه در لو آ کلایه ما زدی .

کور او له جه سی استبداد وجهالت ! اسلام نقطه نظر ندن
قادینه بخش اولنان حقوق کورمه مش ، مرضی حقيقی
نبوی بی آ کلام امش و قادینی فوق العاده پست بر در که به
ایندیر مکله عائله بی ، چو جقلری ، جمعیتی وبالاضافه ملت
اسلامیه بی محوه یورومشدر .

اسلام ملتلرینک صعودی ایچون آنلرک یتشمی
لازم در . ملتلری یتشدیرن عجیباً قادیندن بشقه بر شیئمیدر ؟
بوندن بشقه ، نفس الامرده ، قادینلر بر کیت مهمله میدرلر ؟
آنلرده بر شخص انسانی تشکیل ایمیور لرمی ؟ قادین ه

من کل الوجوه ، ارکک انظیریدر . بوکا بناء دزکه شریعت اسلامیه آنی وظائفه اولدینی کبی حقوقده ارککله مساوی عد ایتمشد . حالبوکه بزم ظلم اوزرینه مستند عاداتز آنی عرفاً و فضولاً حجر ایدیور . بز قادینلرک اعذار طبیعیه سندن استفاده ایله آندری امر منزه منقاد ایدیورز : نتیجه اولی او باق او زده قادین شخصیتی غائب ایدیور . و نتیجه نهایه ده ، بر نصفی بویله جه محکوم سفلیت اولونجه بشرده ضرر دیده اولیور ! قادینلرک محکومیتندن اسکی قفاللرک کویا ایستدکلری منیتلرده محو اولوب کیدیور . تضیيق دائم عکس العملز ، ارتخاعلر میدانه کتیریر . قادین کور دیکی جبر و تضیيقدن طولایی دکل ، آلدینی تربیه ، قور دینی محاکمه نتیجه سندن صاحب ناموس و فضیلت اولمیدر . یوشه قورقو و باصق سبیله محافظه ایدیلن ناموس و عفت ساخته بر ناموس و عفتدر ، جعلیدر ، فائدہ سزدر . یدی قات کلید آلتند ، حرم دائره لرنده ، حدود جمعیتک ، هر درلو تربیه نک خارجنده بولسان حرم آغالرینک نظارتی تختنده اولدینفندن دکل حقیقتنده ناموسک موجب حیثیت برشی اولمسندن و جمعیت آنچق بویله محافظه قوام ایده جگسدن بر قادین ، بر قیز ناموسکار اولمیدر . بوده صنی تدایر ایله اولماز . قادین علویت سجا یاسی ،

قادینلغى درك ايمسى، حىيىتى بىلمسى اىلە بالذات ، بالفعل
كىندى ناموسنڭ نكھباني اومللىدیر. عکس حالدە ، برقادىن ،
هر فر Chadن استفادە اىلە ، طينتى ابراز ايدر . ملت و جمعيته
ايسه بونوچ قادينلرك بىك بىوك ضردى اوپور. بىز فكر
ناموسى ، شىمە عفتى خلقك ، مزاچك ، سىجهتك ،
طبيعتك مظھير صلاح اوپسىنده آراملىز . دىكىر يولىر
چىقماز . ايشتە بويلاھ قادينلر ، قادينلغا مفتخر و نصف
نسانك رولى نه اولدىغى بىلير و حىيىتى مدرك بىنات حوا
اىلە ملتمىزى بىنات سلامته اىصال ايدە بىليرز .

روحى سونمىش ، وجودى قوتدى دوشمش ، ارادتىنە
خلل كلىش ، شخصىتى افلاس ايمىش ، كوهزە ، دىدى
قودىجى ، تېبل ، جاھل ، قادينلردىن آرتق الامان ! آرتق
قادينلر منە بو قدر ظلم ايجىھەم . بىزدە آندرك ايشلىرى اىلە
اوغراسىم . اسکى تركلۈ كېي قادىنى بىر آلت تذوق ، بىر
بازىجە هوسات انجاز ايجىھەم . قادين ، يالكىز مالىك اولدىنى
حسن و اطفاى شھوت خصوصىنده كى قابلىتى ايجون يرادىلما
مشدر . اكىر اوپىلە اولسە ايدي قوه فاطره اذىت ايدوب دە
آنك باشىنىڭ ايجىھە بىر مقدار دماغ قويمازدى . مشتىيات
خصوصىنده ازكاك اىلە قادينك فرقى يوقىدۇ . بونلردىن بىرى
منحصراً بىو وظيفە ايجون خلق ايدىما مشدر . هر ايکىسى دە ،

بوباده ، بر تک رولک نصفی ایفا ایله مکافدو . حالبوکه بز ظالم از کلکلر ، اسکیدن بری ، قادینک بعض خصوصیت احوالدن ، بشره خدمت ایچون دوچار اولدینی کبه‌ماک و خوسه‌نق کی اعذاردن استفاده ایله آنی یا نکرا منزه منقاد بر رفیق منزله سنه ایندیر مشتری ، خیر ! قادینک تحریر واعتنی ، آنارشی بی ، رذالتی موجب اولیه حق درجه‌ده و تربیه ایله موازی کیتمک او زره اطلاقی لازم درکه بشر نصف دیگرینی فرانسون ، حریتی استداد ایتسون .

بوا فکاری غرب پرستی کی هیچ برکوره نکه استداد ایله یازمیورز . ذاتاً غربک نه قدر مخالفی اولدینی موزی مؤلفات ساوه مزده اثبات ایتدئ . خیر ! قادین حتی غربده تاقی ایدل دیکنک پک فوقنده در . واقعاً بشرك هر ایکی نصفی قاعدة مساوی ایسه‌ده ، ایچه دوشون نتجه قادینک بر درجه‌یه قدر جمعیته فضاه برحق اولدینی تظاهر ایدر . بشرك ادامه‌سنده از کک قادین کی صحنه ، حیاتی تهلکه‌یه قوییورمی ؟ بوا مر ادامه‌ده از کک تلذذدن بشقه بر شی بی‌سلمیور ؛ فقط قادین ، زواللی قادین ، بر آن تذوقک فرد اسنده نه لره او غرامیور ؟ بوفدا کارلغه ، بو انسانیت کارلغه مقابل بز ظلمه نه یا پیورز ، خصوصیله اجداد من نه لریا پیور لر دی ؟ جسم ، کاربان سرایلره مشابه حرملده

قادینلری تسکین مشتیات ایچون اعداد اولو نمش برسورو
کبی حبس ایدیورلر ، آنلرک روحنى ، عقلنى ، عرقانى
تام معناسىله خادم ایدیورلر ويان كلوب صفالرىنه باقيورلر-
دى . اسلاميت قادینلرک بو دركە بىستى يە هبو طارىنه
مساعد دكىدر . قادینلرده ارككلر كبى مكلىفىندىرلر .
مقصد نبوى او زمان خطە جازىيەدە قادین علېنده روا
كورىلان اعتسافاتە بر نهایت ويرمكدى . نظر شر عده قادین
ھېچ بروقت مزلە اسارتىدە دكىدر . اكىر او يلە اولسە ،
قادین اركلك استمتاعى ایچون تەنە ايدىلش بىر خلوقدن
بشقە بىرىشى او لاماق او زرە تلقى ايدىلسى ايدى اسلاميتىدە
بو كون بشقە احکام كورەجىڭ ايدىك . نە كېم بعض اقوام
ابتدائىئەنك شرايىنده بوكا داڭز مەھىم احکام وار : قادین
ارككلك مالىدر . آنى آلىر . صاتار . آندىن استفادە ايدر .
بشقەنە اعارە ، اجارە ، اعانە ، ھېھ ايدر ... خىر !
شرىعت احمدىيەنىي اسنادا تىنە تىزىيە ايلە تىچىل ايدىم . احکام
اسلامىيە موجىنچە قادین ، شىمىدىيىكى موقۇندا بولۇنەماز .
قادىنلە پايەسى البتە شىمىدىكىندا بلنددر .

اسلاملىك و ترکلرک يالكىز قور توللىرى دكىل ، هىر دىل لو
تعالىلری قادینلرینىڭ ترفيع سوپەسە وابستەدر . دنيادە
ارككلرى ايلرى اولوبدە قادینلری كىرى بولۇنان ھېچ

بر ملت یوقدر. اساسی بر مدنیت آنچه ذوالجهتین اوله بیلیر.
ترکلری و علی العوم اسلاملری اصعاد ایمک ایستیور
ایسه ک عملیاته يالکن اردودن ، دو تمادن باشلاماملى یز .
حتی ترقیاته مکتبه‌دن بیله بداء ایمک طوغری دکلدر .
هر شیدن اول قادینلر مزی اصلاح ایتملی یز که آنلرده
چو جقلری ، چو جقلرده بیودکلر نده دولت و ملتی اصلاح
ایتسونلر . بر بنا یا پیله جنی وقت چاییدن باشلاماز . او لا
عل قازیلیر . قادین مبنای بشرک و کن رکینیدر . امید
ایدرم رسالم اخوان کرامک مظهر مناقشه‌سی اولور و بو
مناقشات حال حاضرده اسلاملرک و ترکلرک تلقی مسائلده
واصل رشد اولدقلرینه دلالت ایدر .

تاریخنده و مختلف مملکتlerde قادین

ترک و مسحان قادینی مسئله سه، کلید دن ، دها طوغریسى بومهم مسئله نی آکلامق ایچون عمومیتی اعتباریله قادین مسئله سنی بیامکلکمزلازمدر. قادین نه در ؟ ادوار مختلفه ده قادین مسئله سی نه کبی اشکالده پیش نظر مؤاخذه يه قو نشدر ؟ قادین نه کبی بر تکامله مظہر او لشدز ؟ ایشته بورالریتی تدقیق ایده جکز . فصلمز اک مهم ، اک فنی و جدی منابعدن آلنان معلوماته استناد ایدر .

قادین نه در ؟ قادین ، کاشاتک منشائی اولان قوه فاطر دنک نصفیدز . عالم آنحق بر قوتک تماذیسی ایله دوام ایدیور . بوقوت ده ایکی يه منقسدر . بو نصفلرک بری مذکر ، دیکری مؤنثدر . حیات بو صورتله ادامه اولو . نیور . بونلردن بری او لسه اولوم ، دهشت و نخوس تیله عالمه استیلا ایدردی . بناءً علیه حیاتدن بو ایکی قوت منشعب او لیور . بو ایکی قوت آرمه سنده هیچ بر فرق ، هیچ بر تقدم تصور او لونه ماز . اکراولسه ایدی حیاتده بر احتلال رونما او باق لازم کایردی . قادین ، از کل پسیقولوزی

و فیزیولوژی اعتباریله بربرینه مساویدر. بونلردن هر بری
آهنت کاٹانک ادامه سی ایچون لازم کلن سرمایه نی کتیریور.
بو آهنت عمومی ، بلا انقطاع ، اشکال جدیده میدانه
چیقاریور. بواسکالک توالیسی ایله تکامل حاصل اول مقدمه دار.
بوایکی قوی منج ایتدیرن « وسیله » نک اسمی « عشق
و محبت » در ؟ ياخود ، دها شدتی ، دها عظمتی بر کلیه
ایله افاده ایتمک ایسته رایسه ک شاعر معظم کوتنه نک افاده وسیله
هر ایکی منبع حیات عینی عناصردن یا پیلمشد. شوقدر که
بونلردن هر برینک مختلف مزیت‌لری ، خاص‌یتلری
واردر. بونلرک اجتماع و امتزاجندن یکی حیاتلر فیشقیریور.
بونقطه نظردن محاکمه یورودیله جک اولورسه قادینک
کوچکلکنند و ارکک بیوکلکنند بحث فن اعتباریله
هذیان دن بشقه برشی دکلدر. ارکک قادینه نسبته نه ایسه ،
قادین ده ارککه نسبته او در. اکر بونل بربرینه مساوی
اولسنه لردی امتزاجلردن برنتیجه چیقمازدی. بر ارکک
قادینی کندیسیندن کوچک تلقی ایتسی ، کندیسی ایچون
ذلدر ؛ بو طرز تلقی حیثیت بشریه یه تعریض دیگدر .
حیات ، ارککدن زیاده قادیندن فدا کار لق طلب ایدیور .
بناءً علیه بوعتبارله ارکک فوقدنده برموقع احترامدد.

فیزیولوژی نقطه سندن قادینک وظیفه بشریه‌سی دها بیوکدر . بو وظیفه‌یه متابل آنک برفضه حق وارد رکه اوده ارکاک چرفندن مظهر مظاهرت او مسیدر . حالبوکه نه کوریبورز ؟ قادینک وظیفه بشریه‌سی ایفا سندن طولایی کرفتار اولدینی ضعفدن بالاستفاده ارکاک آنی اسیر ایدیور . بواسارت یوم تکویندن بری موجوددر . وانسان هر شیئدن زیاده « آتاویزم » ک بیله رک ، بیلامیه رک مغلوبی اولدینگدن ، اک مترق انسانلر ، اک متكامل ملتارده بیله بواسارت قدیمه نک حالا ایزلری قائلشدر .

قادین بجادله جدیه حیاتده ، برچوق دفعه لرعن رائیلی یانده کوریبور . بوکا نسبته بجادلات واهیه حیاتده - که بونلردن سربی مراد ایدیبورز - ارکاک نسبته اولومه دها آز معروض قالیور .

قادین فیزیولوژی ساحه سنده بشریته ویردیکی بوفضله ویرکونک اجرینی پیقولوژی ساحه سنده بولیور : کوزلک ، عشق ، شفت ، علویت روحیه هپ بوقبیلدندر .

قواعد عمومیه هر یرده جای تطبیق بولور . هر مسئله نک ، تاریخ انسانیتده ، ایزکج ، حریته حل اولونه جنی ایسه لا یازلزل بر قاعدة عمومیه در . عاقبت ، قادین ده ، استقبالده ، فیزیولوژی و پیقولوژینک کندیسنه

حاضر لدینی موقع بلنده صعود ابده جکدر. فقط بوکا کانجه یه
قدر عجیبا قادین نه صیقینیلر چیکور ؟ ایشته ، آشاغیده کی
تجربه تاریخیه بزره بونی کوسته جکدر :

خرافات توراتیه دن بر شی چیقمه جنی ایچون الله
موجود کتب محرفة اسرائیلیه به نظر آقادینک نه اولدینگدن
بخته حاجت کورمیورز .

ادوار متقدمده ، شرقده ، قادین هر درلو قواعد
عدل و حقانیتک خارجنده معامله کورردی . قادینک ،
شرقده ، اسکی زمانده ، عدالت کوردیکی یرلایسه اوقدر
آزدرکه قاله آلمه بیله دکمز . بتون قطعات وحشیه ده ،
آفریقا واویانوسیاده ، آمریقانک بازبار اقلیملرنده ،
اور وپانک زمان جاهلیننده هې بولیله ایدی .

قبل التاریخ ادوراده ، ناشک ، قادینلر آولا نیردی .
أرك زور بازو سنه ويا مکرو حيله سنه کوه نه رک قادینلری
استرقاق ایدردى : نته کیم یقین و قته قدر و بلکه حالا
آفریقانک داخلی مظلمندہ قادینلر . و حتی أرك چو جقلر .
بويله جه چالینیور . أرك ، قبل التاریخنده ، مدافعه نفس
ويا تجاوز ایچون حرب دائمی ده ایدی . او ایشلرینی

استرقاق ایتدیکی قادینه ترک ایدردی. چو جقلرک بیو تیسی ده،
بالطبع ، آنک وظیفه سی ایدی .
شمدیکی وحشی اقوامده ده بویله در .

بعض ابتدائی قیلەلرده قادینلر مشترک ایدی و حالاده
مشترکلدر . بتون قبیله عن جماعة زوجات مشترکدین مدافعه
واعاشه ایدرلر . ایشته بونوع قبائلده بابانک کیم اولدینی
علوم بولونمديغدن چو جقلر آنایه عائد اولوردی . بزدهده،
رق مسائلنده ، چو جق نسب جهتندن بابايه ، ملکیت
اعتباريله آنایه تابعدر . كذلك حیوانات دخی ملکیت
اعتباريله آنایه صاحب اولان کیمسه يه عائددر . بواسوله
فنون اجتماعيـه ده Matriarcat اطلاق اولنور . بوقاعدہ
اجتماعيـه نك جاري اولدینی يرلرده آنانک حکم ونفوذی
پك بیوکدر . میراث آنادن اولاده انتقال ایدرو چو جق
بتون بابالینک حایمسنه مظہردر .

بواسوله فوشی زمانه قدر چین مملکتىدە ، هنده ،
آندامان آطه لرنده و يقين زمانلره قدر كوچك روسيـه ده
زاپوروغ قراقلرنده ، برالشام اقوام بدو يهـسندە ، قالهـدوـ
نيا آطهـسندە تصادف ايدلـشدـر .

فقط بواسول طبیعی اولمديغدن سالـکاتـی وجود و روح
اعتباريله تردى ایتدیرـمش ، بـیـتـیرـمشـدـر .

تعدد ازواجه جاري اولديني يرلرده (ماوريارقا)
اصلی واردی .

ين الاخوان تعدد ازواجه قاعده سی ادوار جهاليته
عربيستانده ، آمر يقاده ، هنده ، سرنديب آطه سنه ،
تبه تده ، تايي ده جاري ايدي . تبه تده حالا تعدد ازواجه
موجوددر . اوراده ، بیوک قرداش عموم قرداشری نامه
اوئير وزوجه عموميهي انتخاب ايدر .

مالبارنه ناير صنفنه تعدد ازواجه حالا وارد .
متعدد قوله مشترك قادر ينث حوانجني استحضار ايدرلر :
متلابوندردن بري برنوع ييه جكى ، ديكرى برنوع كيه جكى ،
اخ ، تدارك ايله ، شرعا ، مكلفدر .

بو اصوللرك جريان ايدىكى الكارده بابانك نسي
مسئله سی اصلا عقل و خاطره كلامشدر .

فقط تعدد زوجات وزوجه منفرد اصلی ديكراصوله
نسبته عموميدر . تعدد زوجات دنيانك هر يرنه تطبق
اولونش بر قاعده در . وقتله وحالا برجوق يرلرده قادر ينلرك
عددى ارككلر كىندن پك زياده در . ايشه بونك ايچوندر كه
قىزچوجقار اسكيدين اولدىريلورايدى . شريعت اسلاميه بو
اصلی حجازى بولش ومنى ايچون پك مهم اوامر اصدار

ایتمشدەر بواصولى ترک جمعیت متقدمە سندىدە بولیورز .
بعض سلاطین ، اوچىھە ، هەنصلسە بوف ايدىلېرىدى .
قىدىمەدە أرکكار مەتادى عربىدە سېبىلە بر چوق تەلکەلرە
معروض ايدىلر ؛ قادىنلاردن زىادە اولىورلاردى . قادىنلارك
عدد آفاضلە لەنی طبىعتىلە تعدد زوجات اصولنە منھى اولىشىدە .
اکر قادىنلار بولىلەجە مشترکاً برقوجه يە وارمسەلر ايدى
مدافعىز قالە بىلېرىلردى .

دوقۇر كۆستاۋ لوپۇن دە بوجەتلىرى نظر ابىتسارە
آلەرق تعدد زوجات اصولنىڭ سواثق ضروريه وجىرىيەسى
اولدىغەنە ذاھب اولىور . حقى درکاردە . اسکى زمانلارده
قىزلىر قاچىرلىق صورتىنە أولىنیرلاردى . بوجالا آوسترا يادە ،
آرنادۇلغۇك بعض اقسامىنده وظن ايدىرم كە بوسنەدە جارىدە .
كىذىك بوعادت اوقدىر مستقر اولىشىز كە بعض مەلکەتلەر دە
تىدىن ايدىن خلق بىلە مشروع اوئىنەيى ساختە برقىزقاچىرلىق
صورتىنە اجرا ايدىور .

فيجي رؤسائىنك درتىوز قارىلدى اولە بىلېرىدى .
خرىستيانلىقدىن اول موسقۇف وروس رؤسائىنك درت بش
بىك زوجەلرى واردى . بوعادتلەر يىكى قالە دونىادە ، فابونىدە ،
شەمالى و جنوبى آمىرىقا باربارلىندا حالا رعایت اولونىور .
آفرىقانىك جنوبىنده زولو ، كافر ، هوطنطاو قادىنلىرى

ایشلرک خفیفلشمسی ایچون زوجلرینک بر قاج رأس قاری دها آملرینی پک آرزو ایدرلر .

ظن او لندیقنه کوره، اوللری ، تعداد زوجات اصولی سوالق اقتصادیه نتیجه سی قبول اولو نمی شدز. بالآخر هز نکنلر بوندن استفاده ایدرک حرم‌لرینی کرکی کبی طول دیر می شلر و بیوتی‌شلر در . عمومیتی اعتبار ایله ، اسکیس ، قادرین نما کتیر مسی لازم کلن بر مال متقوم تلقی او لنیور دی و بو اعتبار ایله بربدل مقابلنده کرالنیر دی و بلا رخصت کندیستی اغیاره تسلیم ایدرسه صاحبنک حقوقه تجاوز ایتدیکنندن قاعدة جزا یه چار بدیریلیر دی .

پک اسکی عصر لرده ازدواج بر اخذ واعطا بازار لفندن بشقه برشی دکلدی . عشق و محبتک اسکی لهجه لرده مرادی یوقدر . ادعا او لندیقنه کوره، بو کون بیله، چینده وزا پونیاده عشق تعریف او لونامشدز ؟ اشعار و ترنمایه داخل او لمامشدز .

آفریقا اور تملنده سیاحت ایدن اور و پالیلر بار بار لره بزم زوجه منفرده و عشق حقنده کی اصول لرمندن بحث ایتدکلری وقت بیچاره لر شاهه قالمشلر در . او حوالیده ضعیف و ناتوان ، قادرین دنیلن « نسه » افنديستک حضو- رنده دتر ؟ آنک نه شخصیتی ، نه روحی ، نه سجیه سی .

واردر . زوجى اولان ظالمدن ياقهسى قورتارى قورتارماز
ايىك راست كلدىكىنه ، بلتكه بلا اختيار ، كندىسى بخشن
ايدر . واوفقراو يونجاغە قابيلير . يوقارى نيل حوضه سىنده ،
مادا غاسقاردە بوجال پك زيادە نظرى جالبىدۇ .

ايىك زوجه ، رئىسک رضايمە آلىپر و بوكا « باش
قادىن » ويا « بىوڭ قادىن » دىنېر . چىنده اولدىنى كى
دىكىرلىرىنە « كوچك قادىن » دىرلىر .

بونكەه برابر يىكى زەلاندا وصاموا آكى اوقيانوسىه نك
بعض آطەلرنىدە زوجە منفردە اصولنە تابع بار بازلىرى يوق
دكىلدر .

شرقىدە ، قرون اولادە ، تعدد زوجات اصل ايدى
و قادىن حقوق اعتبارىلە دائىما بىردىكە پسىيدە بولنىوردى .
بونكەه برابر هەرودوتىك قولنجە مىصردە ، پك اسىكى
دورلىدە ، بىمدەت قادىن أرككاك فوقدە بولۇنىشىدۇ .
أرككلەر ميرانە كىرىمىز ؛ بىتسۈن تۈركىي قىزلىر آلىزدى .
أرككلەر يوکى باشلىرنىدە ، قىزلىر او مووزلىرنىدە طاشىرلىرىدى .
قرالىچەنك نفوذى قرالىن زيادە ايدى . نىكاھ مقاولەسى
موجىنجىچە أرككاك قادىنە اطاعتىه مكىلدى .

فقط چوق كچمه دن فرعونك بارادەسى قادىنڭ حقوقنى
الغا ايلە آنى دركە اسارتە تىزىل اىتدى . ذاتاً بوارادە يە

کلنجه یه قدر قادر نلرک آنچق شایان اهال بر اقلبی بو حقدن استفاده ایدیوردی. بونلردن صرف نظر قادرین نیل و ادیسنده ینه نوعما بر استقلالی حائزدی . باربارلرک هجومی او زرینه بوده قالمدی .

تعدد زوجات مصر دده جاری ایدی . یالکنز رهبان بوندن استفاده ایده مزردی . قرداش بیتنده نکاح حائزدی . فرعونک زوجه لری ، عینی زمانده فرعونک همشیره سی وزوجه سی اولملقه افتخار ایدرلردی . فرعون خاندانلرینی محظوظ مدرس ایدن بو اصولدر .

فرعونک لا بعد کوزده لرندن صرف نظر اوچ و بادرت منکو حمه سی اوله بیلیردی ؟ فقط بونلرک یالکنز بری قرالیچه عنوانی حائزدی .

اسکی عجملرده بوكا یقین عادات جاری ایدی .

قدیم فرسنلرک اجدادی اولان مازدیسلرده مدنیت برخیلی ایدری بولندیغندن قادرینک موقعی بالنسبه یوکسندی و کندیلر نججه زوجه منفرد ه قاعده سنه مراتعات اولنوردی . هند قدیم شرایعنه نظرآ قادرین خسته بر مخلوق ، غیر مقتدر بر قفا ، مهم ایشلری کورمنکه قابلیتی اولیان بر نسنه در . مانو قانونی موجنه یه براهمه مختلف سبط و یا طبقه لره عالد درت قادرین

آلله بیلیرلر . ایکنجه زوجه دن طوغان چو جقلر کندیسنى
صاتون آلمق ایچون لازم كان پارمەن ویرنه عائىددر .
زوج، زوجه سنى اعمىم اولور، متادىياً قىز طوغورور،
خويى فنا بولنور ويا غير قابل تداوى بر خستە لەن اولورسە
قوغە بىليرسەدە يوكا مقابل قادىن قوجه سنى تطليق ايدە من .
زوج او زون مدت غيبوبت بىلە ايتىسى قادىنىڭ حق افتراقى
يوقدر . يالكىز چو جق صوغوررسە بى درجه يە قدر هند
قادىنى رعايت كورمڭ حقنى قزانىرىدى . بىزدەدە «امولد»
ایچون بوكا يېقىن احکام وارددر .

زوجى اولور او ماز طول قالان بىر قادىن بىر كومە او دون
او زربىنە قۇنيلوب ياقىلىر . كە ايسە وضع حلتنە انتظار فقط
آمدن صوکە احراق ايدىلىر . عبد الحق حامد بىك افندى
« دختر هندو » سىدە بونى بىك سوزشلى بىر لسان و بىوك
بى اقتدار اىلە تصوير ايتىشدەر

مانو قانۇنجە قادىن اصلا يو كىلىمى قابل اولىيان بىر
خلوقدەر . بى شريعت موجىنجە قادىنلر نظرات آلتىدە
بولۇغا زلرسە واى ئاڭلەنك باشە كەم جىكلەر ! بىر قىز، بىر قادىن،
ياشلى بىر خاتون آرزو لىرىنە توفيقاً ، ولو خانەلرى اىچىنده
اولسون ، هىچ بىشى ياپا سامىلىدەرلر . چو جقلقىنده قادىن /
بايانىڭ ، او لىلىكىنده قوجه سىنک ، طوللۇقىنده او غىللىرىنىڭ ،

ذریتی یو قه قوجه سنک اکیقین اقربا سنک تحت امر نده در.
اقربا سی ده یو قه بولالیت حکمداره عائد در . بر قادین
هیچ بروقت کندی آرزو سی موجنجه ڪندینی اداره
ایده من .

ایشته ما نو قانون سنک بو برباد احکامدن طولابی هند
مجوسیلری پک آشاغی بر صرتیه ده بولنیورلر و اسلامیت
بوندن استفاده ایدر ک هندستانده ایلر بلیور . وطن ایدرم که ینه
بو وضعیت دن استفاده ایدر ک دین محمدی خطه جسمیه هندیه ده
سرعتله تعمیم ایدیله بیلیر . هنده جوار او لان الکالر دده
بومانو احکامی قانون قوتی حائز در . پک یقین و قه قدر
اسو بچره و اسوجده ده قادین بر صبی دامنی تلقی او لنوردی .
شرفت بر جوق یر لرنده قیز چو جتلر بر متاع کبی با با
طرف دن صاتیلیر دی . چر کسلر دده بویله دکلیدی ؟ هند ده
قادین او قویه ماز ، یاز اماز ، حتی رقص سیله ایتمکدن منوع ده .
زوجنی اسیله چا غیره ماز ، سفر دده برابر او طوره من .
آر ناؤ دلقدده بوکا یقین عاداته تصادف او لونه بیلیر .

هند ده ، بویله جه ، قادینلر عنصر اعتباریه دو چار تردی
او لشلر در . اکثریتله قادینلر پک کوچک یاشدہ پک اختیار
آدمیه ویریلیر دی . بونک ایچون هندستان عرقی فناحالده
دو شمشدر . قیزلر هند ده سکن ایله اون یاش آرہ سنده

أولنير . بر براهمين سن بلوغه وارمهدن أولنر سه ناموسنى
غائب ايتىش أولور . بونكله برابر بوزوجه غير مراهقه ابوينى
اياله برمدت دها اقامت ايدرك ييك پيشيرمك كې شيلرى
اوكرنير . (حامد بكلت اثرى بواعتبار اياله پك مهدز .)
اون ايكي ياشنده زفاف أولور . زوج زوجه ايجون بر
نوع معبوددر . ماتو قانونى موجبنجه زانىه عمومى بر
ميدانده كوبكلره پارچالاتىلير و زانى قىزدىرىلش بر ياتاق
اوزرنده ياقيلير . ايران قدىمددە قادىن علېنده دهاشدته
تطبيق ايملەك اوزرە بواسول جازى ايدى .
الاسكى زمانلرده چىنده ، اغلب احتماله كوره ، قادىنلر ،
مشترىكاً ، بتون أرككلرك مالى ايدى . بو خصوصىدە چىن
عرف وعاداتى موغول و تاتار عاداتىڭ اىنجىلش صورتلۇتن
بشقه برشىي دىكلىدە . او زمانىكى قواعده نظرآ ، اصلارضا .
لرينه باقىيەرق ، ابوبىن ، بازارلقدن صىركە قىزلىنى صاتار
ـ و يا تزوچىي ايدرلردى . عقد ايديلىن مقاولە امضالىدقدن
صىركە بدل مهر اولان قيونلر ، صىغىرلر ، بازىكىرلۇ و حبوبات
بابايه تسلیم اولنور ، اوده ، قىزىنى تسلیم ايدردى .
ترکمنلرده ازدواج على الا كىز غصب و قاچىرمە صورتىنده
اولوردى .
چىنده قىزلىك اصلا شخصيتلىرى يوقدر . بونلر پك

اوقدر انسان صاییلماز. اسملری بیله بولو نماز. نومرو ایله
(۱-۲-۳-اخ) یاد او لتوتلر. بر بابا یه قاج او لادک وار
دیه صور یلو رسه او غلندن کنایه بر او لادم وبش دوموز
یاورم وار دیر که بوصو کنچیلر قیزلریدر.

چینده بزم مهر معجل و مهر مؤجل احکامنه شـبـیـه
احکام وارد ر.

قیزلری غصب صور تـنـدـه تزویج چین شـرـیـعـتـهـ یـوـقـسـهـ دـهـ
ادوار قدیمه نـكـ بر یـادـکـارـیـ اـولـقـ اوـزـرـهـ قـیـزـلـرـ غـصـبـ اوـلـنـوـرـ
کـبـیـ مرـاسـمـ اـیـاهـ اـوـلـنـدـیـرـیـلـیـلـرـ . دـوـمـاـدـدـهـ بـوـکـاـ یـقـینـ اـصـوـلـ
واردـیـ .

چین مدـنـیـتـنـکـ تـحـتـ نـفـوـذـنـدـهـ قـالـانـ زـاـپـوـنـیـادـهـ وـ (ـقـوـ)
شـنـ شـینـ)ـ دـهـ ، کـذـلـکـ عـبـرـاـیـلـرـدـهـ بـاـباـ قـیـزـیـنـهـ اـیـسـتـهـ دـیـکـیـ
کـبـیـ تـصـرـفـ اـیـدـرـ . آـنـکـ وـجـوـدـیـنـیـ پـاـرـهـ مـقـابـلـیـ اـجـارـهـ
ایـدـهـ بـیـلـهـ جـکـیـ کـبـیـ مـسـافـرـیـنـدـهـ اـعـارـهـ اـیـدـهـ بـیـلـیـرـ . مـتـداـولـهـ
تـورـاـتـلـرـدـهـ کـوـرـلـدـیـکـنـهـ نـظـرـآـ حـضـرـتـ اـبـرـاهـیـمـ سـارـهـ حـقـنـدـهـ
بـوـیـلـهـ مـعـاـمـلـهـ اـیـمـشـدـرـ .

اخـلـاقـ عـمـومـیـهـ یـهـ مـغـایـرـ اـولـقـلـهـ بـرـ اـبـرـ چـینـدـهـ اـغـنـیـاـ آـرـهـ سـنـدـهـ
تـعـدـدـ زـوـجـاتـ جـارـیدـرـ .

متـعـدـدـ زـوـجـهـلـدـنـ بـرـیـ «ـ بـیـوـکـ خـانـمـ »ـ دـرـ . دـیـکـلـرـیـ
ایـسـهـ «ـ کـوـچـکـ خـانـمـ »ـ لـرـدـرـ . کـوـچـکـلـرـ بـیـوـکـلـرـ اـطـاعـتـهـ

مکلفدرلر . کوچکلردن طوغان چوجقلر بیوکخانمی والدہ بیلیرلر . بیوک خانم وفات ایدرسه ، چوجقلر آنک ماتمی طوتارلر ، حالبوکه اصل آنالرینک ماتمی طوتقله مکلف دکلدرلر . بیوک حرمفی کوچک حرم منزلهسنہ ایندیرمک ایستہین چینی یہ یوز قیرباج آتیلیر ؟ حالبوکه ، بر عکس اولهرق ، کوچک حرم ملنمند بربنی بیوک حرم اتخاذ ایدرسه يالکنز طقسان دکنک ییر .

چین وڑايون قازیلری چوجق ایکن بابالرینه ، أولی ایکن قوجهلرینه ، طولالقلرنده اوغللرینه وبالخاصه بیوک اوغللرینه تابعدرلر . بونلر آیری پاشارلر و پک اوقدر لقردی ایتزلر . قادین قوجه سیله و ارکک چوجقلر یاه برابر سفره یه او طوره ماز . کمال سکون و سکوت ایله ییکده خدمت ایدر ، چبوقلری یاقار ، قابا بر یتک ایله اکتفا ایدر ، اولادلرینک براقدقلری قیرینتیلرہ بینله ال سوردکه حق یوقدر . چیندہ أولی اولمک پک مندوبدر . طوللر ، اولاری ، اتحار ایدرلردى .

رضای طرفین ایله زوجین آیریلہ بیلیردی .

زانیه حبس و بابع ایدیلیردی . زانی بو غولق صورتیله اولومه محکوم اولوردى .

قادین چیندہ نائل میراث اوله ماز .

زابونیاده، چینه نسبتله قادین بر آزدها حق صاحبیدر.
چینده قادینلرک آیاغى تیمور قوندرەلر ایچنە قونور؛
بناءً عليه پك ئقىلەر. قىز چوجقلرى يدى ياشنە كائنجە
آرتق أركاك قرداشلىيە بىلگىدە يىك يىھەمن. اوں ايکى
ياشندە قفس آرقەسندە احتجاجاب ايدىلرلۇ دىنيانى كۈزە مىزلىر.
قويدىلىرى آيىنه لر واسطەسىلە سوقاقدە نە اولوب اولمدىغى
آكلامق پك مراقلرىدەر. استادلر كىندىلرىينە طوغىرى
سوز سوپىلىكى و كىندىلرىنى دائماً مخلوقات سفلييە تلقى ايتىلىنى
تىليم ايدىلرلۇ. اوں بش ياشنە كىلدكىرنە تربىيە تمام اوپور.
يىكىمى ياشندە تزوچ ايدىلېلرلۇ. دائماً سىدىر اوستىندە
سوقاغە چىقارلار واصلاتىاترويە كىتمىزلىر؛ كىندى آرەلرنە
ترتىب ايتىكلىرى شىنكىلر دە لعيباتە قفس آرقەسدن باقارلار.
بونلرک يكانە مشغۇلەسى كۆزلىكلىرىنە درجه افراطىدە نىكەبان
اولىقدەر. دوزكۈن سورملۇ خصوصىندە مهارتلىرى انكار
اولونەماز. دوزكۈن وسود مخلوطىلە يېقانىقدەن سوکەرە
دوداقلرىنى ودىش ئاتلىنى قرمىزى يە بويارلار. بزم خانملىر
كېيى بلا انقطاع توتون ايمچىلر! چىن قادينلرىنىڭ يىلپازە
اويونلىرى پك مشهوردر.

فېير قادينلر دائماً أرككىلر آزىسندە چالىشىر. بونلر
آياقلرىنىڭ شىكللىرىنى بوزمازلار. چىنده قادينلر قره جاھل

اولدقلىرندن اركىكلر آندرلە برابر وقت كچىرمەدن ايسە
چايخانەلرده أكلىنىكى ترجىح ايدىرلر . بزددە بىر آز بويىلە
دكلى ؟ چايخانەلرده بىر ئاقۇم آلتەلر رقص ايدوب رجالي
أكلىنىدىرلر .

ژابونيانك Geisha كېيشالرى مشهوردر . او يو نجى
وفاحشە دېتك اولان بومخلوقات اسکىدىن ژابونيا دە تربىيە
كۈزىن يكانە قادىنلاردى .

بومزىتىلەرن طولايى بونلر، آزەصرە، اىي بىر صورتىدە
أولنە بىلىرىلدە . پارە تدارك اىتىك اىستىيان ابوين قىزلىرىنى
اون اىكى ، اون بش ، يكىمى بىش سەنە اىچون اجارە
ايدىرلر . بوجال وحركت اصلا ناموسە مغايير تلقى ايدىلەز .
ذاتاً بزم وجه تلقىمىز ايلە ناموس ژابونيا دە بىلەنماشدەز .
بر بابا اوچ قىزىندن بىرىنى معلمە ، اىكىنجىسى قابلاه ياپار ،
اوچنجىسى ايسە «كارخانىيە» كوندرە بىلىرى . مئلا افلاسدىن
پىرىغى قورتارمۇق اىچون عمومخانىيە سرمایه يازىيالان بىر
قىزك بوجر كىتى شاييان تقدىر كورىلۇر . ژابونيا دە اولا دلق
آلمق مودادر . بواولاد معنو يەدە عىنيلە اولاد حقىقىيە كېيى
آنلوب صاتىلىرى ، اعادە واجارە ايدىلىرى .

كېيشاخانەلرده آلان قىز تعليم و تربىيە كورىز . كندىسە
رقص و تىقى او كرەدىلىرى . فاحشە نامزىدلرى طقوز ياشىنده

« یارم مجوهر » عنوانی آلیرا . بونلر که يشالرک معاونی دیمکدر . او ن ایکی ياشنے کلنجه « یارم مجوهر » تیاترویه چیقار ، مقدس رقصمه اشتراك ایتدیکندن قیمتی ترفع ایدر .

ژاپون قادینی چین قادینندن دها کوزل ، دها استفاده بخش وبالنسبة مستقلدر . بر آزده او قور یازار . زمانزده اقصای شرقده قادین خصوصنده کی عادات واحکامده خیلی دیکشیور . اسکی اصوللر یواش یواش بر اقیلیور .

اقوام سامیه دن قبل الاسلام عرب خیلی وحشی ایدیلر . آرهلندہ مردم خواراق بیله واردی . علی الا کثر قیزلر اتلاف ایدیلیردی . بونک ده سبی عربستانک پک قوراق و چوراق بولونسی اولسنه کر کدر . قادینلر ، قادینلر ، بعضاً ، « فائدہ سرزی یوغاز » تلقی ایدیلرک جانلی جانلی دفن ایدیلرلردی . ین الاخوان تعدد ازواج جاری ایدی . فقط مشترک المتفعه قوجه لرک عددی او نی کچه منزدی :

محاربہ دن صکره قیزلر محاربلر آردسنده تقسیم ایدیلیر دی . (بوفصله مأخذ ایتدیکمز کتابلرک برنده ، مؤلف ، حیف ! بزده مستعمراتده بویله یا پیورز دیه نوحه زن تأثیر اولیور .)

اسکی یونانستاندده اسیر ایدیلن قادینلر، اس-تفراش
اولونق عادت ایدی .

بتوں سامیلرده ، عربلرده ، عبرانیلرده زنان پک بیوک
مجازاتی استلزم ایدرددی . شریعت اسلامیه دده زنانک
جزاسی رجدر .

بدویلرده زوجه زانینهنک باشنى کسیلیر . بعض قبائل
بدویه هر بیمه ده بى بوسەنک جزاسی قتل فضیحه سنک
عقوبتندن زیاده در .

صحراى کبیرده توارق (یاخود توارج ؟) قبائلنده
قادینلک موقۇپک يوکسکدر . او را ده اركلر احتیجاب
ایدر ، پچە قوللائیلر . بى بىلر ، علیالعیوم ، قادینلری
بیوک بىر موقۇدە كورمەشلەردر . توارقلرده ، اركلرا و قوبوب
یازاماز ؟ تحصیل ، تعلیم ، تحریر قادینلرک جملە امتیازا
تىندندر . بواقام آرمەندە (بونلر محمدی اولقاه برابر)
قادین زوجنی تطابیق ایدە بىلیر .

جېشتاندە قادینلر صوڭ درجه ده سرىستىر . بونك
تىيجهسى جېش نسوانى پک زیادە فحشە مانلەرلر . طلاق ،
نجاشىنلک مەلکەتىنە پک قولايىدر . بى أورۇپالى سياح ،
جېشتاندە اطرافىنە يدى سابق قوجهى طولاشان بى
قادىنە تصادف ایتىشدەر . بدویلر اللې قادىنە قدر آله بىلیرلر .

هماره عشاًرنده شیعی شیخلرک حسابزقادین ایله أولندری
ید اختیارلرندەدر . هر قیلەدە بىر منكوحەلری بولنور .
بتوں بواسارتە رغماً شرقەدە ، اسکى زمانلرددە ، مستقل
وغايت سربىست قادىنلر چىقىمىشدر . بابل ملکسى سەمیرا -
ھىشك ، سانا حكمدارىنىڭ ، آتالى ، تىمسىر قرايچەسى
زىوبىنىڭ اسمىلىنى بومياندە ذكر ايدە بىلەز .
بورادە غرب و كولنج بر عادىدىن دە بىحث ايمەدن
كچىمەلم : اقوام متوعەدە بىقادىن چوجق طوغۇرور
طوغۇرماز قوجە ، قادىنىڭ يېرىنىه ، لخوسە دوشىكىنە ياتار
ولخوسە اولىسى لازم كان قادىن او مفروض والدەنك
ايىشنى كورد . بوكا (Couvade) دىرلر . بوقاعده يەمىز اغانىكار
أولاڭلرک بوندىن مقصىدى كويانسى أركىكلەرە اضافە
ايمىك ايمىش !

دوقتور شارل لو طور نونك ائرندەن مستخرج فقرەدر :
« ۱۸۵۲ دە كويان مستعمرەسى صالح حاكمىنەن بىرى
درەدە سياحت ايدىر ايكن بىكىچە اورا خلقىدىن بىرىنىڭ
قولىمەسىنە ئافر قاماش . ايرتسى كون اوياندىنى وقت
خانە درونىنە بىر چوجق ملۇغىدىيغى طوپىش . والدە
طوغۇروركىن سىسى ئىلە چىقارمۇب على الصباح درەقىسىنە
قادىنلرمنز : ۳

کیدرک ییقانمش و چوجنی ده ییقانمش . حالبوکه قوجه اویسی لازمکلن خریف صالحجانگل ایچنه لخوشه اویلق اوزره کیروب قاریسی طرفدن تداوی اولنیورمش ! یکی مکسیقادده بواسوله تصادف اولنیور . اوراددهده قوجهار قورتلدقلنندن طولایی تبریک ایدیلیرلر . هیچ برکیمسه زواللی آنایه باقاز واوده بلا انقطاع اوایشلریله مشغول اویور .

قالیفورنیالیلدە ، اسکی تاتارلرده ، بنکاللهده بوكا یقین بعض عادات نظر دقە چارپار . ایبه ریا ، کلت ، ترا کیا ، سکیت ، قورسیقهده ، اسکیدن قادرینلر لخوشه پشاغنى براقیر براقاز قوجهلى اورايە کیروب برجعلی خستەلەق ادعاىنده بولنورلرمش . حالاده ، روسييەدە لیونپا ایالتىدە ، فلمىنكە كائىماركەن آطەسىنده « قۇۋادە » بىكىزىر عادتلر واردە .

اسکی يوانستانىنده قادرىن حیات خصوصىيە و صبر و سکوتە محکوم ايدى . بىر أرككە قادرىن دېمك اك بىسوك تىخىير صايىليردى . پك اسکی عصرلرده بىرونالى برقادرىن سرقت ايدە من ايسە باباسنە بىآزمال ويرەرك ويا بعض خدمتلر ايدرک برقىز صاتون آلىرىدى . (تارىخ انيا يە مراجعت !) قىديماً يوانستانىنده زوجە منفرده اصولى

واردی فقط خانه داخلنده او ملک شرطیله اسیر لرک است فراشی
جاژردی . بونلر دن طوغان چو جفلر میرا نه داخل او له ما زلر دی .
(عجم اصول لرینک تدقیق)

اسکیدن یونانستاندہ « یینه کیشون » دنیلن حرم دا ره لری
واردی . زوجك مساعده دسی او لیان ارککلر بونرم
دا ره لرینه داخل او له ما زلر دی . اسکی بیزانسدده بولیله
حرم دا ره لرینه تصادف ایدیبورز . بونلرک حقیقته اک
زیاده مطابق بر تعریف پروفسور Ch.Diehl کا ترندہ منظور من
او لیشدر . اسکی یونانستاندہ او لیکدن مقصد منحصر آ
چو جق یتیشدیر مک او لو ب اصلا و قطعاً مذوق وتلذذ دکل دی .
زوجه هیچ بروقت ضیافتله ، شناکلره اشتراك ایده منزدی .
تعلیم و تربیه ده کور مديکنند زوجی اصلا آنک رفاقتندن
منون او لما زدی . اسکی یونانستاندہ منحصر آ چو جق
یتیشدیر مک ایچون قاری آلمینیردی . اکننمک ایچون
« آثاریه » دنیلن عظمتی او رو سپولره ، « فور تیزان »
تعییر او لنان دیکر صنف فاحشه لره مراجعت ایدیلر دی .
بونلر معلوماتی ، ذکی ، فاضل قادر نر دی . یونان ملتی
آثار لریله ، حکماء سبعه سی کبی افتخار ایدر . بونلر له
برینک الشده بولونسی کندیسی ایچون بیوک برش فدر .
بالا خره پریقلیسک تزوج ایتدیکی مشهور آسپاسیا ایله ،

کذلك ملاحت فوق العاده سی و بويانك تناسی طولا ييسيله شهر تشعار اولان لا يس ايله قدما عادتا سقراط ، افلاطون ، ارسطو ايس ايله افتخار ايتد کلري قدر مغور او لورلردى .
بونكىله برابر غلام پرستى يوانانستانده قطعياً مباح و حتى
هندوب ايدى . مشهور سقراط بوبابده حكميانى وارددر .
بو حكيمك قادين اوليان زوجه سنك اسمى كوزل آلكيوياديس
اولدیني تارىخىچه مثبتدر . بو فضيحة يه أوروپا لسانلىرنده
« اخلاق سقراطيه » ديرلر .

پلو تارقده ، تاسىتده و سائر مشهور اسى مۇلغىرك
آنارنده بوكادا ئرمعلومات اولدیني كى مشهور « قوواديس » ده
مهم تابلولر وارددر .

(اسى يوانان و روماده قادينلىرىك موقنى ايجه آ كلامق
ايچون منور كنجىلر منه La Cité Fustel de Coulanges لىك
نام اثر فوق العاده سى با خاصه توصيه ايدر ز .)
هندستاندە و بزده ام و لىلر ايچون اولدیني كى يوانانستاندە ده
قادينلىر اركاك چو جق طوغورور طوغور دماز بر درجه يه
قدر نائل حقوق او لورلردى . او راده ده قادينلىر نفسلىرىنه
مالك دكالدىلر . ازدواجده رضا يه با تلمازدى . قادين
ميراث طريقيله ورئييە انتقال ايدە بىليردى .

صولون بو اصوللىرى مشهور قانونىنده بى آز تخفيف ايتىشدر .

اسپارطه ده قىزلىر آتنەدن هر وقت دها سربىست ايدىلر .
چىرچىلاق زىيىناسىتىق تعلیملىرىنە اشتراك ايدىلردى . او زادە
زوج يالاندىن زوجەسى قاچىرمق صورتىلە تأھل اىتمك
عادتدى . بونغصب قىزلىرى ياسىندىن بى سنه صىكىرە زفاف اجرا
اولنوردى . بىكار قالىق قانوناً منوع ايدى . صولون
قوانىنى موجبىنجە ؛ آتنەدە ، بى كىنج أرككك بى اختيار
قادىنلە أولنمى قايل دكلىدى .

غىر صادق قادىن عائلە محکمە سنجە اعدامە محکوم
اولنوردى . زوج ، شهود مواجىھە سىنە قارىسىنى بالذات
كىسىلىرىدى . شرىك جرم ايسە كىنىسىنە تسلیم اولنوردى .
زوجە يى قوغىق أرككك يداختىيارندە بولنۇردى .
بوشانان قادىن يۇنان جمعىتىنە عادتا ناموسىنە محروم اولىش
تلقى ايدىلىرىدى . بناءً علیه طلاقدىن قادىنلارك قورقۇسى
بىوڭىدى . فى الواقع قادىنلارك ده طلاق استدىعالىرنىدە بولنۇق
حقلرى ايسەدە هيچ بىز زوجە كىرقىار دىشىم اولماق اىچون
بونىدىن استفادە ايتىزدى .

قدىم يۇنان قادىنلارينك ملاحتى مشهوردر . أللە بولنۇن
آثار باقىەدىن دە استدىلال اولىندىغىنە كورە « حسن » اىك

زیاده اسکی یونانیلیلری مظہر انعام ایتھدر . عقل معبدہ سی اساطیر او لیندہ (مینه روا) ، ملاحت آله سی زهرہ (آفرو دیت ، وہ نوس) ، فضیلت معبدہ سی (دیانا) در . (او ته ربہ) ، (با کوس) ک صربیہ سیدر . شعر و سازہ حامیہ لری (موس = موز) لر هپ قادیندر . خلاصہ یونانستاندہ (مالکن زوجہ) آشاغی بر موقعده ایدی . حالبوکه ، یوقاریده کورلدیکی او زره ، قادین آله دوچھ سنہ بیله چیقه بیلیوردی !

روم ، غریب بر صورتده تشکل ایتھدر . جماه نک معلومی اولدینی او زره قدیم روما آنجق بر شهر دن عبارت دی و بو شهر عاقبت جهان کیر اولدی . حتی بو کا شهر بیله دیمه میز . رومولوسک تحت اطاعتندہ بر طاقم سرسری مقولہ سی اشخاص اجرا ایتد کلری چاپول للرایچون بر مرکزه محتاج ایدیلر . ایشته روما بویله جه تأسیس ایتدی . ابتدا روماده قادین یوق ایدی . رومولوسک توابی کیدوب (ساین) قیزلری خی ، طویدن ، قاچیردیلر ؟ جنس نسا آنجق بویله جه روما یہ کیر مشدر . بو عادت روماده بالآخره عنعناته داخل اولمش و پله به یه ن دوکونلری هپ بر قاچیرمه تقليیدی ایله اجرا اولنہ کلشدیر .

قیزلر ، مقدمہ بر چوق یولرده اولدینی کبی با بالرینک

مالی ایدی . بونلر آلتوب صاتیلیرلردى . زوج اوچ سنه غائب اولورسە زوجه نك پدرى آنى بر دیکرینه تزوج اقتدارىنى حائز ایدی . In Manu قاعده سنجە بابا قىزىنى اعارە ایدە بىليردى . Pater famillas حقوقىنجە بر قىزك حيات و مهانى والدینك يد اقتدارنده بولىيوردى .

آنحق اصيل زادكان (پاتريچين) لور شهود مواجهه سندە و مراسم دينىيە يە تابع اولەرق تأهل ايدە بىليرلردى كە بونك اسىمى Par confarreatio نکاح ایدی . بر سنه استفراشدن صىكە بر قادىن تزوج ايدى يە جىڭ اولورسە بونووع عقودا تە Par usus دىرىلردى . تعاقب ازمان ايلە رومادە دراخومە اصولنېجە نکاح عادى تقرىرىتىدى . روما قانونلىرى موجبىجە كىندىسىلە بر آدمك تأهللى قابان اولىيان بر قادىن ايلە سربىستجە ياشامىسى مشروع اولە بىليردى . مثلا ارباب حىيىتىن بىرى او يۇنچى ، او روپىچى ، مطلقە ، آزاد اولىش جارىيە قىيلىندىن بر قادىن ايلە أولە من ايسەدە Union libre اصولنە توفيقاً بونلرلە قارى قوجە كىي ياشايىھ بىليردى . فقط شرعاً بىر متأهل بويىلە بر قادىن آلماز وبكارلر بونوعدن يالكىز بىر تك قادىن ايلە الفتىدە بولۇنق حقنى حائز ايدىلر . پدرلۈرىنىڭ عائىلەلىرىنى دا خىل اولەمامق و ميرانلىرىنى كېرىھ مامك شەطىلە روما قانونى بىكىي اجتماعىلردىن حاصل اولان

چوجقلرگ مشروعىتى قبول ايدر. صوکرەلرى، ولوبر آدمك
مشروع دىكىر چوجقلرى بولنسون، بوكى اولادىنىڭ
مشروع اولهرق طاتىھەلرى چارەسى بولندى .

قىزلىر على الا كىز طوغىدقلرى كون نشانلىنيرلردى .
هله يدى ياشنه واردقلاندە نشانلىنملىرى مأمور بە ايدى .
زفاف اون ايڭى ياشنده اجرا اولنوردى . يكىمى ياشنه
كىروب دە أولىمان قادىنلر آوغوستوس قانۇنى موجىنجە
جزايىھ چارپىدىرىلىرى ويا، هندستاندە اولدىيى كېيى، پدرلىرى
تىخىرىم ايدى يالىرىدى .

أولىندىكىن صىركە بىلە بايانىڭ كرييە تاھىلەسى اوزرندە
حقوقى باقى ايدى .

غرايىبىن اولىق اوزرە روما قانونىنده شوقاعده
مندرجىد : رومالى برقادىن، هر نە صورتىلە أولىنير ايسە
أولنسون، قانۇنا وشرعا زوجنەك كرييەسى واولادىنىڭ
ھىمشىرىدەسى حكمىنده در .

رومـاـه اوـلـدىـيـىـ كـېـيـىـ يـونـانـسـتـانـدـدـهـ تـأـهـلـ بـرـهـ مـؤـسـسـةـ
مـدـنـيـيـهـ » اـيـدىـ . قـادـىـنـ رـومـاـ قـانـوـنـجـەـ حـيـوانـاتـ وـمـواـشـىـ
وـامـوـالـ وـعـقـارـاتـ كـېـيـىـ بـاـبـاسـنـىـ ، قـوـجـەـسـنـىـ وـيـاـ بـوـنـلـرـكـ
وـارـنـدـىـرـىـنـىـ مـلـكـيـدـرـ .

روماده طلاق پك قولاي برحاله افراغ ايديمشدی . اوراده جهاز خلایعی ويرمک عادت ايدي . بو خلايق زوجك مداخله سی اوئله دن خاننک اموالنى اداره ايدردى . روماده آوغوسitos قانوناريئنك بكارلىنى تجزىيە ايتدىكىندن بحث ايتمش ايديك . صوك زمانلرده ايپراطورلوق فنا بر انحطاط و فساد اخلاقىه اوغرادىقىندن عائلەر بوزولىش ، قولهلر اخلاقلىرىنى اخلال ايتشىلدى . او زمانلر ، او لەنك ، برقادىن اىچون پك دهشتلى برفدا كارلوق صايىپيردى . هيچ اولى او لمامق ، هم ده بوقانو نلر كجز اسىندن قور تولق اىچون روماده غرېب براصولە توسل ايدي يبوردى . برمقدار پارە مقابىلندە زىنگىن قادىنلر ساخته برقوجه بولور و يالاندىن عقد نكاح ايدرك راحت ايدرلىدى . بو Mari de paille لربزم حله جىلره ويا حج يولىنده قوله قارىلارى سياحت مدنى اىچون تزوج ايدىنلر ئظن ايدرم كە براز بىكىز . فقط بو فساد اخلاق او زون مدت سورمىدى . روماده خristianلغىڭ اساسكىر اولىسى عاداتى دكشىرىدى . اخلاق سىزلىق جداً ، روماده ، صوك درجه سنى بولىشدى . آخر زماندە ، قادىنلر اجتماع ايتدىكارى وقت ، قرون متقدمەدە صادق زوجهلر ، فداكار والدەلر ، لو قرمچىا كې ، غرافكوسلىك والدەسى كى فاضل قادىنلرده بولندىغى آزەلرنىدە سوپىلر لرمىش .

رومانك سوک دورنده کي قادينلرلوك احوالى شاييان
نظردر . ولو برمورخ لسانيله اولسون بونلردن بحث
ايده جىك اولور ايسەك ائرمۇز بىباھنامە يە دونەر . يالكىز ،
تىوير افكارە خدمت ايمچون ، تاسىتك آثارىنى ، فرانسە
ادبای كىزىدە سىندىن زان رېشېنەك « رومانخطااطى حكايە .
لرى » نى ، هەزىزىق سىنگىھە وىچىك « قو وادىسى » نى ،
پلوتارقىك تراجم احوالنى ذكر ايلە كچەم .

رومادە اوللرى زانى جزا كورمىز ، يالكىز زانىيە كرفتار
عقوبت اولوردى .

صوکرەلرى زانى دە يقەنلى پنجە عدالىه ويردى . زوجە
زانىيەنەك زوجى زانىيى تسلىم ايدر و آكا اشىكىنچە ايتىك
ويا بر نوع دىتە ربط ايدوب عفو ايتىك صلاحىتنى حائز
اولوردى .

ژوليا = يوليا Julia قانونى - كە بالآخرە تنظيم
ايدىلشدەر - زنانىي بىر حقوق عمومىيە جرمى تلقى ايدرك
متىجاسىرىنى كىلىمكە مەحكوم ايدر . جرم مشهود حالنده بىر
زوج زوجهسى قتل ايدە من ، لەن پدر بويلاه بىر حالدە
كىرىمەنسى اعدام ايدە بىلىرىلدى . زمانلە بواحکام بىك زىادە
تىخىقىت ايتىشدۇ .

خرستیانلئه کېردىكىن صىكىرە بىلە ايمپراطور قسطنطين
احكام عيسویەتى بى طرفە براقەرق ازكىك اولسون، قادىن
اولسون فعل زنانى ارتکاب ايدىنلىرى پك وحشى مجازاتە
كرفتار ايتىشدەر. فقط ايمپراطور يوستینيانوس سلېنىك وضع
ايتدىكى بو احكامى كرى آلهرق زانىيەنك بى مقدار قرباج
يىسىنە، صاچلىرىنىڭ تراش و بى مناسىتىدە حبس ايدىلىستە
قرار ويرمىشدەر.

طوللر، بردھا اولنامك شرطيه، اسکيدين مظھير توقير او لورلردى؛ لکن، بالآخره بکازانق پك فسا بر کوزله کورلديکىندن آنلرگىدە تاھلىرى تشویقاته اوغرامشدەر.

بروقتلر کلدی که ژروت و اموال غنائم رومانک اخلاق
و عاداتی؛ صلابت قدیمه سنی بتنون بوزدی. پا تر یچیه ن
دنیان طبقه علیانک رجالی ده، نسوانی ده اینجندن چیقلماز
بر اخلاق قسر لق لغمنه طالدیلر. او زمانده « شهر هایون » ده
هر شی مباح ایدی. حیاندن مقصد منحصرآ أکلنک
وسفاهت اینگکدی. قادینلر فوق العاده سوسلنیرلر، عقل
و خیاله کلیان بر طاقم دوز کونلر، آلاقنلر، قوقولر، بویالر،
پالدیزلر ایله تزین ایدوب وقتلرینی ایشیسر لکله امرار ایدر.
لمردی؟ پاخود سرقة کیدوب اکلنیرلر دی. شمدیکی فاحشلر

کبی رومانک انحطاط قادینلری مثلا سیاه صاچلرینی جرمدا نیادن کلە بعض اوتلر ایله غایت آچىق بىشارى يە بويارلر و بعض آلتون طوزى ایله ده تذهب ايدىلردى . بعض مخت اور كىكلرلەدە صاچلرینى يالدىزلىدقلىرى واردى . ايتپرا طورلوك والدە ، حرم ، اقربا و تعلقانىڭ مەھم ... ، اخلاق مثاللارىنى كوستىرىلردى . روما ايلرى كەنلىرى ئۇشىرىنى هېپ معظىم حماملىرى دىدادەلری و دېكەلىرى يە كېرىرىلردى .

ايپراطور نەرونك زوجىسى ، كىندىسەنك تەخت زوجىتنىدە ايکىن ، بىرىدىكىرى ایله عقد نكاح اىتسدىكىسىن اخذ ئار اىچون ، ظالم نەرون ، بىر اوغلان ایله أولئەنلىق و مىراسىمە هيئت اعيانى رسمما تشرىيڭ اىتشىدر . نەرونك والدەسى دىكزىدە بوغدىرىدىنى اىسە مجھول دىكىلدر .

بۇحال رومادە قادینلری چوچق طوغۇرمەدن تەنپىز اىتشىدر . عىينىلە شەمىي فرانسەدە اولدەنىي كبىي قادینلر كېلەكىدىن فوق العادە اوركەرلىر و ذرىيەت يەتىشىرى ماڭىت اىچون ھەر دىل لو چارەلرە توسل ايدىلردى . بوكا قارشى كىڭ اىچون سكسان بىك قانون يابىلىدى . بكارلر ، چوچوق سىز ئائىلەر جز الە چاز پەدىرىلدى . فقط چە فائىدە ؟ فرانسەنك بوكۇنى سقوطى كبىي ، او زماندە روما ، درت نعلمە غىبای انقرافە طوغىرى يوارلىنوب كېتىدى .

مورخلر شونی عموماً تصدیق ایدیورلر که رومانش
انقراضه قادینلر ارکلار قدر غیرت ایتمشلردر . نتکیم
فرانسز و خصوصیله پارسلی قادینلر فرانسه نک هبوطنه
بلکه ارکلار قدر چالیشیورلر . هر یerde اسباب احاطه
آشاغی یوقاری بردار . بلکه بزدهه انقراضمزه قادینلر منزه ،
هیچ اولمازسه دخاوتلری ایله ، بزم قدر همت ایدیورل!

ژووه نال بش سنه ده سکن دفعه اولنهن بر رومالی
قادیندن ، یکرمی اوچ قوجه یه واردقدن صکره یکرمی
درت قادیندن آیریلان بر کنجه واران بر دیکرندن بحث
ایدیور . حکیم مشهور چیچه رونک مهم بر جهه ازه مالک
بر قیزه وارمق ایچون زوجه سی تارانتینایی بوشادینی
هر کسیجه معلومدر .

ظن ایدرم که زمانزده ، غربده ، متره سلک ایدن قادینلر
بیله بوقدر چوق دوست دکشدیر منزلر .

فقط ظهور ایدن خرستیانلق ، او عصرده بو احاطه
نوعما بر نهایت ویردی . حالبکه ، قارشی ساحلده ،
اسکندریه ده علوم و فون کبی ثروت و رفاهیت ده تعمم
ایتمشدى . اوراده دهشتلى بر اخلاق سزر لق باشلا دی . فحشیات
پک (ادبی) و شاعر انه بر شکل آلیوردی . تاریخ بشر ک

هیچ کورمديکي بر او رپاطلاسون چال اويناسون ! دورى باشلادي . اديب اظرف آناظول فرانس *Thais* عنوانلى مخلد ائرنده او زمانك جعيتنى ، قادينلر ينى ، عشوه كارلر ينى خارق الماده برقلمه تصوير ايديسيور .

روما زمانىدە شەمال باربارلر نده قادينلر بىر دىز جەيو كىك موقعىدە ايديلر . ايرلاندадە أرككلر ، بلا تفرق والدە و همشيرەلر ينى تزوج ايدرلردى . ايرلاندادە شىمىدىكى ايراندە او لدېنى كېيى موقت نكاح (متىھ نكاحى) واردى . حالبۇكە قافقاسىادە بونك عكىسى كورىيورز : چىركىلدە عىنى قېيلەدن قىز آلمق يساقدەر . ايرلاندادە والدە پدر قدر حاڙز حقوقىدى . جرمانييادە برقادىن او لا دينك وصىسى او لە بىلەردى .

اسلاو جعيتلر نده ، حالا ، قادينلر ئە خصوصات عمومىدە رأيلرى واردەر . اسىكى صاقصون و بورغوند قانونلر نجە أركك واركىن قادينلر ميراث يىزلىرىدى . باربارلر ك Loi Salique نده او ن ياشىنده بىر أركك و الدەستك وصىسى او لوردى ولو مبار قانو تىجە او غلنڭ اذنى لاحق او لمەدن بىر طول قادىن تىكار قوجە يە واراما زدى .

اسىكىن طوللر قوجەلر ينىڭ بىرادىرلر ينى وارمۇق نۇعما

عادت ایدی. ته ئودوريق خرسنیان احکامندن ملهم او له رق
بوکا و علی العاده طوللرک اولننسه مانع اولدی.

عېزانىلدە برقادىن، وفات و قوعىبلە، باڭكە بىرنجى
قوچەستىك بىتون قىداشلىرىنە وارە بىلەيدى.

ايپراطور قىصرك قولنجە غوللرده تعدد زوجات
جارى ايمش. جرمانىياده واقعا زوجة منفردة قاعدهسى
اصل ايديسه دە كبار و حكمدار ايچون بىردى زىادە قارى
آلمق چارەلرى موجود بولىيورمۇش. جرمانلرده بىيا او كوز
و سلاح ويرەنە قىزلىنى صائىق عادت ايمش. بالا خە
بواسۇل *Morgengabe* دىلىن ايلك بوسە حق دىھ دەها
مدنى بىرمهە تبديل ايدىلشىدر. حالبىكە زمانىزدە،
دراخوما اصولىلە، بونك عكىنە او له رق، قىزلى قوچەلرىنى
صاتۇن آليورلۇ.

شانلىمۇ كىرك لاتىنلرده، كىرك جرمنلرده بىرماھىت
قطۇيەنى حاڙى ايدى. بوصو كنجىلرده بىر طولك ايلك
قوچەستىك اقرياستىك رضاسى او لمەدن تىكار او لىنسى
جاڙىز دىكىش.

قرال داغوبەزىڭ او ج، شارلما نىك اىكى زوجەنى واردى.
ھند و جرمن عرقىنده سواثق اقتصادىيەدن طولاينى
تعدد زوجات قالقىمىشدر.

جرمانیاو اسقاندیناو یاده زناقادین و بعضاده از کک ایچون
اعدام جزاسنی استلزم ایدردی .

اسکی صاقصونلر زانیهی یاقارلر و شریک جرمی
بوغزارلردى . انکلتارده بولیله قادینلرک برون و قولاقلری
کسیلیر و دوستلری نفی اولنوردى . جرمنلر زانیهی
چیریل چیلاق میدان و سوقاقلرده کزدیرلردى .

تعاقب ازمان ایله زانی پاره مقابنده کندیسنى عفو
ایتدیرمك چاره لرنى بولدی . قرون وسطی ده زانیه
مناسترک برینه جبس اولنه رق حق و راثنی غائب ایدردی .
خرستیانلق صوکره لری نکاحی غیر قابل حل بر رابطه
حاله افراغ ایتمشدە .

نصرانیت تأھلی « ضروری برفالق » اولق اوزرە
تلقی ایدر . جسمانی رابطه لر خristianlqجه استحقار ایدیلیر .
ایلک آباء یسوعیه روما انجطا طنه قارشی بر عکس العمل
پاتق ایسته مشر فقط رهبانیتی احداث ایله افراطه کیتمشلردر .
رهبانیت - معلوم اولدینی اوزرە - قوانین طبیعه یه و فیزیولوژی
احتیاجنە قارشی کیتمک دیمکدر .

رهبانلگە سوء اخلاقە نه درجه کرمی ویردیکی
وارسته شرحدر . [احمد مدحت افندینک مدافعه لرینه
مراجع اولنه]

خرستیانلەجە قادین پىك فنا كۈرۈلشىدۇر. نوع بىشك
فلاڭ كىتىن سبب اولان بىرقادىندر (حوا) .

اصل عقىبە نصرانىيە موجىنجە نكاج بىرقا حتىدر .
قادىنلار حەتىۋە ئىك زىيادە رىخنەلى آچان مۇئىزاتدىن
بىرى دە، الحق، خristianلەقدەر . خristianلەق اومىسە بلەكە
بۈكۈن قادىنلەك وضعىتى دەها اىنى اوپوردى. بودىن قادىنى،
ھەر نەقەنە ئەغلىرىن « مىردار » عەد اىلە، آنى، حضرت حوا
قصەسە استناد اىلە دائىما بىر « مەغىل » واركەك اىچۇن
بىرمنىع شىر تلىق اىتىشىدۇ .

اسرايىلىتىدە بىكاشىبىه افكار باطىلە وارددر . يالكىز
برقادىن قوجەسە بىر أركك وارت طوغۇرۇر ايسە آنجىق
او زمان بىر آز نفس آله بىلەرىدى . قىزى او لوپ دە او غلى
أولىيانلار، بلا تردد، چو جۇمۇ يوق! دىرلىرىدى . اسرايىلىتىدە
أركك چو جۇق طوغۇران قادىن، قىز طوغۇراندىن دەها
چابۇق نفاس لۇنىدىن قورتولۇر . بونكە بىراپ نصرانىتك
تەممۇنە قادىنلار پىك زىيادە غېرت اىتىشىلەدر . ايمپراطور
قىسطنطىنېك تىنصرىيە سبب ھەلەنى، قلو ويسك وسیله تىنصرى
قلو تىلدادر . ئان (كەن = بىلەپتىقا) قراپىچەسى بەرتا،
قادىنلارنىز : ٤

مجارستان ملکه‌سی کیزه‌ملا مملکتله‌نده نشر نصرانیت
ایتشدر .

خرستیانلگل ظهور نده قادینلر بیوک بر رولی او لشدرا .
حال حاضریله مذهب عیسی‌ایی عادتا احداث ایدن ، بجی
مشار اليه عاشقه‌سی بحدی صریم در .

خرستیانلقدن اول قادینلر تأله ایدلش بولنیوردی .
جنوبده آفرودیت (زهره) سیمهل، میلیتا : شهالده ادادا ،
فره‌یا آلهه ایدیلرا هالی ده بونلری فوق العاده سویوردی .
خرستیانلق خلقت بو احیاجنی نظر دقته آله‌رق حضرت
مریمی نوعما تأله و «والدہ باکره» بی عادتا احداث
ایدوب قادین معبده تشنکانک پیشکاه تعبدینه وضع
ایتشدر .

بتون بونلردن صرف نظر قادین ، ینه ، دیانت عیسویه‌ده
بر ناپاکدر . آنک استعداد و حقوقنی طانچاز . «ماقون»
مشهور قونسلی قادینلک روحي او لمدیفنه حکم ایتشدر .
پاپا یدنچی غرہ غوار رهبانک عدم ازدواجی قاعده‌سنی
وضع و تدوین ایله خرستیانلری قادینلردن فنا حالده تنفس
وتبرید ایتشدر .

باربارلر و جرمزلر عندنده بیع مقاوله‌سی نکاح مقامه

قائم اولورو بشقه مرا اسمه حاجت قالمازدی. مرا اسم ازدواجیه آنحق طقوزنجی عصر میلادیده باشلامشدر. خرستیانلوق نکاحک مشروعینی آنحق اوون آلتنجی عصرده، ترانت قولیلنده قبول ایمشد. فقط طقوزنجی عصردن بری اولنه لر نوعما کلیسانک مراقبه‌سی آلتنده ایدی.

دره بکلک زماننده قیزلرک ازاله بکری حق. غیرقابل اعتراض اویلق اوزره - بکلره عائد ایدی. عدم ملاحتدن ویا سائر اسباب مادیه‌دن طولایی دره بکی برکلینک بکریخی ازاله‌یه رغبت ایمzsه فوجه‌سی کندیسی فوق العاده تخفیر کورمش عد ایدردی. *Jus primae noctis* یعنی ایلک کیجه حق کذلک قامبوج، پیرمانیا، کشمیر، هندک بعض اقالیم مظلمه‌سی، و حتی صربستانک حوالی جنوبیه‌سی، ماداگاسقار، یکی زلاند، اسکی برو، باله آر آطمہ‌لرنده قدیماً، جاری ایدی.

بوحق «قوشنه‌شین» ده حکمداره، قامبوجده پاپاسله‌ر عائدی. بو صوکنجیلر خدمتلرینه مقابل بک چوق پاره آلیرلردی. دوقور شارل لو طورنویه نظرآ یقین زمانه قدر فلمنک، پروسیه و آلمانیا سینیورلری بوحق‌لرینی ادعا ایدرلردی. کذلک بر طاقم ایسقوبوس‌لر و پاپاسلرده بوکی مدعیاتده بولنورلرددی.

بعض مملکت‌لرده از الله^۱ بکرم تخصص‌لری اولوب بر طافی
وسائط عادیه ایله ، دیگر لری غیر عادی و سائط ایله
وفیفه‌لرینی ایفا ایدزلر .

خلاصه ، او زمانلر ، قادین قابل اعاره واستعاره
حیوان کبی ، مفروشات کبی برمال متقوم ظن ایدیلیردی.
ایشته بو عادتلر هب بو « قفا » یه مستندآ ظهور ایتشدر .

بو « ذهنیت » اسکیدن اوقدر مستقر ایدی که صوک
عصر علما و حکماسی آرم‌سته بیله « آتاویزم » سائقه‌سیله
بو کبی فکر لره ذاھب مشاهیر کورییورز . مثلا مشهور
یرودون Froudhon قادین ، انسان ایله حیوان بینندگی
حد فاصلدر ؟ کذلک نامدار فیلسوف شوپنهاور Schopenhauer
قادین طیاق ییک ، کوزل بسلنمک و حبس ایدلک ایچون
یار ادلش بر حیواندن بشقه برشیمیدر ؟ قادینک صاجی
او زون ، فکری قیصه در . دیور ! قرون وسطانک دوام
ایتدیکی او قاراکلق سنه‌لرده قادینلر حرملرده قاپانوب
قالمشلر و قراللر ایله تابع پرنسلر بربریله حرب ایتدیکه ،
یاخود زوجلری اهل صلیب محاربه‌لرینه اشتراك ایتدیکه
آنلر داڑه‌لرند قالوب خصوصی ایشلریله اشتغال ایتشلردد .
یونقصان رجال بر درجه‌یه قدر عشق و محبت آرزولرینی

Cours d' amour اویاندیرمش و بوندن عشق دیوانلاری چیقمشدر . بونلرک شعر و ادبیاتده کلی تأثیری اولدینی . کبی آداب معاشرتی ده اینجه لئىكە، جمعیت حیائىنىڭ باشلامەسە دخلى اولىشدەر . يىن العشاق تىحدث ايدىن منازعات اسىل قادىنلر طرفىدىن حكم اولنوردى . شامبانىيا قوتىسى بوياله بىر حكم اصدار ايمىك اىچۈن اطرافە آلتىش قادىن حاكمە طوبلامىشى . بونلر عاشق و مىشوقەلرى تعىين و تفرىيقدە حائز صلاحىت ايدىلر . بوعصرك تفعىيلاتى پك غريب ، پك رومانىيە دىنلىك خارج كورىيەرك ترک ايدىلشدر . قرون وسطادە، واقعا ، بىوک طبقە قادىنلرى بىر درجه يە قدر سربىتى اكتساب اىستىلىرسەدە آشاغى طبقەلرده کى نسوان اسیر منزلەسىدە ايدىلر .

بو قرون وسطائى عشقى خristianلغە تأثیرى اونىشدر : بوصورتله قادىن بىر آز مال متقۇم اولىقىدىن چىقمش و سربىتى * معاشقە ايلە ، سومك شىكىندەدە تأهل قابىل اوله بىلەجىكى افكارە يېلىشىشىدەر . بىر « قانون معاشقە » يېلىوب بوقانون موجبىنجه « نكاح » ئىلىيەندە بىلە احکام صادر اولىشدەر . بوقانون نامە يە كورە عشق ايلە تأهل غير قابىل ائٹالاف شىيلەردر . خristian اصول و قواعدىنە ضد اوله رق قادىن ترک نقاب ايتىش ، اجتماعىلر دها صىمىى ، دها جدى

يرشكـل آمشـدر . بـوقـانـون مـوجـبـنـجـهـنـكـاحـ آـنـجـقـ بـرـضـرـورـتـ
عـنـزـلـهـ سـنـدـهـ دـرـ ؛ روـحـلـكـ اـجـتـاهـىـ بـشـقـهـ ، وـجـوـدـلـكـ اـمـتـازـجـىـ
يـنـهـ بـشـقـهـ بـرـشـىـ دـرـ ؛ بـنـاءـ عـلـيـهـ ، بـوـنـلـرـدـنـ مـقـصـدـ مـخـتـلـفـ
مـهـمـلـ اوـلـدـيـقـدـنـ ، زـوـجـيـتـ بـرـاقـيـلـهـ رـقـ ، روـحـاـ عـاشـقـ
اوـلـانـلـكـ بـرـطـرـفـدـهـ ، جـسـداـ بـرـبـرـلـيـنـهـ مـرـبـوـطـ اوـلـانـلـكـ
ديـكـرـ طـرـفـدـهـ بـرـلـكـدـهـ بـولـونـلـرـيـنـهـ جـواـزـ وـيـرـيلـرـدـىـ .

حسـ اوـلـقـ اوـذـرـهـ عـشـقـ تـارـيخـ بـشـرـدـهـ بـلـكـ اـسـكـىـ
يرـشـىـ دـكـلـدـرـ ؛ اـسـكـىـ دـوـرـلـرـدـهـ بـرـأـرـكـ بـرـقـادـيـنـهـ فـارـمـقـ
دـيمـكـ آـنـىـ سـوـمـكـ دـيمـكـ دـكـلـدـىـ . قـدـيمـ يـوـنـاـسـتـانـدـهـ ؛
چـينـهـ ، ژـاـبـوـنـيـادـهـ بـوـيـلـهـدـرـ . خـلاـصـهـ کـلامـ عـشـقـ مـحـدـنـدـرـ ؟
شكـلـ حـاضـرـغـرـ بـيـسـىـ اـيـلـهـ بـلـكـ بـرـاخـتـراـعـدـرـ . بـوـکـاـ بـنـاءـ دـزـكـهـ
بـحـثـ اـيـتـدـيـكـمـزـ مـحـاـكـ عـشـقـيـهـ ، عـقـدـ اـيـدـلـشـ نـكـاحـلـهـ
طـوـقـوـنـامـقـلـهـ بـرـاـبـرـ ، «ـاـيـدـهـ آـلـ»ـ اـزـدـوـاجـلـرـ ، روـحـىـ
وـقـلـبـيـ اـزـدـوـاجـلـرـ جـواـزـ وـمـسـاغـ وـيـرـرـدـىـ . بـنـاءـ عـلـيـهـ
برـقـادـيـنـكـ حـقـيقـىـ بـرـقـوـجـهـسـىـ اوـلـقـاهـ بـرـاـبـرـ بـرـدـهـ روـحـىـ
فـوـجـهـسـىـ بـولـورـدـىـ . مشـاهـيـرـدـنـ بـوـ صـورـتـهـ اوـلـتـنـلـرـكـ
اـسـامـىـسـىـ تـارـيـخـجـهـ مـضـبـوـطـدـرـ . بـوـمـحـاـكـمـكـ جـزاـ تـطـيـقـ
اـيـتـدـكـلـرـىـدـهـ وـارـدـرـ . شـبـهـسـزـ بـوـقـيـلـ بـحـيـازـاتـ صـرـفـ
معـنـوـىـ اـيـدـىـ . مـثـلاـ بـجـرمـ بـرـشـوـالـيـهـ ، صـادـرـ اوـلـانـ اـعـلامـ
مـوجـبـنـجـهـ ، حقـ عـشـقـنـدـنـ مـحـرـومـ اوـلـورـدـىـ . بـوـمـحـاـكـاتـ

حقیقته^۱ جالب مراق و عجیب و غریب نقطه‌لری احتوا ایدر.
او زمانکی قفالرک نه حالده بولندیغئی آ کلامقایچون بونلرک
تدقیقی لازمدر. خلاصه، قرون وسطانک ادوار عاشقانه.
سنده نکاح وازدواج مادی تلقی او سنوردی. وطن
ایدیلیردی که نکاحده عشق بولونماز. او زمانک استطا.
قلرنده، ضبط ورقه‌لرنده، قیودات محاکمنده هب بوکا
تصادف اولنور. پک زیاده مبالغانی حاوی اولان بوقیوداتک
پسیقولوزی اعتباریله اهمیتی آز دکلدر.

اون ایکنیجی عصرده، فراسه‌ده، اولنامش قادینلرک
دانمی محجور اولدقلرینه دائز اولان احکام قالدیرلدی.
 فقط اولی قادینک محجوریت و قاصریتی ابقا ایدلدی. بو
اصول حالاً اور و پاده جاریدر.

قرон وسطا قادینلرینک محارباته اشتراك ایدنلری ده
واردر. كذلك عقل و کیاست، اصالت اطوار و شجاعتلریله
مشهور اولانلری ده آز دکلدر.

بومیانده جسارت خارق العاده و اجراءات مهمه سیله
پک زیاده شهر تشعار اولان ژان^۲ دارقدن بحث ایده بیلیرز.
 فقط عجیبا ژان^۳ دارقک قصه‌سی نه درجه‌یه قدر حقیقته
موافقدر؟ هیچ شبهه سزکه بو سرکذشتک بر قسم مهمی

اساطیردن معدوددر . کذلک شو یقین زمانلرده روما
کلیساستنک بو قیزی اولیا عداد نه ادحالی ده ادعامنی تأیید
ایدر . آنک ایچون بوفوق العاده با کردنک بالکن اسمنی
تکرار ایله چشم .

کذلک بلانش ده تائیل کبی پک مشهور بر طاف
قادینلردن ده بحث ایتمه دن چیورز . مقصد من تفصیلات
اعطا سو دکل ، قادینارکه تکاملی هانکی خیلوط عمومیه به
مستدر ؟ ایشته بونی کوسترمکدن عبارتدر .

انگلتره دده ، قرون متوسطه ده ، قادینلر بعض اهمیتلی
رولر اوینامشار در .

ترکلر ک قسطنطینیه بی فتحلری ایله قرون وسطی ختامه
ایریور . او زمانلر اوروبا حقیقته باربار ایدی . بالکن ،
بیزانسه ممکن بعض علما یونان فن و فلسفه سی حسودانه
محافظه ایدیورلردى . بونلر ، عقیب فتحده سلطان محمد
خان ثانی طرفندن مظہر التقاط اوله مدیلر . فاتح پاپسلری
مائیل تکریم ایده جگنه علما و ارباب صنعتی حایه ایتسه یدی
رونه سائنس دوری ایتالیا اوروباده دکل ، ترکیه ده باشله
جحق ایدی . فقط خاقان مشاز ایله - ظنمہ کوره - حفیدی
سلطان سلیم اول قدر نفوذ نظره مالک دکلداری . بناء علیه

یونان فلسفه و صنایع‌نگ محافظ‌ظلیری قاجردی. بونلر ایتالیا به هجرت ایتدیلر. ایشته او زمان بر انتباه عمومی، بر تیقظ ذی‌شمول باشладی. فکر بشر او باندی: انسان‌ق تکار طوغدی. کاغد و مطبعه‌نک ایشادی و یا اور و باده شیوعی ایله افکار سریعاً منشر اولدی. لسان‌لر کسب‌صفوت و جیادت ایستدی. مدینت موضعی، وقت اولمک ماهیت‌ندن چیقوب مستتر اولدی. قریستوف قولومب آمریقایی، سائز کاشفار دیکر قطمات ارضی آچدیلر. دین عالمده‌ده « رده‌فورم » وقوع بولدی. او زمان‌لر ذهن‌لر غلیانه کلشدی. سقولاستیق ترک ایدلدی. تنقید و مؤاخذه باشладی. خلاصه برد‌ها اویقویه یاتماق او زره انسان‌لر او باندیلر. (حالبوکه بز هنوز ره نه سانس دورینه کیا مشز !) آرتق منقولاته، پایاسله پل او قدر اعتماد ایدیلیوردی. سوزلری قوتو تو لیز قبول او لئیوردی. حریت فکریه اولانجھه کنجلکی ایله کلیسانک قارشیستنده بر لوای قیام کبی بایردی. ایشته بو « ذهنیت » « رده‌فورم » یعنی بروتستان‌لغه منتهی او بشدر. قادینار کرک « رنه‌سانس »، کرک « رده‌فورم »، کمال شوق و خواهش ایله اشتراک ایتدیلر. پریقايس دورنده آتنده و سابقاً اسکندریه‌ده اولدینی کبی ایتالیا و فرانسه دده قادینار جمیتلر، صالونلر، حمایه محفملاری آچارق ارباب

منیجی، متفکرلری، اصحاب قلمی، صنعتکارلری اطرافلرینه طوبلا دیدیلر، بوقادینلر ک ایچنده برخیلی علماده یتیشدی. ذاتاً شوالیلک سائقه سیله قادین بر رتبه دها یوکسلمشدی. عشق محکمہ لرندن قادین بر آز یوکسله رک چیقیوردی. دها اوللاری قادین فنا کوریلیوردی. حالبوکه دانه آلیکیه ری کبی اعظم ادب، قادینی، مخلدا تلر نده، هاد تاتا نایه ایتدیلر: به آتریس ایشته واصل مرتبه ربوبیت او لمش بوکبی بنات حوادندر.

خلاصه، کرک ایتالیاده، کرک فرانسه ده، بوعصر لردہ قادین ادبیاته و صنایعه بالذات او لسون، نفوذ اعتباریله او لسون دخول و حلول ایتشدر.

قادینلر، او زمانلر، مطالبه حقوق ده ایتدیلر. بومسانلده اشتھار ایدن نسوانک اسامیسی او زون بر جدول تشکیل ایدر.

میکل — آنکه لو کبی مبدعلر هپ قادینک الهامیله نجھه آثارلرینی میدانه قویشلر در.

اون برنجی لوئی عصر نده، که قرون وسطی بقیه سنک سوپورو لدیکی دور دیگدر، قادینلر جدی بر صور تده ایشہ مداخله ایتشلر در. دینه بیلیر که Fronde حرکت عمومیه سی قادینلر ک اثریدر.

اون در دنخجي لوئينك عصر نده، فرانسه ده، پك مشهور
قادينلر يتيشمشدر . بومملكتده عادات و اخلاقه ، لسانه ،
انتباوه تأثير كليسي اولان ايلك صالون Rambouillet
صالون نيدر . بورالرده ، قادينلر واسطه سيله ، هر نوع
حرکت فكريه مظهر حمایه او ليوردي . قادينلر ، سياست
عموميده ، عادتا صاحب نفوذ ايديلر . بونلر ك ايجنه
اعدام جزا سنه دوچار اولانلرده واردی . قادينك امور
سياسيه يه مداخله حق او لوب او لمدیني موضوع بحث
او لمدیني وقت مشهور مادام دوستال ديمشدر كه : «— بر مملكتده كه
پولتيقه قادينلر ك فناسني کسيور، اوراده ، آندر ك پولتيقه يه
قارشمه يه حقلري وارددر . »

بو عصر ك نامداران نسائي پك چو قدر . عادتا تعداده
كلز . بو عصره قارشى نانكورلق ايمامك ايجون يالكنز
ايکي اسم د كر ايله چكم : مادام دو سه و بنيه ، مادام
دولاقا يهت .

بوزماندن اعتباراً بر خيلي عالم قادينلر يتيشمشدر .
اسوچده قراليچه قريستينا فنوئي حمایه ايتمشدر . هريرده
حکمدارلر ، خصوصيه قراليچه و برنسلر ارباب فكري
حمایي کنديلرينه وظيفه بي لمشلر در . بو خصوصده رقابته
دو شادش ، علمائي صحابت مودا او لشت ده . بو قادينلر ك

آرقه‌سنده ریاضیاته ، خصوصیله هیئته خدمت ایدنلر پک
چوقدر . بومیانده وولته‌ری بیله احاطه معلوماتنه غبظه
ایتدیرنلر چیقمشدر . او عصردن بری یتیشمن قادینلر ک
اسامیسنی ذکرایچون بوجلد قدر برائر لازمدر . تاریخنده
جدا ایر طوتان و ترقیات فکریه و علمیه سبب اولانار ک
عددیخی مؤلف *Ribière* . آلتی یوزه قدر چیقاریبور .
زمانزدده مثلا ایلک دفعه دار و یعنی ترجمه‌ایدن ، رادیومک
کشفه قدر کیدن فاضلة‌نسا وارد . بوقادینلر ، خصوصیله
اسکی زمانارده ، علی‌الاکثر ، یوکسک طبقه‌لردن یتیشیر
ایدی .

بورزوا صنفی حرکت عمومیه ایه اشتراک شویله‌طورسون
هر نوع قیاقدد بیله کزه میه جلک مرتبه‌ده قاصیریندن ایدی .
بونکله برابر ، بواسناف طلاقی ده اوزرلرندن بوبار ظلمی
آتفق ایسته مشاردر . بناءً علیه متوسط طبقه‌دن ده مشهور
قادینلر یتیشمشدر . از آن جمله مادام دوستال بو طبقه‌دندر .
بو مشهور قادینک حرکات فکریه و سیاسته تأثیر کلیسی
اویشدر . بو اعتبار اینله *Corinne* مهم بر اثردر . بیوک
نابوئون اصلا بوعقلای قادینی چکه مزدی . بونکله برابر ،
تاریخنده ، نابولیون بر ظالم ، مادام دوستال بر مجدد اسمی
برآشیدز .

فرانسز اختلالنده اشتراكه ايدن مشاهير نسا وارددر. بونلرک آرها سنه مدام رولان رول اوينامشدر. ۱۷۸۹ انقلاب ~~ب~~كبيری ايله حقوق بشر بياننامه انتشار ايتمشدي. بشر Homme ، فرانسز جه عيني زمانده «أركك» معناسه ده كليبر. في الحقيقه بوبياننامه بالكنز أركك حقوقني اعلن ايتمشدر. قادريلرده ، او هنگامده ، حقوق نسانك مطالبه سنه بولون歇لر ومدام رولان بو خصوصده خيلي غيرت ايتمشدر. فلاسفه دن قوندورسـه Condorcet ، انقلابكار لردن سينيه يهـس Sieyès بوبايده تا خلقه پرداز او امشـلـدر.

قرون وسطانك صوكلارينه طوغرى « رنه سانس »
و « ره فورم » زمانلرنده قادينلىق عالمندە خىلى ترقىات
حاصل ، جنس نسا استرداد حقوقىنده اپىچە موفق اولىشدى.
فقط ، فرانسە بىوك انقلابىندىن سىركە ، مشاهير ئازىمەدن
ناپوليون - بوناپارت تغلب آئىنە حکومتى كېرىوب مەهم
بر ارتىجاعە سېيىت وىرمىشدەر . فرانسىزلىر قادىنلىرە قارشى
لطفىكاردرلر . بونلره « ئالان » بىرملەت دىيمىڭ ياقىشىر .
فقط ناپوليون فرانسىز دىكلى قورساقىالىدەر . قورساقىالىلۇر
ايىھە ، بوكون بىلە ، قادىنەمتاوع وحیوان نظرىلە باقارلار .
ناپوليون نە قدر داهى اولورسە اولسۇن اعصارلە قانىھە

تلقیح ایندیکی بو سجیه‌دن بسبتون تجدد ایده‌منزدی . ایپراطور ، هر وقت ، قادبئه آشاغیلیق بر مخلوق نظریله باقش ، اک خیرلی قادین ، الشولود اولاندر دیهارک نسانمک يالکز بر قلوجقه روی او لدیغه ذاھب اولمشدر . ناپولیون هر سفرنده ، هر حضرنده قادین استحقار ایتمشد . ایشته بو قفا ایله ، مرقوم ، مشهور *Code* لریخی قلمه آلدیرمشدی . قود ، واقعا ، عالم حقوقده بیوک بر خطوهدر . فقط ناپولیونک «ذهنیتی» بومجله «قوانين دده نفوذینی کوسترمشد . قود ناپولیون قادینک نا بالغ ابدی او لدینی قاعده‌سنه رعایة . آنی دائمًا وصایتده بولندیریور . حقوق اعتباریله قادین ارکه ملحددر ؟ آندن مجرد اوله رق هیچ بر حقوقی یوقدر . عصر لرک تعاقب و توالیسی ایله سجیه‌لرده بر طوتان باربارلیق قودلرده او لانجه شدیله کورملکدددر . بو اعتبار ایله فقه اسلام و ناپولیون قانونلری - که بوکون بر قسم مهم بشرک حقوق موضوعه سیدر - مقایسه ایدیله جگ اولورسه اسلامیت بوا متحاندن مظفراً چیقار . نظر شروعه قادین نا بالغ دائمی دکلدر . ارکک ایله حقوقی مساویدر . مکلفینندندر . قادین ، اسلامیتده ، آنوب صائماز ، مال دکلدر ، ملک دکلدر ، حیوان دکلدر ، ارکک نه ایسه اوده او در . والسلام .

ایشته بو انقلاباتک تدقیق و تعمیق بزه واضحًا انبات
ایدرکه قادین ، ازلدن بری ، مغدور اویلشدر . حسیات
انسانیه نک ترقیسی ، مدینیتده کی تکامل ، انتباھ عمومی ،
یواش یواش قادینه اعاده حقوق ایتدیریور .

قادینک وضعیت اجتماعیه و حقوقیه سی پک مهم
برمسئله در . بوعالمده هر نوع اصول تجربه ایدلشدر .
هیچ بر اصول فنی و ریاضی دکلدر . بوکون ناموس سر لاق
عد ایدیلن شی اوبلجه مباح ایدی . كذلك بوکون مباح
تلقی اولونان ، بلکه استقبالده ، حرام عد ایدیله جکدر .
بتون بو اصولار ، عقود ، Convention در . بناءً عليه
قادین مسئله سی موضوع بحث اولدینی وقت ، اصلاح ، برقکره
بر عادته صاپلانق لازم کنیز . غایه تحریر مرأه در . بوکا
فصل واصل اویلی ، نه یا عملی که بواسطه اختلالسز حصول پذیر
اولسون ؟ ایشته مسئله بوندن عبارتدر .

پروفسور بوخنه رک قادین حقنده کی مطالعه سنی آنی یه
درج ایدیبورز :

« شو برقضیة تاریخیه درکه قادینه اولان رعایت و حرمت
معارف عمومیه نک ترقیاتیله تزايد ایتشدر . برملت ترق ایتدیکه
قادین حقنده کی فکری ده ترق ایدر . حالبوکه قبائل وحشیه ده
قادین حالا اسیر ویوک حیوانی منزله سنده در . شرق اقوامنده
قادین یاری اسیردر .

« راده نهاؤزمن » دیورکه بـ اـرـکـلـر جـنـس بـشـرـکـ نـصـفـ
مـؤـشـی تـذـوقـ اـیـچـوـنـ اـعـدـادـ اـولـونـشـ بـرـنـسـهـ کـبـیـ دـکـلـ ، دـیـکـرـ
نـصـفـ مـساـوـیـ اـولـقـ اوـزـرـهـ تـلـقـیـهـ آـشـمـلـیـ بـزـ .

بوـکـونـ انـکـارـ اـولـونـانـ مـساـوـاتـ حـقـوقـ نـظـرـیـهـ سـنـکـ قـادـینـلـرـ
حـقـنـدـهـ تـطـبـیـقـ اـولـونـامـسـنـهـ آـرـتـقـ هـیـجـ بـرـسـبـ بـیـقدـرـ . فـرـضـ مـحـالـ
اـولـهـرـقـ بـعـضـیـلـرـیـ کـبـیـ قـادـینـلـرـکـ عـدـمـ قـابـلـیـتـیـ اـیـلـرـوـیـهـ سـوـرـهـرـ
وـآـمـرـیـ بـعـضـ مـسـاعـیدـنـ اوـزـاـقـلـاشـدـیـرـمـقـ اـیـسـتـرـسـهـکـ کـنـدـیـلـرـیـهـ
پـکـ زـیـادـهـ فـنـالـقـ اـیـتـشـ اـولـوـرـزـ . آـنـلـرـیـ رـقـابـتـ عـمـومـیـهـدـ سـرـبـستـ
بـرـاقـالـیـ بـزـکـهـ اـسـتـعـدـاـدـلـرـیـ تـزاـیـدـ اـیـتـسـونـ .

اـکـرـ قـادـینـلـرـ شـوـزـمـانـدـهـ بـعـضـ اـیـشـلـرـدـهـ مـوـقـعـ اوـلـهـمـیـوـرـلـرـهـ
بـوـنـکـ سـبـیـ نـقـصـانـ اـسـتـعـدـادـ دـکـلـ ، نـقـصـانـ مـاـرـسـهـ وـتـرـیـبـهـ دـرـ .
قـادـینـلـرـیـ بـوـاعـتـسـافـدـنـ قـوـرـقـارـسـوـنـلـرـ ، آـنـلـرـهـ لـازـمـ کـلـنـ
تـرـیـبـیـ وـبـرـسـوـنـلـرـ وـآـنـلـرـکـ سـیـاسـیـ وـاجـتمـاعـیـ نـقـطـةـ نـظـرـدـنـ اـرـکـکـلـارـلـهـ
مـساـوـاتـیـ تـصـدـیـقـ اـیـتـسـوـنـلـرـ اوـزـمـانـ قـادـینـلـرـکـ نـهـیـهـ قـابـلـیـتـلـرـیـ اوـلـهـیـغـیـ
آـکـلاـشـیـلـهـ جـقـدـرـ .

جـعـیـتـ بـشـرـیـهـ بـوـکـونـهـ قـدـرـ هـدـرـ اـولـانـ قـوـتـلـدـنـ آـنـجـقـ بـوـ
صـوـرـتـدـهـ اـسـتـفـادـهـ اـیـدـهـ بـیـلـهـ جـکـدـرـ . قـادـینـلـرـ اـیـچـوـنـ طـلـبـ اـولـونـهـ جـقـ
شـیـلـرـکـ اـکـ آـزـیـ شـوـدـرـ : هـیـجـ اـولـماـزـسـهـ بـوـنـلـرـ اـرـکـکـلـرـاـیـلـهـ رـقـابـتـ
اـیـدـهـ جـاـثـ بـرـمـوـقـعـدـهـ بـوـلـوـنـسـوـنـلـرـ .

ینـهـ « رـادـهـ نـهـاـؤـزـمـنـ » لـکـ بـکـ کـوـزـلـ سـوـیـلـدـیـکـ اوـزـرـهـ
نوـعـ بـشـرـکـ نـصـفـ مـؤـشـیـ کـنـدـیـسـنـکـ تـرـقـیـاتـ اـنـسـانـیـهـیـ استـحـصـالـ
خـصـوـصـنـدـهـ تـجـبـرـبـیـهـ کـیرـهـ بـیـلـمـیـ صـلـاحـیـتـیـ اـسـتـحـصـالـ اـیـتـلـیـدـرـ .
اـکـ اـرـکـکـلـرـ قـادـینـلـرـیـ بـعـضـ مـسـاعـیـ خـصـوـصـنـدـهـ سـرـبـستـ
بـرـاقـیـوـرـلـوـ آـنـلـرـکـ رـقـابـتـدـنـ قـوـرـقـیـوـرـلـاـیـسـهـ بـوـقـادـینـلـرـکـ اـسـتـعـدـادـیـنـیـ
تـصـدـیـقـ دـکـلـدـهـ نـهـدـرـ ؟

شمدیک جمیعات مدنیه‌ده قادینلرگی موقعي نائل رفاهیت اولیش اسرا موقعیدرکه بود، لاشک، بازبار زمانلرک، اُرکچلرک قادینلری عربه‌یه قوشدقیری و کندیلریشک مغاره‌لرده کمال استراحته آئی پوستلری اوزرلرنده اویودقلری زماناردن قاله بر اصولدر.

الحاله هذه اوزرو بالیلر قادینلرینی بر چوق شیلدن محروم ایدیورلر و قادین مراجنه که بر چوق ایشله ساعد اولمديغندن بحث ایدیورلر. اوت! اسپرچیلرده وقتیله، اسرانک حریته استعداد و قابلیت اولمديغندن دم اوزرلردى.. اکر ف الواقع قادینک استعدادی یوق ایسه نهدن قورقولیور؟ بو حقوق نسایه بخش اولونقله حال اجتماعی اصلاً تبدل ایتیه‌جکدر. بناءً علیه پاییله حق اولان شیء خردسر بر تجزیه‌هدن عبارتدر.

قادینلرک اعتاق شاینده درمیان ایدیلن امترافنات او قدر عادی در که کندیسمی صایان بر مؤلف بولمه جواب ویرمه که تنزل ایغز.

طیعتده مرکوز اولان چالشمق و فعالیت قابلیت استعمال اولونه‌مامنله قادینلر امراض وعله کرفتار اواییورلر، بر طاقم فضله، تزیناته، بوش و کولنج شیلره اهمیت ویره‌رک وقتلری خ هدر و هبا ایدیورلر. حابوکه سی و سنه آلسمش برقادین بو کبی شیاردن صرف نظر ایدر؛ تأهل اوزرینه خولیالر قوروب حیاتی افتدا ایغز؛ هر راست کانه دست ازدواجی اوزا تاز. بولیله برقادین اولندیکی زمان قوجا سنه نسبته بر خدمتی و با تابع مرتبه‌سنه دکل، حر برزوجه مرتبه‌سنه بولنور؛ حقوق بروتناگاهه مساوی اولور.

عضوی یزادان نعلبر. بوكون، واقعا نسانک دماغی
قادینلرمنز : ۵

رجالك دماغى صرتى سنه كالمه ايرمىدىكى ادعا اولونه بىلىرى . فقط
قادىنلرده حمسن تربىه كورىلر ايسه البته دماھلىرى ده نكامل
ايدە جىكدر . قادىنلرك هنوز قابليتلرى انکشاف ايمدىكىندن بىز
بۈكون جنس نايىه بىتون حقوق بىخىش ايلە بىتجىرە سىرىيەتىدە
بۈلونلىسى طرفدارى دەكلەر . بونەتكەلى اوپور . جنس ناسا هنوز
پىك آز پېشكىنلىرى ، دەها ئابالىندر ، دىن اعتبارىلە پىك ضىغىندر .
آنك ايجۇن بىتون اطلاقە دەها وقت وار در . »

فنده ، تاریخنده ، استقبالده ازدواج

اجتماعیاتده ، انسان علی‌الاکثر ، بر نوع حیوان اویق اعتبار یله ذی روح سأر مخلوقات ایله مقایسه ایدیلیر. بناءً علیه ، ازدواج مبحثنده ، انسان ایله حیوانی مقایسه ایمک ظن ایدرم که فائدہ‌دن غیر خالی در .

بر جنس حیوانینک ادامه و تماذیسی بهمه حال تناسله وابسته‌در . آنک ایچون بالجمله ذی حیات مخلوقات بواسرك ضروری‌استن اولاق اوزره ، زمان زمان ، مناسبات جنسیه‌ده بولنورلر . عشق سوق طبیعی نصل طوغار ، نصل درجه کانه کلیر ، عینی زمانده خودکام (آغویست) و دیگر کام (آلرتویست) اولان بومیل طبیعی نه کبی شرائط دادرسنده جلوه‌ها اولور ؟ بوجهت‌لرک مطالعه‌سی پیقولوزی فته عائد اولدی‌قندن صدد مندن بالطبع خارجدر .

اک آشاغی طبقه حیوانیه‌ده ارکاک ، دیشی مشترکاً یاشار ، بر طاقم حیوانات بر لکده معامله جنسیه‌ده بولنور . بونلرک معاملاتنده اطراد و انتظام بوقدر . سوق احتیاج ایله معامله وطنیه‌ده بولونیلور . و قوع‌بولاں اتخاباتده

ذوق ولطفات اصلا آرائدینی کی قیصقانمحلق ده بوکی
مناسباتده عقاوه کلز .

بونکله برابر بعض اجناسده و خصوصیه قوشلرده
أركك دیشی یه معامله جیله ده بولنهرق آکاخوش کورونه
ایسته مسی کورولمامش شیلردن دکلدر . على الا کثر آرزو
تعطمیان اولندینی وقت طرفین آیریلیر . چوچ دفعه ،
وجوده کلن یاورولر بیودیکی زمان أركك دیشی حریتلرینی
اعاده ایدرلر . حیواناتده تعدد زوجات نادر دکلدر .
خروس بونک اک ای مثالیدر . فقط ، تعدد زوجات ،
جنس حیوانیده قاعدة عمومیه اولمقدن پک اوzaقدر .
بو اصول ، آنچق ، مجتمعا ، سورو شکننده یاشایوبه
دیشیلرینک عددی أركکلار ککنندن زیاده اولان حیواناتده
نظر دقی جلب ایدر . Hyménoptère لرده دیشیلرک
عددی فوق العاده چوچ وبتون بر دیشی جمعینده آنچق
بر ایکی دانه أركك بولندیغندن آنلرجه تعدد زوجات
بر ضرورتدر . حیواناتده تعدد ازواج نادردر . دیشی ،
على العاده ، مدعيیلرک اک قوتایسنه نفسی تسلیم ایدر ؛
تحدث ایدن منازعاتده ، کمال صبر و توکل ایله ، وجودینی
تقدیم ایچون ، غالب اولانه انتظار عادیتیدر . انسانده ده
بوحال کورولماش دکلدر .

زوجه منفرد اصولی - که اخلاقیونک بوقدر مظاهر تصویر و تقدیری اولش وایده آئی بر نوع مناسبت دیه تلقی اولونمیشدر - حیواناتده پک نادر دکلدر.

بواسوی سوائق اقتصادیه نک بر نتیجه طبیعیه سی در :
 یوقسه ، ادعا ایدلزیکی کبی بر شکل مستکمله ازدواج دکلدر . بر یرده دیشینلر ایله از ککارک عددی مساوی اولورسه اوراده زوجه منفرد قاعده سی بالضروره تقرر ایدر . هنده اولونجیه یه قدر دیشیسنه صادق حیوانات واردور : *Nacaeus silenus* لر کبی . وبعض حیوانات حال وحشته تعدد زوجات ، حال اهلیته زوجه منفرد اصوله سالک اولورلر . بعض حیوانات دده زوجه منفرد اصولی انسانلر ککندن دها پاٹ و تزیه بر صورتده تعطیق اولنیور . *Hapale jacchus* و *Psittacus pertinax* لرده طول قالمق اتخار ایتمک دیکدر .

آریلر وقارنجه لر انساندن پک زیاده مدنی بالطبع درلر . (أمييل فاكه نك « لزه مل سخيفه لر » ينك بر نجی فصلنه مراجعت) . بو سخیران رجه و طی آنجق بعض افراده وظیفه سندن عبارتدر . بونلر جه ، بوقعلدن مقصد ، تذوق اولیوب ادامه نسل فریضه سیدر : فقط حیوانلرده هناسبات جنسیه ایچون اصول و قانون اولمدینی خالده بو تنوع اک

اسبابی نهاد؛ بو، بس بلی، احتیاجات و ضروریات طبیعیه، حیات ایچون رقابت اسبابندن طولایی نوع ایدیور. ایشته هپ بوسوائق طبیعیه نتیجه‌سی درکه مثلا آریلرده اجتماع بتون بشقه بر شکلده تلقی ایدلش و ادامه جنسه مؤکل صنفلر وجوده کلشدر.

ایلک انسانلرده مناسبات جنسیه بتون بتون حیوانی ایدی. اصول و نظامی اولیوب هیچ بر نوع سوه استعمال ایچون ده حد یوقدی. بو حاده‌دن صکره انسانلر هریرده عینی شکلده تکامل ایدوب عینی اصولی تعقیب ایتمامشلردر. چونکه احتیاجات کره زمینک هریرنده بر دکلدر. حتی عینی قیله‌لر داخلنده بیله اولنک اصوللری متباشد. ایلک زمانلرده — و با ابتدائی جمیعات حاضرده — چو جفلر متزوك کبی ایدیلر.

کیت کده احتیاجات، عناصر و عروق داخلنده اعتیاد شکلنه کیرمش وبعض اصوللرک تدویننه محبوریت حاصل اولشدر. قادین، ازکک مشترکاً یاشامق، تعدد زوجات، تعدد ازواج، قسمهاً ازدواج، متنه نکاحی، کلیشی کوزل اجتماع، زوجه منفرده، قبیله داخلنده اولنک، قبیله خارجنده اولنک . . . بونلر بشرجه هپ تجربه ایدلش اصوللردر. اخلاقیون زوجه منفرده قانونی

بر نتیجه تکامل عد اینکده بک حقلی دکدرلر. چونکه، حیواناتک بر آز فوقنده اولان سرنديبه کي weddah و خيلري سوانق ماديه الجاسيله يالکنر بر قارى آليلر. بناءً عليه برقوم بواسولي قبول اينتش اولملعه، بالضروره، اك يوکسک سوية اجتماعيده صاييلهماز. طرز اجتماعك تنوع فوق العاده منه مثال اولمك او زره وهيچ بر اصولك قطعی و ضروري او لمديغى تىين اينك ايجون يالکنر بر ايکي مثال اراده ايدم. بونلر ايله اصول حاضرەنك سطحچە مقايسى بزه حق ويرد.

اسپارطه واضح قانوني ليکورغوس بر قوجه يه، زوجهىنى، بوشرفه لايق اولان كيمسلره اعاده اين منه جواز ويرمىدى. ايشه، آنچق بوصورته، زوج سالم چوچقلره مالك اوله بيليردى. ياشلى زوج، بر موجب شرع، كنج زوجهى ايجون كوزل، زنده، فاضل بر كيمسه « قوجه وكيل » بولورسه موجب مبارفات بر فعلده بولونش اولوردى. آته مدئيتك مرتبه قصوايد واصل اولدىني زمان، افلاطون، مينوس وليکورغوس قادينلىرى مشترك اعلان ايندكلرى ايجون مژاخدىه ايدبوردى. « جمهوريت » نام ائر مشهورنده، افلاطون، قادين الدن آله كز ملپيدر دبور.

سقراط زوجه‌سی قساناتیپی آلکیویادی یه اعازه‌ای تشدیدی..
آنه‌ده فاحشه لرفوق العاده تکریم و تعظیمه شایسته ایدیلر.
روماده فضیلتک اک برنجی مروجنی اولان اخلاقیوندن
قاتون زوجه‌سی مارچیایی دوستی هور تانیوسه او دونج
ویرمشدی . قومودیوسلک ، روماده ، اوچیوز قاپامه‌لق
بر حرمی واردی .

استقبالده امر ازدواج نصل تکامل ایده‌جکدر ؟
مدحه برسؤال . قادینلرک نه کبی بر تکامل چیزدکلرینی ،
اوچه ، نصل تلقی ایدله‌کلرینی ، یوقاریلرده کوردک .
اسکیدن قادین تصرف اولونه بیلیر بر نسنه اولدیغندن صایلوب
آلینیردی ، اهاره ، اجازه ایدیلیردی ، الی اخره ، نسا ،
صادره واغتمام اولنوردی . بالآخره ، مقابله بالمثل
كورقوسی بواغتمام کیفیته بر شکل قانونی ویرمشدر .
قبیله‌دن قیز آملق تحریم ایدله‌یکنک قاعده اتخاذ ایدله‌یکی
یزول بولندینی کبی قبیله خارجندن قادین آلمه‌نکده منوع
اولدینی بملکتلر واردی . ایشته بو اصوللرک نمایان اولمسی
ایله میدانه « ازدواج » چیتددی . زوجه‌منفرده — مو نوغامی —
اصولی نصل ظهور ایتدی ؟ ابتدا ، بالطبع ، ضرورت
الجاسیله . قادین پك چوق اولينجه رقابتلر ، منازعه‌لر ،
غوغالر باشладی . نسل کوزل بر صورتده تقر رایده میوردی .

بواصول شکلار، بر چوقد، يراردە قبول اولو نقاھه برا بىز، ائركىك، كىندىسىنى پك اوقدور بوقا عده يە باغلى بىلما مىشدەر. بىلدۈرىجە يە كېشىدرىكە، بوعادتىن صرف نظر، زوجك إلى نهايە قاپاچەلر يە، مستفرشەلر يە « كوچك قادىن » لر يە شرعاً جواز، ويرلىشىدر. بونلۇر علىان دىش اسېرلەرن انتخاب اولنوردى. فقط بوييلەجه سربىسى مناسبات قادىنلار اىچجون تحرىم ايدىلىشىدر. زمان ايلە، خصوصىيە (آريالار) آرەسندە مونونامى رواج بولادى، يرلىشدى. بواصول ائركىك اىچجون، يە، « خىالي » قادىن اىچجون « حقيقى » ايدى. اوروبا، آسيا و آفريقانك ملل متىقىسى بواصولى پك زىادە ايدىلىتكىرنىن، اليم، مونونامىڭ مەتكاپل، ئە مضبوط طرز ازدواج تلتى ايدىلە بىلەر. بىلەن، استقبالىدە، بواصول دە ترك ايدىلەرلە، دها مەتكاپل، دها مضبوط قواعد مناسبات جنسىيەنى تنظيم ايدىر. زوجە منفردە قاعدهسى قادىنلار موقعنى بر درجە يە قدر اعلا يەتىشىدر: بىرمال، بىرلىك اولمۇق وضعىتىن چىقاروب نوعما آنى بىرىشىخىش تلاقى ايدەجىك درجە يە كېتىمىشىدر.

أوزون وقللر قىز، رضاسىنە مراجعت اولو نەمەدن أوندىرى يايىزدى. كېت كىدە قادىنلار استقلالى زىاد بىمىشىدر. بالآخرە (مالك) اولمۇق مذاتىندىن قورتولان قادىن (مالك)

اولق مرتبه سنه بيله چيقمىشدر . بو خصوصىدە شريمت
احديه قدر ايلىرى كىدىن يوقدر . ناپولئون حقوقى فە
اسلامە نسبتە وحشى وبك كريدر .

قادىن ، اسکىدىن ، هر دقيقە قوغولە بىلىرىدى . مع التأسف
اسلامىتك بوكا مانع اولان احکامى بزده او نوتىشدر .
حالبوكه بواحکام تىكار معمول بە اولسە قادىنلر اىچون
نېبىوك نعمت ، انسانلىق اىچون نەممە بشارات ! قادىنلەك
زناسى ، هزوقت اۆركىك زناسىندىن دها زىادە جزاپى
استلزمام ايمىشدر . أورۇپادە رومانك ، نصرانىتك و آندىن
اولكى جمعيات ابتدائىنلەك و حشىتلرى الآن باقىدر .
بو وحشت ، أورۇپا حقوقنىڭ اسىدىر . قادىنلەك وضعىتى
بزدەكى قدر موضىع دىكلەز . قادىن ، سادەجە ، قاصرىنندىن
و محجورىنندىن اولوب نوعما چوجىقدار . سوک زمانلارده
طلاقق قبولي أورۇپادە بىر نوع ترقى صايىلە بىلىرى . استقبالدە
البته ، قادىن ، ازدواج ، عائلە اصوللىرى ترقى و تبدل
ايدەجىك و بىشىتە دها نافع بىر شىكل آللە جىقدار . بو خصوصىدە
پك زىادە وقوفى اولان دوقتور لو طوزۇنونك فەرگىنجە
حکومت - دها طوغىرىمىي جمعيت بىشىرە - اطفال اىشىلە ،
نسلك تربىيە عمومىيە سىلە اشتغال ايمىدەجە زوجە منفردە
اصولى ، الڭ زىادە ترويج ايدىلەجىك بىر طرز اجتىاعىدر .

بوشرانط آلتنده عائله کوزجله تشكل اینش بولۇغىلیدر .
چونكە انسال آتىه ، آنحق و آنحق ، عائلەنک آغوش
شفقتىدە بىرملجا ، بىرحايدە بولەبىلىر و تربىيە اوپور . حالبىكە
جمت بىرىيە انسالى يېتىشىدىرىمىي اڭ بىرخېلى و ظيفەسى
اولق اوزرە تلقى ايدرسە حكومت عائلەنک مقامە كېرى
واطفانلى ، انسابىتە اڭ نافع بىرصورتىدە يېتىشىدىرىرسە آزتق
مناسبات جنسىيە پىك بىسيط قواعدە سراغات شرطى ايلە
بىرآز ناھىل سىرىنى اوپەبىلىر . دوقتور بۇخەتكە بوبابىدەكى
فكتىنى بىروجه آتى اجىال ايدىيورۇز :

« واقعا حيواناتىدە جارى ايسەدە نكاح نوع بىشك خصو .
صياشىندر . مدنىيتىك ترقىسى ايلە تبديل ماھىت و تكامل ايدەجىدەر .
بۇ بىدللات لزوملى و ضرورىدە ، چونكە حال حاضرەكى نكاح
اسكى حكومات و جىعىانى ادارە ايدىن اساسات استبداد كارانە
اوزرىتە مستندر . آتىدە سپاسى واجتايى جدى بى شىرىت
يرامق ايجون نكاحى حال حاضرەكى موائىدىن تحرىيد ايتىك
لازمدر . نكاح اىكى جىنكى بى اجتىاع مىشروعى اوپەرق قبول
ايدىللىدەر . بۇ سرىبىت بىر انتخاب نىتىجهسى اوللى ، اكراھە مستند
بۇلۇغۇمالى واساسى دە محىتىن بشقە بىرىشى ئولما مىلىدەر : نكاحك
مەتى محىتىكە مەتبىدر . دېنەبىلىرىكە انسانىتكە مادى و معنوى
استقبالى آتىدە نكاحك آلمەجىنى طرزە باقار .

زوچىنەك اتخابى كەل سىرىنى ايلە جريان اىچلىدەر . اشلاف ،
قام و متقابل اوللىدەر . بويىلە اوپورسە نكاحە هېچ بىرىسىمە اعتراض

ایده من. بالعکس بزم استبداد کارانه نکاحمن باطل اساساًه مستند درم
مع الأسف ، على الاكثـر ، بوطرز اجتماع او بغير نـزاع فـلـه سـبـبـتـ
ويـرـيـور . بـونـدـنـ عـدـمـ اـمـتـزـاجـ ثـوـلـدـ اـيـدـيـور . قـادـينـكـ وـضـعـيـتـ
تـقـرـرـ اـيـدـرـسـهـ بـالـطـبـعـ نـكـاحـ دـهـ بـونـدـنـ مـتـأـثـرـ اوـلـهـ جـقـدرـ . بـوـکـونـهـ
قـدـرـ سـرـبـسـتـيـ اـتـخـابـ حقـ يـالـكـزـ أـرـكـكـهـ وـيـرـلـشـنـدـيـ . بـونـدـنـ
صـكـرهـ بـوـحـقـ قـيـزـهـ دـهـ وـيـرـلـلـيـدـ . كـلـاجـكـ زـمـانـلـرـدـهـ كـنـيـجـ قـيـزـ ،
استـقـلاـلـهـ مـالـكـ اوـلـهـ جـمـنـدـنـ ، كـنـدـيـسـنـيـ كـوـرـدـيـكـيـ نـيـمـ بـرـاـكـرـاهـ
نتـيـجـهـسـيـ بـرـمـتـاعـ كـيـ صـائـغـهـ مـجـبـورـ اوـلـهـ جـقـ ، هـرـدـسـتـ اـزـدـوـاجـيـ
قبـولـ اـيـمـهـ جـكـدـرـ . قـيـزـلـوـ يـالـكـزـ بـكـارـلـهـ نـهـايـتـ وـيـرـمـكـ اـيـچـونـ
تـأـهـهـ رـاغـبـ اوـلـهـ حـقـلـرـنـدـنـ بـونـدـنـ دـهـاـ بـيـوـكـ بـرـ نـتـيـجـهـ سـعـادـتـ
چـيـهـ جـتـدـرـ . بـوـکـونـ عـدـدـيـ بـكـ چـوقـ اوـلـانـ بـدـ بـخـتـ تـأـهـلـلـ
بـونـدـنـ بـوـيـلـهـ تـنـاقـصـ اـيـدـهـ جـكـ ، طـوـلـاـيـسـيـلـهـ بـشـرـيـتـ دـهـ ، بـونـدـنـ
مـسـتـقـيـدـ اوـلـهـ جـقـدرـ . فـائـدـهـلـيـ اـولـنـهـلـ زـيـادـهـ لـشـهـ جـكـ ، بـشـرـدـهـ ،
اوـنـسـيـتـدـهـ سـادـتـيـابـ اوـلـهـ جـقـدرـ . اـتـخـاذـ اوـلـونـهـ جـتـ بـرـمـشـرـوعـ طـلاقـ
اـصـوـلـيـاهـ بـوـکـونـكـيـ عـائـلهـ دـرـاـمـلـرـ تـنـاقـصـ اـيـتـامـكـ قـاـبـلـ دـكـلـدـرـ .
بـوـعـائـهـوـيـ فـاجـعـهـلـرـ اـنـسـانـيـتـ اـيـچـونـ بـرـ شـينـ مـخـنـشـ تـشـكـيلـ اـيـدـرـ .
زـمـانـزـدـهـ اوـلـهـ زـوـجـيـنـ وـارـدـرـكـهـ يـهـانـ فـاجـعـهـلـرـيـ مـيـدانـ عـلـانـيـتـهـ
وـضـعـ اـيـتـامـكـ اـيـچـونـ نـاـمـوـسـرـلـنـيـ ، سـفـالـقـ تـرـجـيعـ اـيـدـيـوـرـلـرـ . «

اجتماعیاتیه عائله

عائله مبیحى، مباحث ساڑه کې اجتماعیاته تعلق ایدر. بونك ایني وفنا جهتلىرى واردە. عائله ده، بر تکامل اجتماعى يە قابع اولەرق شىكل حاضرىنى بولىشىدە. عائله اساسى اجناس حیوانىيەدە موجوددر و تدقیقاته اورادن باشلاەتى جديت فئييە يە دها موافقدر. تادى جنس اىچۇن ذوى اسخىات، چوجق طوغورمۇ مجبورىتىنددەر. بوجوجقلىر طوغار طوغماز والد ووالدەلرى كېي آياقدە طورمۇھە هىزمان قادر دىكىلدەرلەر. بعضاً باقلامغە مختاجدرلەر. بوكا بر لىكىدە ياشامق نېجەسى حاصل اولمىش بر حس شفت و مىرىحتى دە علاوه ايدىكىز: اىشىتە، عائله نك مبادىسى بودر. اكىر ياورولر طوغار طوغماز باقلامغە محتاج اولغۇرلۇرسە بويىتىلە ميدانە عائله كلىرىر. يوق، بونلۇر، آن تولىدىلەندە كىندى اىشلىرىنى والدەلرىينە محتاج اولمەدن كۈرە بىلە جىڭ قابلىتىدە ايسەلەر او زمان بر عائله ظھور ايتىز. بىرچوق بالق جنسلىرنىن دىشى (يوز بىكىلر جە) يمور طەيمۇر طالار و اصلا بونلۇك عاقبىتى ايلە استغال ايتىز. بىمۇر طەلەلر كې بىر قىسم مىھمى

هلاک اوکور وباقی قالانلر جنس سکی تادی ایتديرر .
اڭ ابتدائى شكلنده بىله اولسون بورالرده ئاھله فکرى
آرا ناميلدر .

زواحف Reptile ده ئاھله اڭ ابتدائى شكلنده
کورینور، بعض دىشى تمساحلر يمور طەلرى حقندە بىر درجه
تىقىد كۆستىر ! آنلىرى صاقلار، دېكىر طرفە نقل ايدر،
لدى الايچىب، قىروپ ياورولرى چىقارر وصولىك يانىنە
كتورر. أركاك تمساح على الاكثىر دىشىي تعقىب ايدرسەدە
بونك مقصىدى بىتون بىتون باشقەدر: يولدە دوگولۇن يمور طە
وياورولرى يير .

بر چوق اجناس حيوانىيەدە ئاھله حسى قادىندىن
بدأ ايدر .

بر خىلى قوش جىنسىنده ازكىڭدە عىنى حس ايلە
متحسىدر. ذاتاً طيوردە زوجە منفردە و بىر درجه يە قدر
موقت ئاھله اساسانى واردە . بر چوق حيواناتدە ياورولر
بىودكەن سىكە ئاھله حسى قالماز .

ذات الثديه Mammifère لرده ياورولر ك بىوتلىسى
بر خىلى كلفتە وابستەدر . دىشى بو ايش ايلە موظىدر
وبعضاً ازكىكلر ك نظر اشتەسە قارشى ياورولرى حايىه
مكافيئىنددەر .

حیوانات فقريه *Vertébrés* ده بابا و اوغل محبتلرى يوقدر ياخود يوق كىدر . بونكله برابر فيل كى بعض ذكى حيوانلرده بو كى حسيات كورولىشدر . مثلا آوجىلر طرفندن يارالنان برفلى ياوروسى او قشاملىرى ايله تطيب ايمش و آنى حايىه وضعىتىدە بولۇمىشدر .

بىتون ننساس جنسلىرىدە و خصوصىلە شبكلرده ابتدائى بىر ماڭىلە تشىكىللانى كورىلۇر . بابا اوغل اكىز زمانلىرى كىدىلەر . سورو ، چوق وقت ، بى آدم عقللىنىڭ رىاستىدە بولۇر . اكىزيا دىشى ذاتالندىيە ئائىلە حيوانىيەنک رېسىدر . ئائىلە هر وقت حيواناتە لازم دىكىلەر . ياورولىرىك بىو تامىي بشقە درلودە اولىور . انساندىن پىك زىيادە مدنى بالطبع اولان قارنجىھەلردىن ئائىلە يوقدر . قارنجىھە « بشرىت » نىدە ابوبىن او لا دىينىڭ بىو تامىيە مىكىف دىكىلەر . قارنجىھە حكومىتىجە توظيف ايدىلەش بىر صنف مخصوص انسال آتىيەن يېشىدىر .

انسانلردىدە ئائىلە بىر تكاملە اوغرامىشدر . اڭ مظالم زمانلىرىدە پىك اوقدىز ئائىلە يوقدى . بى آزىز سىكىر ئائىلە بىر شىرىيە يوكسەك طبقە ذاتالندىيەلرى ئائىلەسى درجه سىنچىمدى . مىل و عرۇق تشكىل ايدىنجىھە ئائىلەلر مختلف تكاملاتە تابع اولدى . انسان حيواندىن آيرىلەنچە بىر نوع

نسناس عائله‌سی موجود ایدی . اجداد او لینمز ، لاشک ، اور ماندرک ایچنده قاری و یا قاریلرندن ، یا ارولرندن مركب بر سو رو حالتده سرسریانه طولاشیرلردى . الحالة هذه سرندیب آطه‌سنده *Weccan* دنیان وحشیلر بولیله طولاشمقدەدرلر .

بوندن صکره ذکا بر آز تعالی ایتدی . بونکله برابر جمعیت حالتده باشامق قابلیت وجھی ده زیاده‌شدی . بر قاج عائله بر اشہرک برسوری و یا قبیله تشکل ایتدی . بالطبع بوجعیتلرده قادین بروجھه اشتراک تھرف اولنوردی . علی الاکثر یاشلی و تجربه‌لی ارککلر ، قادینلردن استمتاع خصوصنده ، امتیازلی ایدیلر . بوکون بیله ، آوسترا الیا قبائل وحشیه‌سنده ، آق صمالیلر متازدر . بوکبی جمعیتلرده بالطبع چوچقلرک بابالری یوقدر . و بونلر قبیله‌لک مال مشترکیدرلر . بونکله برابر ، قادینک تأثیر و نفوذیله ، بوابتدا هیئتاردە عائله فکری اویاندی . قادین ، ذریتی حقنده دهازیاده متحسنس بولندی . ذاتاً بو ، ذات‌الشیدلرده برعادت ضروریدز ؟ انسان ده بر ذات‌الشیدیه حیواندر . ابتدا آنا طرفندن نسب قاعدەسی کسب استقرار ایتدی . آنانک میرائی اولاده ، ارککلرک میرائی عصبیه‌یه کیدردى . (بزم فرائض احکامیله جای مقایسه‌در .)

کیتندجه ، زوالای جد اعلامن ، بوندن ایدپوردی .
اخلاقاً ، حساً ، ذهناً ایلریاپوردی . مشتیانی قیزشدنی
وقت (Rut) کندنده بر آزده ، قادینه فارشی ، عشق
و محبت حس ایتك قابلیتی اولدینی کوره جک بر حاله
کلدی . ایشه ، ظن اولنندینه کوره ، بالا خصاص بر قادینه
مر بوطیت شیمه سی بورادن باش لار . بو کوزده قادینک
اولادی ده بر درجه په قدر جدمزجه کوزده ایدی . بوندن
صکره نسب قایغوسی ده پدری مشغول ایتدی . نسب تقریز
ایدنجه قرابت مستله سی ده اورته په چیقدی . بابا اولونجہ ،
عمجه ، بیوک پدر ، عم زاده ده اولمغ طبیعی ایدی . ایشه ،
بویله جه ، حدود عائله کنیشنندی . مقدمبا بتون قبیله په عائد
اراضی ، عائله نک توسيی ایله ، عصبات و ذوی الارحام
آره سنده تقسیم اولندی . الحالة هذه ، روسيه ده ، تقسیم
اولونیوب (Mir میر) قبیله طرفندن مشترکاً تصرف
اولنان اراضی وارد .

بوندن قبیله جکلر ، پک ابتدائی ملیتلر ظهوره کلدی .
بودوره اجتماعی ده فرد آنحق عائله سی ایچنده بر ملجاً
و بر حمایه بوله بیلیردی . عائله خودکامیسی ، آرتق ،
بر فضیلت و مزیت مرتبه سنه ارتقا ایتدی . جمعیت بشريه
قادینلر مز : ۶

کسب نفوذ ایتماش ، حکومت هنوز تشكل ایده‌مامش اولدیغندن ، او زمانلر ، عائله‌نک بیوک بر نفوذی اولق ضروری ایدی . فقط بشرده تکامل مهادیدر . بوقائیلک منافع مختلفه‌سی بربینه ضد اولدیغندن بتون حرکات وسکنای تنظیم ایچون قوانین یاپیلدی : ایشته حکومت بومنافعک اشتراکی نتیجه‌سی ، شکل اولینشه ، طوغدی . کیت کیده عائله‌یه تفرع ایدن بعض خصوصات و وظائف حکومته ، جمعیته تفویض اولندی . اور و پاده ، هر کون ، عائله بر جهه وظیفه‌سی حکومتك دوش همتنه تحمیل ایدیور . حکومت ، افرادی ده ، عائله‌لری ده تمثیل . ایتمکدهدر . حکومت ، عائله‌لر نزدنده هر دقیقه نفوذ اجرا ایدیور . زمانز ددد چو جقلرک بیوتیسی وظیفه‌سی کندیسنه مال ایتمکدهدر . عائله اموالی کیت کیده حکومتك منفعته اولق اوزره استملاک اولوئیور : میراث اوزرینه موضوع ویرکو صورتیله ، هر دقیقه ، عائله‌نک بر قسم حقوق و اموالی جمعیت ، حکومت ، الده ایتمکدهدر . ابوینک . اولاد اوزرنده کی حقوقی ، ادوار قدیمه‌یه نسبتله ، آزمقدمدهدر . حالبکه بوكا مقابل افراد اوزرنده ، حکومت ، ولایت . و حقوقی توسعی ایتمکدهدر .

عجیبا ، استقبالده ، عائله نه شکل آله‌جقدر ؟ دوقتور

شارل لوطورنونك فکر نججه کیتند بجه جمعیت بشريه عائله نك مقامنه قايم او له جقدر . عائله - شکل حاضر اوروپا يسيلهه برجوق مخلوقات ايچون داعي مضر تدر . حالبوکه يکنسق ، ديکر کام بر حکومت چو جقلرك تعلیم و تربیه سی وظیفه سی دها بیوک بر انتظام و اطراد ايله ، دها بیوک بر اختصاص و وقوف ايله ايها ايده بیلير . بونره يه قدر کیده جکدر ؟ دوقتور لو طورنو بوراسنی کسديره میور ؟ فقط ، استقبالي عائله نك ضررنده ، حکومت و جمعیتك لهنده کوري يور . پروفسور بو خنه رک بو بابده کي افکاريني ده ، اهميتلرينه مبنی آتي يه نقل ايديورز :

« هرنه زمان اصلاحات اجتماعيه يه دائر اورته يه بر لايجه قونوز ايسه بونك خلافکيرلری يك زبان او نه رق همان يايفره يق قوبارلر و حقوق ، اخلاق و عائله اقامیم ابدیه سنه تجاوزاً ولند یفتند بحث ايدرلر . ايشه اوزمان عائله نك جمعیتك اس الاساسي ، لزوملي بر تهلي اولدينى فکر يني ميدانه قورلر . بو فکره کوره عائله بتون اييلکلرک ، اصالت ونجابتک و حکومت خرسنانه دنیلن هيئتك مدار استناد يدر . عائله عليه نده بر سوز سويلاکه جرأت ايدن درحال برحيدود کي جزا دиде او لور : عائله ، بو کون ، اجتماعي خود کامل فک ضرورياندن در . Egoisme Sociale بو اجتماعي خود کامل ق طرز حياتك کسب نظام و انتظام ايچامى نتيجه سيدر . بناءً عليه هيئت عموميه بشريه يه نسبته بو زمانده فرد نه ايسه عائله ده جمعیته نسبته او در .

۱۸۷۹ اختلال کبیری عائله فکرینی ، لاشک ، اصلاح ایشدر . حریت شخصیه و مساوات فکرلرینی میدانه قویله بو انقلاب بیوک عائله‌لرک قدرت و نفوذی قیردی ، فقط اجتماعیات ساچه‌سنه عائله‌نک قدرت و شوکتی الآن باقیدر . طولاً بیمه‌یه ینه سیاسیاته تأثیر ایدیور . مثلاً *Nepotisme* دنیلن بعض عائله‌لرک واو عائله‌لر ارکاننک دیکرلرک وبا بتون انسانلرک ضررینه او له‌رق حمایه ایدلیسی حال حاضر سیاسی واجماعینک اک مضرت آلود ، اک غدارانه نقصانلرندن بریدر . بونلردن صرفنظر کیمسه‌نک انکاره مجالی اولمده‌ینی او زره عائله نفس‌الامره اوقدر طبیعی برشیدر و تصور اولنان شکل خیالیسنه اوقدر فائده‌لی برسورته اجرای نفوذ و تأثیرایده بیلیرکه بشریت و مدنیت بوندن پلک زیاده متغیره او له‌بلیر . فقط شکل خیالیسنه *Forme idéale* بعجا عائله‌نک جلوه کر او لمده‌ینی وارمیدر ؟ مع التأسف بونوع عائله‌لرک عددی پلک آزدر . عائله ، شکل حقیقی‌بیمه آنچق اغانيا و متولانه مخصوص‌صدر . حاببوکه قییرکه عائله‌سی عائله نه اولق لازم ایدی ایه آنک طبان طbaneه صمیدر . جمعیتک آشاغی طبقه‌لرینه بر آزباهم . اوراده حقیقی بر عائله تأسیس ایمک ایچون لازم کلن و سائط یوقدر . علی الاکثر او طبقاتنده عائله‌نک یرنده انواع ذمام بولنور . بولیه اولمده‌ینی حالده بیله حیات عائله غیر منظم و مستکره بر حالده‌در واوکی فامیلیالر بردار سعادت او لقدن زیاده بر مکتب سفالندر . ایشه آنک ایچون اورالرده عائله مقصد حقیقیسته پلک کوچ واسل اولیور . فـ الحـقـيقـهـ کـونـکـ بـیـوـکـ بر قسمنده ابین امک پاره‌سی تدارک ایچون عائله خارجنده بولنیورلر . چوچلر ایه نقصان بر تربیه کوردکدن صکره پدر و والده ایچون کندی اهتمام و دقتلرینه تودع اولونمش کیمـهـلـ

اولقىدن زىاده بور آلت سى و عمل دىه تلق او لو نىورلر. علىـ
الا كثـر مدر مستقل و ذهن و فـكر ايجـون او لـدىـر يـجـى بـر حـيـات
امـار اـيتـدىـكـنـدـن زـوـجـه و اوـلاـدىـنىـ آـنـحـقـ آـنـلـرـكـ اوـزـرـمـهـ
اجـراـيـ حـكـمـ و تـجـبـرـ ايـدىـلـهـ بـيلـهـ جـكـ مـخـلـوقـاتـ كـبـىـ طـانـيـسـورـ. اوـدـهـ
پـكـيرـدـيـكـيـ جـزـئـيـقـتـ اـنـاـسـنـدـهـ بـتوـنـ كـوـنـ چـكـدـيـكـيـ اـذـيـلـرـكـ اـنـقـامـيـ
عـائـلـهـسـىـ اـفـراـدـنـدـ آـلـقـ اـيـسـتـيـورـ. شـورـاسـقـدـهـ عـلـاـوـهـ ايـدـمـ كـهـ
سـرـخـوـشـلـقـ بـوـحـالـىـ بـكـ زـيـادـهـ تـشـدـيدـ اـتـكـدـهـدـرـ ؛ زـوـالـىـ چـوـجـقـلـرـ
هـيـجانـ وـخـلـجـانـ اـيـجـنـدـهـ. اـنـوـاعـ مـحـرـ وـمـيـتـرـ اـيـجـنـدـهـ ، حـيـاتـهـ ، حـمـعـهـ
نـاـمـاسـاعـدـ بـرـمـجـيـطـ اـيـجـنـدـهـ بـيـوـيـورـلـ. كـوـرـدـكـلـىـ قـبـاقـ وـ سـوـهـ
اـخـلـاقـ. مـثـالـلـرـىـ كـنـدـيـلـرـىـ طـوـغـرـىـ بـولـدـنـ صـاـبـدـيـرـيـسـورـ. بـونـكـ
اـيـجـونـ اـكـ كـوـچـكـ اـيـشـدـنـ اـعـتـبـارـاـ اـنـوـاعـ هـلـلـ مـادـيـهـ وـمـعـنـوـيـهـ
كـنـدـيـلـرـىـهـ هـجـومـ اـيـدـيـورـ.

جمـعـيـتـ بـشـرـيـهـ اوـلـادـيـ اـبـوـيـنـكـ مـالـ ظـنـ اـيـدـيـيـورـ. قـطـ
جـوـجـقـلـرـ ، بـالـآـخـرـهـ ، بـوـآـلـدـقـلـرـىـ تـرـبـيـهـ تـيـجـهـسـىـ اـرـتـكـابـ جـرـائـهـ
باـشـلـادـيـلـرـىـ آـنـلـاـيـجـونـعـيـنـيـ جـمـعـيـتـ بـهـرـيـهـنـكـ زـنـجـيـلـرـىـ، زـنـدـانـلـرـىـ،
باـشـلـرـىـ كـسـكـ اـيـجـونـ قـلـيـجـطـرـىـ ، اـشـكـنـجـهـ آـنـلـرـىـ وـارـدـرـ :
اـيـشـتـهـ خـرـسـتـيـانـ جـمـعـيـقـنـوـنـ اـمـرـ اـيـدـيـيـورـ وـظـنـ اـيـدـيـيـورـكـ بـوـنـلـرـ
اـخـلـاقـ اـكـ طـوـغـرـىـ توـاعـدـيـتـهـ مـسـتـنـدـرـ.

كـوـزـنـرـىـلـهـ بـوـحـالـلـرـىـ كـوـرـنـرـ، عـائـلـهـنـكـ نـصـلـ بـرـسـفـالـتـ وـدـهـشـتـ
وـجـنـابـ يـواـسـىـ اوـلـدـيـغـنـىـ آـكـلـاـيـانـلـرـ انـكـارـاـيـدـهـ مـزـلـكـهـ هـيـچـ اوـلـماـزـسـهـ
آـشـاغـىـ طـبـقـهـلـرـدـهـ جـوـجـقـلـرـكـ جـمـعـيـتـ نـامـ وـحـسـابـنـهـ بـيـوـتـلـرـىـ عـائـلـهـلـرـىـ
حـسـابـنـهـ بـيـوـتـلـرـىـهـ هـرـلـاـدـهـ سـرـجـعـدـرـ.

قـقـطـ بـوـتـعـدـادـ اـيـتـدـيـكـمـزـ سـحـاذـيـرـيـالـكـزـ طـبـقـاتـ سـفـلـيـهـ بـهـ منـحـسـرـ
دـكـلـدـرـ. اوـرـنـهـ حـالـىـ طـبـقـهـلـرـدـهـ ، حـتـىـ طـبـقـاتـ اـجـتـمـاعـيـهـنـكـ ذـرـوـهـسـنـدـهـ.

بىلە على الا كىز ئاڭلە بىر مكتب استبداد ، بىر مكتب ذمائدر ؛ بىر مهددن زىادە بىر مزاردر . رئىسلرىنىڭ فنا سېجىھلە ، سوھ نىته صاحب اولدىنى هىغانلە بويىلەدر . متوع كىدولر و فنا طالىك طېيىتلىرىنى بوزدىنى ئاڭلە رئىسلرى ، ياخود هىبرغانلە اىچون وجودى الزم اولان وفاق و اتحادى زوجىن آزىزىنە مختل اولسى ھې بونتاڭى تولىد ايدر . بونلار اىي خلق آزىزىنە نظر دققى جاب اولماز فقط آزىزى صرە مطلع اولدىغىمىز غایب بىزه قىالى يىرلەدە نەلر جريان ايتدىكىنى كۆستەر . بويىلە اولمايان فامiliال آزىزىنە بىلە مشترىك حيات اعصاب و سجىبا اوزرىنە هر وقت اىي تأثيرات اجرا ايمىز . بونجە اىستەرىق (رجم مبتلاسى) ، فقر الدمه مبتلا ، عصىي قادىنلار ؛ بونجە متناتىندن محروم ، سېجىھىز أركىكلەر اصول ئاڭلە حقىنە حسن شهادت اىچون كلىپورلر . خلاصە كلام زىنكىن ، اىي ادارە اولنان ئاڭلەرك قىدانى ئاڭلە اساسنى قىمتىنى تنقىص ايدر ؛ حالبۇكە تربىيە اجتماعىيە اسماى ، يعنى چوچقلۇك حکومت طرفىندن بىوتلىسى فىكرى اونسبىتىدە كىسب اهمىت ايلر . «

حال حاضرده قادینلر

(ملکتمنز و مالک اسلامیه مستتنا)

یوقاریکی اجاللاردن مستبان اولدینی اوزره عالم کبی ، انسانیت کبی ، معارف کبی قادین ده بر تکامل تعقیب ایتمش ، اوده ، ادوار اولیهده اولدینی کبی ، ابتدائیلکنی محافظه ایده ماشددر . ذاتاً ، جهانده ، ترقی و تکامل بر امر ضروریدر . ظلمک ، اعتسافک ، شدتک هیچ برعوی بوسیل خروشانی طور دیره ماز . تکامله فارشی سد یا پیله ماز . ایشته قادین ده ، کوردیکی ظلمدن صرف نظر ترقی ایده بیلمنش ، هیچ اولمازه ، سوزینی اسماع ایده جک بر راده یه کلشدر .

حوالج اقتصادیه نک کثرتی ، مناقلاتک تزايدی ، علوم و فنونک انتشاری ده بواسطه خلاصک اهم سوانحندندر . عالم ، اسکی عالم دکادر . بشریت ، آرتنق ، قدیم اصوللرندن ، وحشی عصرلره یاقیشه جق زور بالقلرندن واژ چیوز . حیات و جمیت کیت کبده دها فنی و منطقی اولیور . خرافات و فنا عنعنات هر کون بر آز اهمیتلرینی غائب ایمکنده درلر .

بو جریانه عمومی یه ، بالطبع ، قادرین مسئله‌سی اجنبی
قاله‌مازدی . آنک ایچوندرکه بو خصوصده‌ده بر حرکت ،
بر تکامل کوریبورز .

شمدی یه قدر صرعی او لان اصول ازدواج بوندن
بر آز متأثر او مقدمه‌در . « فلاسیق » رابطه زوجیه آرتق
بشره ناکافی کلیور . و بشر ، پک او قدر ایستدیکنی
بیلمدیکی حالده ، دها مشرفع ، دها معقول ، دها منطقی ،
طبيعي ، فنی بر دستور اجتماع آریبور . اوروپادن بحث
ایدیورز . دها مملکتمنز او راده‌یه کلامشدر .

فرانسه‌ده مناکات هر یردن زیاده آزمقدمه‌در .
بو مملکتنه آرتق مناکاته پک او قدر احتیاج قلامشدر .
معیشت طارالدیندن بر ارکك ، أوله‌دن اول چوق
دوشونیور . حیات پک سربست اولدیندن فیزیولوژی
وظائفی قولایله ایفا ایدیلیور . بو و بوکی بعض اسباب
فرانسه‌ده طرز معیشت و مناسبتی اساسلی بر صورته تبدیل
ایتش و بر « اختلال » ه میدان ویرمشدر . كذلك مشروع
نکاح‌ده ، اوروپاده و علی الخصوص فرانسه‌ده ، مستکره
و معیوب بر شکل آلمقدمه‌در . زوج عادتا صاتون آلینیور .
در اخوما بازار لفنك دیکر بازار لقلدن فریبوقدر . طرفین
چکیشه چکیشه عقد مقاوله ایدرلر . بونکاحده بر کرامت ،

بر برکت قالیرمی؟ عجیباً نوع منا کحات فحشیات پازار لفندن دها اخلاقیمیدر؟ پازار لقلى نکاحده، طرفین آنچق پاره غایه سنه تبعاً أولئیورلر. هر ایکی طرف ده بوندن منون دکلدر. حالبکه فحشیات پازار لقده هیچ اولمازه پاره یی ویرن طوعاً ویریور ...

فرانسده منا کحاتک دوشمه سنه ایکی سبب کوستریلیور: معيشتک طار لنى، عسکر لک. آلمانيا و انگلتره دن ارکلر کلیتله آمریقا يه کیتمکده درلر. بوجال قادینلری ارککسز بر افقده و بناءً عليه منا کحات آزاله تقده در. هر سنه، تقریباً بر بچق میلیون انگلیز قیزی، ایکی میلیون آلمان قیزی ارککسز قالیور ! ..

قادینلر، حامیسز، زوجسز قالدیغندن میدان اقتصادیاتده ایکی جنس آره سنه بور قابت ده باشلامشدر. بوکا بناء درکه اوروپاده نسائیلک، کوندن کونه، مشروع و ضروری برحال آلیور. قادین ده ارک کبی چالشمغه باشلا دینی ایچون جنسین بیت که مساوا تسلق کمال وضوح ایله کوزه چاربیور. بوجقسز لق آرتق کوزله کوریلور برحاله کلیور. مادام، مادموا زل، میسیس، میس، فراو، فرولاین عنوانلری وزوجک اسمه اشتراك کبی صرف شکله

عائد خصوصات بیله یکی قادینلرک عصیتی تحریک ایله
قیامه بشقه بر رنگ ویریور .

یقین زمانلردن بری قادینلرک ، اوروپا و آمریقاده
فنون عالیه بی تحصیل ایده بیلملرینه رخصت ویرلشدر .
پارس دارالفنونی ۱۸۶۸ ده قپولرینی نسایه آچشدر .
بوترقیه سبب اولان کیمیا کر مشهور Wurtz وورج در .
کذلک طب انجمن دانشی قادینلرک دوقتور شهادت‌نامه‌سی
استحصال ایتلرینه اذن ویرلشدر . فقط ، فرانسیز قادینلری ،
اجنبی نسوانی قدر بوسه و لتلردن مستفید اولماش‌لردر .
لوندره دارالفنونی آنجق ۱۸۷۸ ده قادینلری قبول ایتمشدر .
که یمیریچ واو قسفورد او نیوه رسیته لری قادینلری درسلره
قبول ایدیسیور سده دوقتور شهادت‌نامه‌سی ویرمکده حالا
تعصب کوستریزیورلر . لوندره ده قادینلر ایچون بربط
انجمن دانشی یا پیلمسدرا .

آمریقاده (حکومات متحده) قادین تحصیل عالیسی
پک ایلریده در . بر چوق یرلرده قادین ، ازکاک ، هر نوع
مکاتبده ، برابر چالیشیر .

آلمانیاده ، تحصیل تالی خصوصنده ، قادینلر ایچون
پک چوق سهولتلر کوستریلش ایسه ده عینی سهولتلر ، تحصیل
حالیده درینغ ایدیلیور .

آوستريا و خصوصيله بخارستان بونقطه نظردن دها
مساعده کاردرلر .

ایتاليا ده قىزلىك تحصيل ابتدائي و تاليسي متظمدر ؛
فقط اورادده تحصيل عالي خصوصىنده بر آز مىك
علاورانىورلر .

اسلاو قادينلىرى تحصيله يك خواهشىردرلر وما كنه
كىي چالىشىرلر . موسقوف طالباتى، أوروپا دارالفنونلرنده،
يك كىرتله تحصيل ايدرلر . يقين زمانلرده پرسپورغىدە
برقادىن طبىيىسى آچامىشىدە .

اسويچىرەدە قرق بش سنه دن برى دارالفنونلر طالباتە
كشادىدەر و قىزلىك هىدرلو تحصىلى يك يولىندەدر .

اسوهج ، نوروج ، فينلاندىا ، دانىيارقىدە قادينلىره
صوڭ درجهدە اهتمام ايدىمىشىدە . دارالفنونلر ، بالطبع ،
يتون قىزلىرە آچىق اولىق شوپىلە طورسون قادىنلىنى خواجه
بىلە تعىين ايمىكىدەدرلر . فينلاندىاده قادينلىر ، تحصيل
اعتبارىلە، اركىكلار ايلە مساويدىر . نسوان، اورادە ، معارف
قومىسيون و انجمانلىرىنە بىلە داخل اولورلر .

باچيقا و فلمىنكىدەدە تحصيل خصوصىنده ، كوندىن
كونە ، نسايە سەھولتلر كۆستىركەدر . آئىدە بر قىز
اعدادىسى واردى .

تحصیل خصوصنده اک کری اوروبايلر اسپانیولرایله پورتکیزلدر .

ژاپونیاده ، یکی زمانلرده ، قادینلر ایچون تحصیل مجبوریدر . بو تحصیل غیر دینی اولوب بتون بتون مجانیدر . هنددهده زمانزده قیز مکتبیری یا پیلمشدر .

اوروبا و آمریقانک هرینده قیز مکاتب ابتدائیه‌سی ، صنایع مکتبیری ، آنا مکتبیری ایلر یلیور . كذلك لیسه‌لرده خیلی ترقیده‌در . بر طاقم طالبانه تحصیل مبانی ایچون ، بعض مؤسسات و حکومات طرفدن « بورس » لر ویرلکده‌در . دارالعلماتلرده اوروپانک مختلف نقطه‌لر نده بیویور ، دها چوق خواجه یتیشدیریور .

صنایع خصوصنده قادینلر ، عصر منده ، خیلی قابلیت کوستیورلر . ارکلر له برلکده چالیشان قیزلرک ایچنده Angelica Rosa Bonheur Vigée - Lebrun کبی کبی Kauffmann کبی نادر رساملریتیشیور . كذلك اک باشه سارا برناه اویلق اوزره برجوق قادینلر تیاتروده کال ومنیتلری ابراز ایتمشلر در .
•
•

اوروباده نسانک وضعیت حقوقیه‌سی ، مسلمانلر . نسبتله‌یک آشاغیده‌در . قادین ، غربده ، معارف خصوصنده

پک زیاده ایدری کیتدىكىندن بوبخت ايدىلەن عدم مساوات حقوقىيە صوك درجه ده نظر دققى جلب ايمكىدەدر.

أولناماش قىز، اكىز مالاڭ غربىيەدە، أولى قادىنلاردن دها زیاده حقوقە مالكىدەر. فرانسەدە، برقادىن، اولاد واحفادى مستتا اولق اوزرە، اصلا ولايت و وصايت ايدەمن. ذات الزوج برقادىن هبە، اتهاب، اخذ كې تصرفات قولىيەدە بولۇنەماز. تجارت ايمك اقتدارىنى حائز دكىلەر. هرايش اىچون آيرىچە قولهسىندن رخصت آلمدقچە اقامە دعوى ايدەمن. كىندى ابوينىندن منتقل ويا كىندى سعييە قزانلىش اموال حقىدە بىلە سوزى يوقدر. كىندى آلتىك ترى ايلە قزاندىنى پارە يە حق تعلق ايتز. زوج نزەيە كىدرىسە قارىسى آنى تعقىب ايلە مىكلەنەر. قوله مىحنون اولوبدە قولرا ويا وبالى برمحالە كىتسە، بالونە صعودايىسە ويا دكزكىدىنە اينسە، قود ناپولئون موجىنجە، قارىسى آردندن كىمەيدر. زنا خصوصىنە زوجىن آرەسندە مساوات يوقدر. زانىھ، اوچ آيدىن ابى سەيە قدر حبس اولندىنى حالدە، زوج، زوجه سىلە برلەكىدە او طوردىنى بىرخانەدە برقاباڭە بولنديرسە يوزدن ابى يوز فرانقە قدر بىر جزاى نقدى ويرر. فعل شىئىع ائناسىنە زوج زوجه سىلە

آنک دوستنی اتلاف ایدرسه معافدر ؟ حالبوجه زوجه زوجنی طوتارسه آنک ایچون معافیت يوقدر .
بلجیقا و فلمنکدده قود ناپولئون احکامی جاریدر .

ایتالیا و اسپانیاده زنا حقنده بواحکام موجود ایسهده اسپانیاده زوجه هربرده زوجنی تعقیب مجبورینده دکلدر . وبالا طلاق زوجندن آیریلان زوجه اموالنی اداره ایدر . ایتالیاده ، زوج ، بردفعه رخصت ویرسه زوجه‌سی بتون تصرفاتنه بولونه بیلیر .

۱۸۸۱ سنه قدر اسویچرده قادینلر دائمی صغير مرتبه‌سنه ایدیلر ، اولی اومازلسه ، اختیارلسه بیله ، وصیلری بولنوردی . فقط فده راسیون قراریله بوصایت اورتهدن قائدی . شوقدر وارکه هر قانتونه قوانین آیری اولدیندن ، هربرده قادین عینی احکامه تابع دکلدر .

آلمانیانک یک قانون مدنی موجبنجه قادین قاصریندن دکلدر . پروسیاده قادین اموالنی صاحبدر . فقط برچوق موضع‌لده قوجه ، قادینک تصرفاتنه مداخله ایدر . زنا خصوصنده ارکك ، قادین عینی معامله کورور .

اوستریاده زوجین ، اموالرینه تصرف خصوصنده مستقل‌لر .

زنا امر نده آوسترياده زوجين بيتته عدم مساوات
واردر . بخارستانده ايشه قاعده مساواته رعایت اولنور .
اسوچده ، يکرمي ياشنده ، قادين تصرفاته قادر اولور .
اسوچده قوجه ، قاريستك اموالنه مداخله ايده من .
دانيمارقهده اسوچ اصولنه مساعات اولنوردسهده زوجه
دانما زوجك تحت حكمده در وبكارلر مؤبدآ صغير حكمى
كورورلر .

جنورا قانوننده قادين نتيجه سعي اولان پاره يه
تصرف ايدر .

نوروج قوانيني پك احرار آندر و جنس نسانك حمایه سنه
اوراده پك زياده همت ويرلشدر .

روسيهده ، هر بالغه ، اموالنه تصرف ايدر و تأهل
كيفيت آنك تصرفات قوليه سنه خلل ايراث ايمز .

بلجيكا و اسوچره مستتنا اولمق اوزره أوروپانك
هر يرنده قادينلر شهادت ايده بيليرلر . ۱۸۹۷ قانوني ايله
فرانسه بيشه بوجقي قادينلره تفويفن ايمشدر . انكلترهده
مقدما Common Law قوانين غير مكتوبه موجبنجه قاري
قوجه هر ايکيسي برشخص تركيب و تشکيل و بوشخص
منابي زوج تهيل اي دردي . انكليز قاديني فرانس ز و اسوچره
قادينلرندنده عاجزدي . وصيت بيشه ايده مندي . فقط

کیتند کجه بوفوانین تعديل و اصلاح ایدلش و انگلتره ده،
اولی قادینک موقعی دیکر اوروپالیله غبطه بخش اوله حق
بر منتهیه کلشدر. ۱۸۷۰ و ۱۸۸۴ ده اعلان اویانان
احکامی پک احرار آنده در. **Married Women Property acts**

۱۸۴۸ دن بری انگلیز احکامی آمریقا حکومات
متعدد سنه ده جای تطبیق بولشدر. چو جق او زرنده
بالکن پدرینک دکل، والدہ سینک ده حق طانشدر. خلاصه
قادینلرک وزوجملرک اکزیماده محدود او لدقفری یرفانسهد.
فرانسده تحری ابوت منوع در. انگلتره ده بوكا مساغ
واردر. بو خصوصده ممالک مختلفه قانونلری بر بینه
متبايندر. تحری ابوت نسائیونک مطالب اساسیه سندن
برینی تشکیل ایدر.

..

اور واده قادینلرک تحصیل و تربیه سی امر نده ابراز
ایدیلن مسامحه کارلوق اقتصادیات ساجه سنده رونما او لان
تبدلات و انقلابات نسائیونک ظهورینه بادی اولشدر.
اسکیدن، قادین، تجارت وسی و عمل عالمنده ارکک ایله
رقابت ایتمور دی؛ دها طوغریسی بولیله بر رقبته حاجت
یوقدی. او زمانلر ارکک، قولایله، قادینخ چیندیر یور،

قادین ده خانه سنده ، کندی ایشلریله اوغراشیوردی .
حالبوکه ، بوکون ، کچنه بیلمک ایچون قادین ده ، ارک
کبی ، برسی مهادی به محکومدر . ارکك ، آرتق ، قادینی
جهابه ایده میور ، آنی تزوج فکریله عقلنی یورمیور .
بناءً عليه ، اوروپاده ، قادینک مطالبه حقوقی بک
مشروعدر .

ارکك ، مبارزة حیاتده ، قادینک رقابتدن قورقیور .
قادین ده ، بشرک اشتغال ایده بیله جکی هرشی ایله ، وکال
موقفیته ، اوغراشیور .

اوروپاده ، بوماده ، مسائل اجتماعیه نک اک مهملرندن
برینی تشکیل ایدر . بزدهده کیتىدېجە حیات کوجاشیور .
اسکی ترکیه زمانزده او نوتلىشدەر . بوندن بویاه هیچ
بربىز اسکیسی کبی معظم حرملر اداره ایده میه جکز .
بزده ده ، اوروپاده اولدینی کبی ، سەھى و عمل دها زیاده
مجبوری اولەجق ، قادینلرده ، ارککلرە قیاللە ئامکلرینی
آللنرینک ترى ایله قزانمغە مجبور اولە جقلردر . احتیاجات
وسائق اقتصادیه هریردە حیاتی عینی درجه صعوبتە
چیقاریسیور . بزم حیات مالیه من اوروپانکنە باغلىدیر .
استقالدە اوروبا حیاتندن ، خصوصیلە حیات مادیه سندن
قادینلر من : ٧

بشقه برصورتده ياشايمه جغز . بزدهده مضايقه باشلايجه
فه مينيزم ميدانه چيقه جقدر .

غربده و آمر يقاده ، على الا كثـر ، رقابت اقتصاديه ده
قادين اركـك مساوى دكـلدر . قادـين ، عـينـى سـمـى ايـچـون ،
دـها آـز پـارـه آـليـور . سـنهـده يـالـكـنـز ۲۶۶ فـرـانـق فـرـانـان
قادـين عـملـه وـارـدر . بـونـك ايـچـون ، زـوـالـى ايـشـجي قـيـزلـر ،
كنـديـلـريـنى هـر رـاستـكـله تـسـلـيمـاـهـ بـرـآـز قـارـنـلـريـنى
طـويـورـمـقـ جـبـورـيـتـدـهـ دـرـلـرـ . فـابـرـيقـهـ جـيلـرـ بوـكـيـ فـحـشـيـاتـيـ
تشـوـيـقـ بـيـلـهـ ايـدـيـورـلـرـ . شـرـعـ منـطـقـجـهـ بـوـيـچـارـدـلـرـ مـغـدـورـدـرـلـرـ:
الضرورات تبيـعـ المـخـذـورـاتـ .

اقـواـمـ آـسـيـائـهـ دـهـ آـزـ بـارـهـ اـيـلـهـ يـاـشـاـيـهـ بـيـلـهـ كـلـرـنـدـنـ ،
عـملـهـ لـكـدـهـ أـورـوـبـالـلـرـ دـهـشـتـلـىـ رـقـابـتـاـيـدـيـورـلـرـ . بـوـحـالـدـهـ ،
أـورـوـپـادـهـ عـملـهـ قـادـيـنـلـرـكـ يـومـيـهـ لـرـيـنىـ كـيـتـدـجـكـهـ اـيـنـدـيرـيـورـ .
برـطاـقـ صـنـاعـكـ اـجـراـسـىـ ، طـوـغـرـيـدـنـ طـوـغـرـىـ يـهـ ، قـادـيـنـلـرـ
ايـچـونـ مـضـرـدـرـ . كـبـهـلـكـ حـالـىـ اـيـلـهـ ، قـادـيـنـلـرـكـ تـشـكـلاتـ
خـصـوصـيـهـ لـرـىـ اـيـلـهـ بـعـضـ اـيـشـلـرـ اـئـلـافـ قـبـولـ اـيـمـزـ .
معـ التـأـثـرـ ، سـائـقـهـ ضـرـورـتـلـهـ ، زـوـالـىـ بـنـاتـ حـواـ اوـيـشـلـرـىـ دـهـ
كـوـرـمـكـدـهـ دـرـلـرـ . اـنـسـانـلـقـ ، بـونـدـنـ طـوـلـاـيـ ، هـرـ كـوـنـ ضـرـرـ
كـوـرـمـكـدـهـ دـرـلـرـ ؛ تـحـتـ تـهـدـيـدـهـ دـرـ . رـحـمـ مـاـدـرـدـهـ كـيـ چـوـجـتـلـرـ

بوا من ارض اجتماعيەنک قربانيدرلر . بشرىت ، سى و عملك
فنا تنظيمى نتىجەسى اولەرق ، هر دقيقە ، برجوق نفسلر
غائب ايديور .

بوكا على العموم فقر و ضرورة فارشى بـ طاقم مؤسسات
خيريه يابىلمىش و خصوصىلەنھا فاضلاة نسا بوكى جمعيتلەر پك
زيادە ياردم اىتمىلر ايسەدە مرضك اهمىتنە فارشى بوكى
صرەملەرك نە تأثيرى اولەبىلىر !

أوروبا دە عضا معىشتىڭ طارلىقى حسېلىه كىنج قىزلىر
سوقاقلەر دوشـ. يور ، او روچپو او لاغە مەحکوم او لىورلر .
بونلر مجبوراً سوء اخلاق صاحبى ، ادبىز ، حىاسز ، حتى
خرسز ، بلکەدە قاتل دركەسنه اينيورلر . هله ايچىكى ! هله
ايچىكى ! فقير ايچون أوروبا حيانى برجەنمەدر . پاره يوق ،
راحت و رفاهىت يوق ، معنويات بوزوق ، قارن آج .
يچارە نە يابىسون ؟ بلا انقطاع ايچىور . كىنۋەك بـ خاصىت
كاذبەسى واردەر . آجلق كېي يائى دداونوتدىرر . بناء عليه
زوالى أوروبالى متصل ايچىر ، طورمەدن ايچىر . سېجىه ،
خلق ، طبیعت دە عقل كېي ، مادى قوت كېي ايچىكى ايلە زائل
اولور . أوروبالى عائىلەسى اسفل سافلىنىدىن نشان وىرر .
قادىن ، دائىما ، سرخوش ، عياش ، بد خوى زوجنات
زبونىدر . هله چو جقلەر ئەحالى !

عمله خانه‌لری ده غربده کندی باشه برمیله تشکیل ایدر.
ایندی بولیله مشکل بر حیات ایچنده اولنک ، کار قدیم
حائله تشکیل اینک اوروپاده خیلی مشکل‌شمشدر .

نسائیونک مدعیانی ، تعبیر عامیانه سیله ، زوزکان
دکلدر . بومطالبک روحی ، تربیوی ، اقتصادی اسبابی
واردر . عالم اقتصاد دکشیدیکی حالده عالم حقوق پک اوقدر
تبدل ایده‌مامشدر . بناءً علیه نسائیونک هر ایکی عالمک
متوازیاً دکشمی مطالبه‌ده صلاحیتلری درکارد . تکامل
مادی و فکری و شخصیت انسانیه نک آلدینی اهمیت ، اسارت
اساستنن او زاقلاشمہ نسائیلک سوانح مولده سیدر .
قادین شخصیتی کیتد کجه کندینی آکلیور و آکلاد بجه
محروم حقوق اولدینی کوریسیور . واقعاً ، الیوم ، بولیله جه
شخصیتی آکلابان و حقوقی ایستهین قادینلرک عددی ،
بشرک نصف مؤثثی ایچنده ، پک کوچک بر اقلیت تشکیل
ایدر ؟ فقط بونک اهمیتی یوقدر . جریان باشلامشدر .
کله جگ عصرده بتون نسا حقوقی مطالبه‌ده یکفکر
اوله جقدر .

نسائیونک مطالباتی پک مختصر اولمی اوزره اجمال

: ایده‌لم

- ۱ — منحصر آرکلک لهنه اوىرقا اوزردە زوجەنك زوجە اطاعى قىدىنك قواينىن طېي ؟
- ۲ — رابطة زوجىتە رعایت اىرنىدە زوجىن بىتىندە مساوات تامە ؟
- ۳ — زنا بوندن بويىلە جرم عد ايدىلما مىلىدر (!) ؟
- ۴ — تصرفات قولىدە (آلوب ساتق ، ترهىن ايمىك ، هبە وسائىرە) أولى قادىنڭ استقلالى ؟
- ۵ — زوجك زوجە و اولادىنى انفاق اىدە جىكىنە داير قانونلە احکام درجى ؟
- ۶ — خصوصى اموال و املاکە تصرف اعتبارىلە زوجىنڭ استقلالى ؟
- ۷ — وراثت ايشلىرنىدە قادىنڭ و خصوصىلە أولى قادىنڭ تزييد حقوقى ؟
- ۸ — بابا كېي اولاد اوزرندە آنانك دە حىوقۇنک طانسى ؟
- ۹ — يىيانك وفاتىندا آنانك اولادە و سايىپ ايتىسى و عائىلە مجلسىز نىدە رأىي بولۇنسى ؟
- ۱۰ — بعض ممالكىدە قادىنڭ حق شهادتى ؟
- ۱۱ — أولىلەك خارجىددە قادىتكىمایىسى ؟ حتى

فاحشه، ويا سربستجه بر أركك ايله ياشايان قادينك، عمله
قيزك حايه وصحابي؛

۱۲ — مجالسه اشتراك، اتحاب ايتك واولونق حق،
حقوق سياسيه؛

۱۳ — بعض مملكتلرده قادينه غيرمشروع چوجنی
ایچون تحری ابوت حق ويرلسی؛

۱۴ — اقتصادييات خصوصنده، عني ايش ایچون،
قادين ايله أرككه مساوى اجرت ويرلسی؛ الخ
انكلترهندك بعض مجالسنده، آمر يقاده قادينلرک حقوق
سياسيهسى يوق دكلدز. آمر يقاده بر ايکي قادين مبعوث
انتخاب اولندقلى حالده مجالس بو انتخابلىرى تصدقىق
ایتمامىشدز.

نوروج و فينلاندىاده قادينلر حق انتخابى احراز
ایتشلدر.

انكلترهده «سافراجت» لر حقوق سياسيه مطالبهسى
ایچون برخىلى كورولى يائىقدەدرلر.

في الواقع ويركى ويرن، تفتن ايدن بر قادينك حق
انتخاب اولىوبده ويركى ويرمىان وپك جاھل اولان
عني قادينك اوشاقلرىنىڭ رأى ويرمك صلاحىتى اولىسى
غىرېب دكلىدز؟

آشاغىدە کى مالكىدە بلدىيە ، ایالت ، كليسا و مكتب مجلسـلىرنىدە قادىنلر كى قىماً و يا تاماً انتخاب ايتماك حقى وارددر : روسىه ، بخارستان ، آلمانىانك بعض حکوماتى ، اسوج ، نوروج ، فينلاندىا ، بلچيقا ، ايتاليا ، خرواتلق ، انكلتره ، اسقوجيا ، ايرلاندا ، مەن آطھسى (انكلتره) ، انگلزىز مستملکاتى ، (قانادا ، قاپ ، آوستراليا) ، آمرىقا حکومات متحددسى . على الا كثىر طوللر ، مال صاحبلىرى وبكارلر بونقىدىن مستفيىدىرلر .

فرانسز قادىنلر بونقطە نظردىن حقى پىك آزدر .

انكلتره مستعمراتنىك بعضىلرندە قادىنلر مادر وطندىن دها زىادە صاحب حقدىزلىر . انتخاب خصوصىدە أرككارا يىلە قادىنلر كى مساوات حقوقى اساسى آمان و فرانسز سوسىالىست فرقەلر نىجە پروغرامىدە ادخال ايدىلشدەر .

فقط عالمدە قادىنلر كى اكثىر عظيمەسى بوكا مخالفىدر . (او نوتاسون كە آمرىقادە كى سىاه اسirلر و آلمانىادە كى زراع اسirلر اطلاق او لونە جقلرى وقت مولالرىنە كلوب كوز ياشى دوکەزك عفو ايدىلما ملىخى استرخام ايتىشىلدى . بىزىدە ، كولەلر و جارىيەلر ، اطلاق او لنسەلر دە مولالرىنەك اولىزىن آيرماق اىستەمىزلىر .)

آمریقاده آتی سو فرازیست جمعیتلری بیله تشكل ایشدر .

خلاصه کلام انقلابات مادیه انقلابات نسائیه تولید ایشدر . نسا وبالطبع نوع بشر بوندن مستبد اویشدر . متضرر دکل . اسارت ابتدائی وباربار اقوامه یاقبیشیر . قادینی درکه رقیته بولندیرمچ ایله ارکک هم منسوب بولندینی نوع انسانی یه ظلم ایدیور ، هم ده ، بوظلمی ایله ارکک جنسنی غاصب موقعه قوییور .

قدیمده ، انسانلر ، قادینک رولنی اصلاحیلما مشلردی . حالاده ، اسکیلرک سویه سنک فوقنده بولونیان متدنی ملتلر قادینلگه نه دیمک اولدینی بیلمیورلر . اسیرجی اویلقده بیوک برشف و مزیت تصور ایده م . حابوکه - فکر مجھه اصحابه حقوقی تأمین ایتمک جدا برشف - و بروظیفه در . وقتا که قادینک ، والده نک موقعی تعین و توضیح ایده جک ، یعنی مظہر تو قیر اوله جقدر ، بالطبع بشریت ده یوکسله جکندر . آنالگه بر مأموریت اجتماعیه اولدینی کوز جامه آکلاشلمیدر . بو وظیفه نک ایجه تفهمی قادینک نه کبی حقوقی و ظائفی و بولنلرک ضمتنده مسئولیتی اولدینی مسئله سنی ده . توضیحه باعث اوله جقدر .

قرон ساڑهه کی اسارت اصولی الفا اولنديني کبی تکاملاں مدنیه ایله اسارت نسائیه اور ته دن ، شبهہ سرز ، قالقہ جقدر . ذاتاً ، عصر مندہ ، قادین قسماً حریتی قزانمشدر .

حکوم تر غصب و ظلم اساسی ، الحکمن غلب حکمت رذیلہ سی موجب نججه (حکم) سور مکدن فراغت و حیات ایچون بجادله و مبارزہ نظریہ سنی بر طرفہ بر اقوب حیات ایچون ائتلاف قاعده سنی دستور العمل اتخاذ ایتکاری کون آرنق نوع بشر و حشتنک ، حیوان لغنك ، بار بار لغنك بر قسم عظیمندن تجرد ایده جکدر . ایشنا او زمان ، قادینک حقوقی ، قادینک وظائف مقدسہ بشریہ سی دها ای آ کلاشیلہ جق و نصف نسائینک ده حرکات عمومیہ فکریہ و مشاغل متنوعہ اقتصادیہ دخولی ایله انسان لق ، الحق ، برقات دھابیویہ جک ، کسب نجات ایده جک ، زن کینلشہ جک و کیم بیلیر ؟ پرمصائب اولان بوعالمده بر آز دها بختیار او له جقدر .

فرانسز حکما سندن سہن سیمون دیورکہ : « نوع بشر ک آتون عصری یعنی سعادت کاملہ و کایہ دوری ، ادعا اولنديني او زرہ ، ماضیدہ دکل ، استقبال الددر ، انتظام

و انسجام اجتماعینک آله‌جنی شکل کالده‌در؟ بابالرمن
بو عصری کوره‌مدیلر : فقط برکون کله‌جک بویله بر دورة
مسعوده‌ی چو جقلر من ادرالک‌ایده‌جکلر در. بزم وظیفه‌من،
بودوره انتظاراً یولی تمیزملک ، یعنی موانع تکاملی
سوپورمکدر ! »

مناسبات جنسیه

(مقاله استطرادیه)

بیوب ایچمک (تغدی) امر ندن صکره جمعیات انسانیه نک تشکل و تعدادی سنده اک بیوک مؤثر مناسبات جنسیه در . تناسل بر اجتماعی تضمن ایتدیکنندن حیوانی و انسانی جمعیت لر ک تأسنه پک زیاده یاردم ایتمشدز . شیللر دیورک : « فیلسوفلر عالمی اداره ایمه یه باشلا ینجه یه قدر بو وظیفه ی آجلق و عشق ایفا ایده جکدر . »

مناسبات جنسیه ، تناسل ، عشق و غرامده بیوک بر غایه تصوف آرامق جدیت فنیه ایله ائتلاف قبول ایتمز . مقایسه لی پسیقولوژی و فیزیولوژی بوفکری ناییدا یتکده در . انسانده کی حسیات حیواناتده یوق دکلدر . انسانلر ک اقلیتی عشق و سودایی بر آز شاعرانه تلقی ایتمشدز ؟ ایشته او قدر ! فقط انسانلر ک اکثریتی ، حتی مدنیلر ک بر قسم مهمی مناسبات جنسیه یی پک قابا ، حتی بعض بوكس و ظریف حیواناتدن دهـا قابا بر صور تده تلقی ایتمشـلردر . بعض

اجناس حیوانیه‌ده جداً عشق و محبت وارددر . و بونلرک
 حسیانی هر حالده ابتدائی و باربار انسانلر کنندن دها اینجه در .
 بر چوق قوشلر کوزل نغمه‌لره ، اینجه اینجه نوازشلره
 دیشیلرینی مسحور ایتمک ایسته‌رلر . بیبل بونک اکیوکسک
 مثالیدر . بعض اجناس طیورده ، ارکک ، اوزرن مدت
 کوزلرینی دیشینک کوزلرینه نصب ایدر ؟ خاکپاینه یاتار ؟
 نیاز مندانه بروضع آلیر . جنوب آلباتروسی *Domedea*
 غاغاسیله زوجه‌سنک غاغاسنی طوتار وهر ایکیسی
 اوژون مدت غریق استغراق اولور . کوکرجینلر حقیقی
 بوشه‌لر تعاطی ایدرلر . بو خصوصده اک ایلدی کیدن
 حیوان ، هیچ شبهه‌سز ، *Amblyornis ornata* در . ادعا
 او لندیغنه کورده باپو آسیا آطم‌سنده مقیم اولان بو قوشک
 حسیات عاشقانه‌سی هر حالده اورا اهالی غیر مدنیه سنک‌کیلردن
 پک ایلریده در . بو ضریف قوش عشق و سوداسنی بیوتک
 ایچجون لطیف برکله یاپار . جوارینی چیم ایله یشی‌ملتیر .
 وهر نوع چیچک ، یاپراق ، یوصون ایله جله محبتک
 ایچخنی ، طیشنى تزین ایدر . صولان ، بوزولان ازهار
 و نباتاتی دامنا دکشدیرر . چاقیل ، مدیه واستردیه قابوغی
 کی شیلله یولی سوسلر . بوکله برایکی سنه خراب او ما ز .
 ایشته بودلفریب مختلف بوکوزل ماؤاده معثـ و قهـ سی ایله

ير حيات غرام امرار ايذر . حالبوکه جوارده کي انسانلر مناسبات جنسیه يی هیچ برنوع ایچه لکه احاطه ایمزلر . حق بوکی اقوام متدينه ده حیا بیله یوقدر . او تامنی اصلا بیلمزلر . آوستراالیا قبائلنده قادینلر بتون بتون چلاقدر . حیا ، نوع بشرده ابتدا قادیندن باشلامشدر . تلبس و تستر بوجیانک بروجه تکاملیدر . حیا نزهنه کلیور ؟ اجتماعیات ایله اوغر اشانلر دیورلرکه قادین بعض اسبابدن طولایی وجودینک ملاحظت و انسجامی غائب ایدیور . که لکه ، طوغور مقله ضایع اولان انتظام وجودی دیگرلره قارشی ستر مجبوریت روحیه سنده در . ایشته بوندن حیا ، تستر ، ستر عورت ، حتی تلبس چیقیور .

اقوام وحشیه و بدويه ده بتون بتون چپلاقلر اولدینی کی ، نیم عربانلرده وارددر . تاسمانیا آطه سنده کي قادینلر اک صمیمی توالتلرینی علناً یا پارلرمش . حتی بوایش ایچون اک غلبه لقلی یولری آزارلرمش . آفریقاده ، برسیاح ، برقral کریمه سنہ بر پارچه باصمہ ویرمش . بوقادین در حال چرچلاق صوینوب باصمہ یی تلبس ایمیش ! قامیچاتقاده قادینلر علی ملأه الناس دیزاوستی چوکر و طوغودودلرمش . جنوبی آمریقاده اسپانیول نسلی ایله مسکون پامپالرده قادینلر ارکلر له برابر بتون بتون عربان درده دیقاپانلر .

حیا ، عشق و محبتی شاعر آنہ بر حاله افراغ مدنیتک
وسویه فکریه نک ترقیسی ایله میدانه کلشدر . ذاتاً دیکر
رقیق حیات ده هپ بوده نی سویه نک یوکسلسی ایله
حاصل او لیور . بوده قادینلردن باشلیور . چونکه قادین
حیض ، کبھلک ، لحسه لاق و آندن صکره برد رجه به قدر
اعضای وجودی نی ستر مجبور یتنده در .

حالبوکه از کلکلر ، بالتبیه ، کندیلرینی تستر ایله دها
آز مقید بولیورلر . اقوام وحشیه ده هپ بولیه در .
اسکی یونانیلرده بر قادین ، جمعیت اورتھسته ده ،
چپلانه بیلیردی . و حاضرون بوصور تله البسه سنی چیقاران
قادینک ملاحتنی ، تناسب اعضا سنی تقدیر ایدولر دی .
کذلک از کلکلرده چلاق طور ابیلیرلر دی .

اقوام ابتدائیه ده مناسبات جنسیه علناً - حیوانات کی -
جريان ایمکنده در . کیت کیده بوباربار عادات اینجھه لمش
ومیدانه حیا ، تستر ، احتجاج کلشدر .

اولین ادوارده انسان معاملات جنسیه نک ایفاسنده
هیچ برعیب کورمامش در . مجتمعاً و مشترکاً تناسل ،
هر حالده ، نوع بشرده ازدواج اصولنندن اول جاری
ایدی . آفریقا و پولینیه زیاده ، الا آن ، قیزلرک ایستدکلری
کی وجودلرینه تصرف حتلری واردز . ژاپونیاده ده

کذلک اویله‌در. عرق و ملیت تمن ایتد بجه عشق ایلدیلش، بالعکس قوم کری بولوند قجه، بومیل انسانی، سونوک برحالده بولونمشدر. آوستراالیاده قادینک حیاتی - بزم منطقمنه کوره - متوالی و متادی برفاخشە لکدر. اوراده قادین اوون یاشنندن اعتباراً ارکك چوجقلری ایله برابر بولنور و آنلرک مشتیباتنی تعطیین ایدر. برآز بیور بیومن کندیسی قبیله‌یه هرکلن مسافره تقديم ایله مکلفدر. أولند کدن صکره زوجی طرف‌دن اعاره و اجاره اولونق معتمددر. زوج نا موجود اولورسه بری آکا وکالت ایدر. برقبیله خلقی دیکر قومشو قبیله‌یه کیدوب وظیفه عاشقانه‌سنی ایفا ایتسی عادتدر.

ممالک وحشیه‌ده، هر وقت، بابالر، قرداشلر، قوجهلر قادینلرینی اوروپالی کمیجیلرک ید شهوتلرینه یا مجاناً، یا پاره مقابله تقديم و بوایشی پک کارلى تلقی ایدرلر. برتوی، براویونخاق، خصوصیله بر تک چیوی برقادین الده ایمک ایچون کافیدر. وحشی بر آطه‌یه بروپاور یاقلاشماز قادین طولو صنداللر آنی احاطه ایدر. و پک جزئی اشیایه مقابل قادینلر اوروپالی کمیجیلرک آغوش اشتهاسنه آتیلیرلر. مهم سیاحتلرک، کشفیاتک تاریخلری هې بونوع کولونچ عادات ایله طولودر.

او قیانوسیاده ، معامله جنسیه ، علی الا کثر علناً
اولور . حتی اختیار ایر کنجلره علی ملاع الناس رهبرلک ایدرلر .
تایتی ده قاریسی و یا قیزی خی بر مسافره تقدیم نزا کنک
اک بسیط قواعدندن ایمش . Bougainville سیاحت نامه سندن
مستخرج فقره در :

« بزم آدمدر من ، هر کون ، سلاحسر ، و بالکز ،
یاخود او جر در در مملکتنده (تایتی) طولا شیرار دی .
اهالی آندری اعن از وا کرام آیجون خانه لرینه دعوت
ایدرلر دی . کندي لرینه یمک اکرام او لنوردی . فقط
بونلرک مسافر بروز لکی بالکز بونکله قالمازدی . کنج
قیزلرده کندي لرینه تقدیم او لنوردی . او وقت هر کس
او ده طوبلانیر ، کلن چخلرده ایچری یه کیرر ، قادینلر
وظیفه مسافر پرورینک قربانی او لان کنج قیزک اطرافه
بریکیرلر دی . یره داللر ، چیچکلر سر دلر . موسیقی شناسلر
برون دلیکلری ایله دودوکاری نی چالار لر دی .
پروستانتلگ دخولی بیله بوملتک احتراسات شهوانیه سی
بشقه برحاله قلب ایده ما مشدر .

فاز و قوزیلری سمیر تدیکمز کبی ، او آطهده ، موز ،
لایا ، بولاماچ و حمور کبی شیلره قادینلر شیشمانتن دیریلیر .
بویله لری وظیفه جنبه ددها مقبول ایمش . بحث ایتدیکمز

آطهده اهالىنک الڭمەم وظىفەسى عىش ونوش، فحشىيات، طوبىن رذالت ايمش . حق بوعادات برشكل دىنى بىلە آمش . انساي عىشىدە قربانلىرى كېلىرىمىش .

بۇن اقوام ابتدائىيەدە بوكا يقين مئالىر بولۇنەپىار . بوجدول امئەنك سپولتە تفصىلى مەكتىدر . بوغىب بدويلردىن قىصقا نجلاق يوقدر . چونكە هنوز قادىن مال مقتوم اولمىدىن چىقىماشىدر . آفرىقادە كافر قباڭىزىدە عشق اصلا بىلماشىدر . تاھىل دىمەك فضىلە بىر حيوان ئەلە دىمەك دىمەكدر . بعض ابتدائى ملتىردىن بارە خىصۇصنىدە واحد قىاسى اينىك، بعض يېلىرىدە قادىبىندر .

سەنە غالىدە قادىن بعض حيوان جىسلەندىن دها او جوزدەر . اسى مىصرىدە ، هەرودوتىك قولنجە ، هېيچ بىر قادىن جنازىمىسى ، مستكىرە بىر صورتىدە استعمال اىمچۇن بىر قاج كون ئەلدىن ئەلە كىزمەد كې ، مو مىياجى يە ويرلىزىمىش .

آسىقا وحشىلىرنىدە قادىن أرڭىك چىچلاق مجىتمە ئاتارلىر و قىبىلەلىرىنە قۇنان مسافىرلىرىدە آزەلرنىدە يېلىرىلر . بىر روس سياحى لابۇن ئەمالكىندا بىرینە تصادف ايمش . بۇ وخشى سياحە دىمېش كە بىم ملتىم تناسىلە دىكىز آيىلىرىنى تقلید ايدىر .

اسکی مَسِيقاَلیلر غیر طبیعی عشقه پك مبتلا ایتىشلىر .
آنليل آطهلىزىنده ، مسافره ، آقشام اوزرى بىر موم
ایله بىرقارى ويرلىر .

بعض اقالىمده فحش بروظيفة دينيه وبر عبادتىدر .
هېيچ اوْلمازسە ، سنهده بىر دفعە ، بىرقادىن كىندىسىنى دىكىرىئىنە
ويرمكلە شرعاً مىكىندر . لىدىيالىلر ، أولئەدن اول ، ناموسلىرىنى
قربان ايمكىلە موظف ايدىلر . بو قربانى كىمىك اىچون
خصوصى معبدلىرى بىلە واردى . بابلى قادىنلىرى ، سنهده
لا اقل بىر دفعە ، اجرت مقابىلە ، ناموسلىرىنى مىيايتا
دىنلىن زهرەنڭ شرفە ، قربان ايمكە محبوردىلر .

اسکى قېرىسىلىر دكىز كنارىئىنە كىدوب ، بكار تلىرىنى ،
وه نوس ، زهرەنڭ شرفە ابذاڭ ايدىرلىرىدى . قدىم يۇنانستانىدەدە
بوعادت جازى ايدى . سكرەلرى راهبە وأتائىرلىرى بتون
ملت قادىنلىرى نامنە بىووظيفە ئى وكالە ئىفا ايتدىلر .
بو صورتله بىو عبادت دىكىر قادىنلوك اوزرلىزىن زائل .
و مرتفع اوْلىورمىش .

رومادە بوجىتىدە پك چوق شىلر يايپىلىدى . رومانك
فحشىياتى دىللرده داستانىدر . لاتىن لسانىدەكى تعبيرات
والفاظ عاشقانە بزم لسانلىرىنە ترجمە ايدىلە من . تىاترولرده

فحش و معاملات متنوعه‌ی ارائه ایدن رقصمل اجرا ایدیایردی . ادبیات‌ده بوندن پک زیاده متأثر اویشدیر . خلاصه روماده جداً عیب یوقدی .

ایشته ، بو صفحه‌لردن چهارک ، مناسبات جنسیه اعتباریله ، انساناق حیواناتقدن چیقمشدر . ابتدا ، وظيفة جنسیه‌پک حیوانی ایدی . بردفع طبیعی مثابه‌سنده بولونیوردی . صکره‌لری میللر ، حسلر ، قصق‌انجلق پیدا اولدی . عشق باشلادی . معاملات جنسیه‌ی انسان برحاله افراغه قادینلار باشلامشلردر . فکر وذ کاشایش بولدوجه عشق پیدا اویلش و کیت کیده ، فکر ایله متوازیاً ، حس‌ده تعسیالی ایتمشدر .

انسانلری حیوانات سائردن آیران هپ به تکامل فکریدر .

بونکله برابر قادین ، بو معاملاتده ، فیزیولوژی اعتباریله ضعیف اولدیقندن حقوقی غائب ایتدیریبور . دماغک تکاملاً نقطه نظر ندن قادین ارکک دوننده‌در . بوقناً غیر قابل اعتراض بر نقطه‌در . وجودجهه‌ده قادینک بردوجه‌یه قدر ارکک آشاغیسنده بولونسی شبهه‌سزدر . عضلات نسائیه ، ارککلرک عضلاتندن کریدر . فقط دماغک تکاملي ، ارکک دماغنه یاقلاشه بیلمسی ده بدیهیات

فنيه دندر. قادين کوزل بر تربيه کوره رك بوسفليت دماغي
مرتبه سندن چيقميليدر. حاليوكه ، قادين ، بوسيدين
چيقمدن حقوق سياسيه يه مالك اوله جق او لورسه، انسانيت
وبناءً عليه قادينلار ترقى دكل ، تدري اي در. بو ، بيوك
برار تباعه سبيت ويره بيلير. قادين ، او بلجه على العاده
حيوان اي دى. صكره أو حيواني اولدى. بالآخره اسپر
رنبه سنه ترفع اي تدى. كيت كيده خدمتجي ، تابع ، صغير،
محجور مزله لرينى بولدى. شمدى ، اصل بشرىتك
وده موقرا سينك وظيفه مسى آنى بالغ ورشيد مرتبه سنه
اصعاددر. بوده دماغي اصلاح و تربيه ايله او لور. او وقت
حقوق سياسيه قادينلاره تقويض او لونه بيلير.

دو قتورشارل لو طور نو نك فكرى هپ بومركز ده در.
علاوه — بوفصله علاوه اي دليه جك بر مبحث وارد رک
او ده وظيفه جنسيه ده قاچامق ديه بيله جكمز
ما ده سيدر.

بوکا على العاده غير طبيعي مناسبات دينور سده علماء ،
حيوانات ده بوكى احواله تصادف اي تذكر ندن بو عنوانى
يڭىشىمىنلىك بولىورلار. اي تذكر ده بوجال على الا كىزجار يدر.
انسان ، حيوان دن عاقل اولد يقىن دن بوكى مناسباتى اينجه لە تىشىدر.

غیر طبیعی مناسبات اینجehاش بر مدنیاتک مقتضاسی اوبلقدن
پک او زاقدر؟ چونکه اقوام وحشیه ده بیله بوعادات وارد ر.
اسکی یونانستان، روما، و هابیلر، سودوم، و ایط
بواعتبار ایله تدقیقه دکر. بوم مناسباتک انواعی چوقدرو.
صددمزه پک تعلق ایتمدیکنندن تفصیلاتتی اجتماعیات
متخصص‌صلرینه ترک ایدرز.

قادینک تربیه‌سی

و

وظیفه تربیتکاری‌سی

شمدی‌یه قدر عمومیتی اعتبار بله. قادین مسئله‌سندن،
قادین تاریخ‌خندن، اجتماعیات و فن نقطه نظر ندن قادین‌دن،
ازدواج‌دن، مناسبات جنسیه‌دن، عائله‌دن بحث ایتدک.
بوساسله‌یی تعقیدن بر مقصد من واردی: بردن بره بزم
قادین‌لردن، طوغری‌لردن طوغری‌یه بزه تعلق ایدن مسائل
نسائیه‌دن بحث ایتسه ایدک، زمین حاضر لئامش اولدی‌غندن،
مطالعائز بالکه بر آز غرابت آلود اولوردی. حابوکه،
شمدی، قارئلری، بر درجه‌یه قدر بوافکار ایله استیناس
کسب ایتمش عد ایده‌بیلیرز.

یوقاریکی فصل‌لردن آکلاشانی که هیچ بر اصول،
هیچ بر طرز معایشت قضی، فنی، لا یتغیر دکلدر. بوندک
جمله‌سی زمینک، زمانک، حوانج اقتصادیه‌نک، عرقک،
ایجابات سیاسیه‌نک محصاہ‌سیدر. زمین، زمان، سوائچ
مالیه، عرقک آله‌جنی شکل، سویه مادیه و معنویه‌نک
ترفع و یا تزلی ایله دکیش‌بیلیر. بناءً علیه اصول‌لر منه

بیوک برقطعیت ویرمک ، آنلری ده دولتزر کبی ابد مدت
تلقی ایمک جدیت ایله غیر قابل تأثیفدر .

اور روپاده عائله اساسات و اقامیی یرلشمشدر . حتی
دیه بیثیرز که بواسول ده مودا اویمدن چیقیور . حالبوکه ،
آشاغیده ایضاح ایده جکمنز اوزره ، بزده هنوز عائله
فکری رصانت کیر استقرار اویمامشدر . بز ، تکاملمنز
ایچون ، عائله اسانک دها زیاده یرلشمہ سنه محتاجز . دها
بر قاج عصر بز عائله حکومتی آلتندہ ترقی ایمک مجوہ یتنده یز .
بناءً علیه چاره فلاحزی قوتلی ، سالم ، صاغلام عائله لر
تشکیلندہ آرامیز .

قادینک تربیه سی و وظیفه تربیتکاری سی ایکی مسئله
اولوب بونلر بربندن هم آیری ، هم ده هر ایکی سنک بربیله
علاقه لری کلیدر .

دیمش ایدک که ، شمدیالک ، قادینک اهم و نظائی
عائله دددر . سوائق اقتصادیه هنوز بزده — عمومیتی اعتباریله —
قادینی مبارزه حیات معركه لرینه آتمیور . آنک ایچون
قادینه ارککدن آیری بر تربیه ویرمکله مکلفز . قادینک
وظیفه سی تعین ایتد کدن صکره آکا نصل بر تربیه ویرمکی ؟
یوجهت په داغوڑی متخصصلرینه عائد برمسئله در . بزه ،

شمدیلک ، سیاسی قادینلر ، تهقیسیهن قادینلر پك اوقدر لازم دکلدر .

هرشیدن اول والدیه ، زوجه یه ، مربیه یه ، انسال آتیه یی یتیشدیره جک قادینلره محتاجز . ایشته مسئله بوندن عبارتدر .

قادین ، بو نقطه نظره کوره ، اول باول بر مربیه ، بر په داغوغدر . آنک ایچونا کثیرت نسوانغز سپه قترو سقوبی فندن ، فرقه لرک تشکلاتندن ، دره دنوط انسانی ایچون لازم اولان معلوماتدن زیاده وطنه شدته لازم اولان چو جقلر نصل یتیشدیرملی ؛ ای جرنسل نصل « فابریکه » ایدیلیر ؛ ذریت طبأ ، حفظ صحت اعتباریله ، پسیقولوژی ، په داغوزی نقطه نظر ندن نصل یتیشدیریلیر ؛ کبی موادی بی‌علمی‌درلر . بوده شهرلرده ، قریه‌لرده ؛ ویا زنکین ، متواضع طبقاتده آیری آیری دوشونیله جک برایشدر .
قادین ، هرشیدن اول ، کندیسی ایچون یاشار . پك اوقدر دیکر کام او لیهم . ابتدا ، انسان خود کامدر . قادین کندی حسابنده برشیلر بیلمک ایسته . بو آرزو پك مشروعدر . چونکه قادین یالکز بر ذریت ما کنه‌سی ، بر قلوجه فورونی دکلدر . آنک ده برش شخصیت انسانیه سی ، بر دماغی ، بر قلبی ، اعصابی وارد .

آنکده احتیاجات مادیه و حوانج اقصادیه‌سی نظر
ابتعاره آنلیلیدر. ایشته هپ بونقاط دوشونیاه رک قادرینه،
صحنه حیاتنده، هم کندی بختیار اولق، هم ده نسل آتی بی
پیشیدیره ک ایچون جدی معلومات ویرمیلیدر.

نسوانز عصرلر سورن بریله‌ای جهالدن چیقیورلر.
آتاویزم آنلرک مفکر و سند پک بیوک قابلیتلر بر اقامشدر.
بیک سنه‌لک (بلکه دها زیاده) بر اسارتک کوامکه‌سی
قادینلر منزی حالا اورکو شور. آنک ایچون آنله
ویریله‌جک تربیه، خصوصی بر تربیه اولمیلیدر. بز آمریقا
ویا اسویچره پروغراملرینی حرفیاً قبول ایده‌هیز. چونکه
بز او ملتلر اکتابیع اولدقلری قواعد تکامله‌تبعاً ایله‌یله‌هه مشتری.
بو مبحث سطر باشی اجتماعیات فنه، تفصیلاتی
په داغوژی یه عائدر. ماده‌نک تعیق‌تندن بر چوق مسائل
چیقار. عادات حاضره ایله نه درجه‌لرده تربیه‌یی تأليف
ایده‌جکتر؟ نسوانز ک دماغ و اعصابی نه راده‌یه قدر متحملدر؟
واقعاً بعض نوادر چوق او قویه بیلیر، چوق حفظ
ایمک استعدادی حائزدر. فقط عجیباً، دماغ آنبارینه
کیرن بو طوونیلا تولره علمی قادینلر من هضم ایده بیلیرلرمی؟
عجیباً فضله معلومات قادینلک سجیه‌سنی تحوله سبب اولمازی؟
بر آز عالی معلومات قادی حی متکبر، متعظم، نوبران و حتی

جاهل ایتزمی؟ اورورو پاده بیله بر آز علم و معارف و دنیکی
ایله تلون ایتش قادینلرده ایشلرینه مضر او له جق مرتبه
فضلله کبر و نخوت کوریسیورز . بوکا « په دانستیزم » دیرلرکه
مقبول بر خصلت اجتماعیه او مقدن او زاقدر . مع التأسف
قادینلر - هله بزده - بوکا پک قابلیتی درلر .

شمدی یه قدر نسوانمزه یو تدیریلان اوروبا تربیه سی
این نتیجه لر ویرمامشددر . بو تربیه نک غایتی نه در؟ بونی
- تأمین ایدرم - نه ولیدر ، نه مربیه لر ، نه شاکردر ،
هیچ کیمسه بیامز . ظن ایدرم که ، هر هانکی قیز باپاسه
صورولسه : « - نه یا پهیم؟ بزده مكتب یوق که ، Faut de mieux
بو نده بر آز اسباب مختلفه وارد . فی الواقع معارف
نسائیه من یوقدز . اجنبي معلمـه لر و یا اجنبي مكتباتـی
او لـسـه ایشـمـز فـنـادـر . پـک او قـدر حـقـسـزـانـی اـرـتـکـابـ اـیـتـیـهـمـ .
بونـلـرـکـ فـائـدـسـی اوـلـامـشـ دـکـلـدـرـ . فقط بوـفـائـدـه غـيرـمـطـردـ ،
غـيرـ منـظـمـ ، غـيرـ مـتـجـانـسـدـرـ .

اجانب هیچ بر یرده مربن اوـلـامـلـیـدـرـ . چونـکـهـ ،
هرـشـیدـنـ اوـلـ ، تـربـیـهـدـهـ بـرـغـایـهـ مـلـهـ آـرـاـیـزـ . بـیـوـکـ پـتـرـوـ ،
روـسـیـهـدـهـ ، اـصـلـاحـاتـیـ یـاـپـدـیـنـیـ وقتـ بوـجهـتـیـ جـدـآـ نـظرـ
دقـهـ آـلـشـدـیـ . (« مـقـدـراتـ تـارـیـخـهـ » دـهـکـیـ روـسـیـهـ فـصـلـ

محصولنه مراجعت) بزدهده بوجهت جداً دوشونلیلدر. علی الاکثر آمان وبا فرانسریه سی بزم غایه منی بیلمز؟ بیلسده، آنی کندیسنه مال اپتمدیکندن، ویردیک درسار جعلی اولور.

چو جو قلق مهم بر سندر. او اوانده ذهن، دماغه، سجایایه، اعصابه یر لشن شیلر قولای قولای چیقماز. کوچک یاشده فنا تلفظه آشمش بر آدمک بالآخره نه قدر چالشسه، چاباشه لساتی دوزده میه جکی کبی، طفو لینده بر قیزک آلدیپی اعیادات پک قولای دیکشـه من. آنک ایچون - فکر مجھه - ابتدائی تحصیل، عالی تحصیلدن قات قات مهمدر.

تقرر ایده جک غایه قیزلرک تحصیل ابتدائیلرندہ اک بیوک روک اویناملیدر.

برده عمومیتی اعتباریله بترون ملتمیزش، خصوصیتی نقطه نظر ندن قادرینلر منک بر چوق فنا خصلتلری، فنا اعیادلری، رخاوتلری، عطالتلری، انتظام کریز لکلاری، کوهذه لکلاری، ال آخره، وارد. بونلرک تداویخانه سی مکتب ابتدائیدر. بومسکتندن بز بشقه درلو چیمه مايز. بزم وغاییه من او من باله یه چو جتلری القا ایتمامکدر.

قادینک ، بزرده ، خصوصیت حالی زیاده اولدیغندن ، آنک تربیه‌سی مسئله‌سی ده نزاکت کسب ایدر . تحریر مرأه بر دقیقه‌ده اوله میه جغندن قیزلمنه ، بالآخره موج تحسرلری اوله حق ، سربست حیائی اوکرته مهیز . اوکرته جك اولور ایسه ک بر « ده زانشانه » ملتی خلق ایتش اولورز . قادین تربیه‌سی ، قادینک تکاملی ایله متوازیاً کیتملیدر . سربست حیائی مصور ادبیات بزم قادینلر من آرم‌سنده تخریبات اجرا اوز . بوسقوط معنوی ، هر حالده ، ادرنه‌نک سقوط‌نندن دها آز اهمیتلی دکلدر .

قادین ، هر آنکه کچق او قویور . فقط هر شیئی هضم ایده‌میور . بوقبیل نسوانز ، فرنگلشہ میور ؛ ترکلکلری نی محافظه ایده‌میور ؛ بوکیلر بلا انقطاع صیقیلیورلر و فرجه بولور بولماز رذالته باشلیورلر . فرانسز ادبیاتی ملکمنزی برباد ایدیور . عائله‌لری یاقوب قاوردییور . خانمانلری پریشان ایدیور . اصلا آفیون ایچمامش بر آدم بردن بره چوق مقدارده آفیون آلیرایه پک زیاده سرسم اوله جنی طبیعیدر . حالبوکه بوکا آلیشانلر مقدار زیاده‌ده اولسنه آفیوندن پک آلدیرمازلر . ایشته ، بولوارده زیتا لیمن ده هیچ بر تأثیر اجرا ایمیان پول دوقوق (عليه اللعن) اقسرا ایده ، نشان طاشنده قوندا قبیلچ ایدیور .

اوروبا تربیه سنان فوائدندن بحث ایدل‌دیکی وقت
مضراتی ده او نو تام‌مایلیدر .

بز، استقبالده، تنظیم ایده‌جک‌مزپروغرامده، ایشه،
بو نقطه‌لری حل ایتش بولونمی‌یز . اور واده افکار تقریر
ایتدیکی کی، غایه مقصده قرار‌شمشدر . بزده ایسه،
مع‌الاًسف، هرایکی جهت، حق دوشون‌نمایشدر بیله...
آنک ایچون تربیة نسوان مسئله‌سی بن عاجزانه پک مهم
بر مسئله تلقی ایدرم . بو یا لکنر قادین مسئله‌سی دکل بتون
ترکلک و مسلماً تلق مسئله‌سیدر . ترکلک‌کده، اسلام‌ملغک‌ده
استقبالی بوکا وابسته‌در . اکر حال حاضری عنودانه،
مهرانه ابا ایدر ایسه‌ک بوندن صکره کله‌جک قرنده
بز بوكوندن دها بست بر موقعه بولونه جنگز . یوق، اکر،
آتیده نائل فیض و رفت اولمه‌منی ایست‌ایسه‌ک علی‌العموم
تربیه مسئله‌سی و خصوصیله قادین‌لر منک تربیه‌سی ماده‌سی
ایچه تأمل ایتمل‌یز .

عجیبه اصلاحاتن اصلا خوشنام . کوسترش ایچون
یا بیله‌جع تنظیماتک پک زیاده ضررینی کوردک . قادین اینی
ایله او غرایش‌دیگمزی یار و اغیاره کوستره‌ک ایچون عجولانه
ایله‌ی ملکتلر اصول‌لرینی قوبیه‌ایته‌یم . صکره‌مشروطه‌یم .

کبی برباد اولور. بزم اصلاحات زمانه ماهیتی تربیوی اولمایدز. قادینارکه تربیه سی بالکنر مکتبه منحصر دکلدر. مکتب تربیه سی مستدلسی بالتسنیبه قولای حل اوله بیلیر. حالبوکه او تربیه سی، عائله تربیه سی، جمعیت تربیه سی ده آیری آیری قضیه لر تشکیل ایدز. بونلر نصل حل ایدلئی؟ ایشته اصل کوج جهتلر! واقعا کله جلت بطن، مکتبده یتیشه جکندن، وجوده کتیره جکی اولادی عائله ایچنده ده بیوتک قابلیتنی احراز ایده جکندر. فقط بوكا انتظاراً نهیاپلی؟ بوراده ارکلکلر منه، یتیشممش قادینلر منه، ادبیات زه، مطبوعات زه عظمتلی بر وظیفه ترتیب ایدیور. بو آچیغی وسائل حاضره ایله قاباملی يز. بشقه چاره يوقدر. ممکن مرتبه او، عائله ایشلر منی تنظیم ایتملی يز. برآز انتظامه، فکر تعقیبه آشناالی يز. ارکلکلر، برمقدار قادین وظائفی ایفا ایتملی، او ایشلریله، چو جقلرک تربیه سیله زیاده جه او غر اشمهیدلر. كذلك ینه آتی یه انتظاراً ممکن اولدینی درجه ده قضاه خواجه یتیشدیر ملی يز. محاصره ده قالمش برشره امداد کوندر رکبی، بیوک بر غیر تله، ملهه معام و معلمه «سوق» ایتملی يز. تنویر اذهان ایچون بوخه رک تربیه حقنده کی مطالعه سی آتی یه درج ایدیورز:

« حکومت مستقبله نک وظیفه و منفعتی عمومی، شمولی، یک نسق، فنون حاضرها نک ایجاده اته موافق بر اصول تربیه نک کندیسه مشغله، اساسیه اتخاذیدر .

بوبرو ظیفه در چونکه بر انسان دنیا یه کلکله بالکن مادی ثروتلره دکل ، بشرک معنوی و فکری ثروتلرینه ده برق اشتراك ایله طوفو یور . و بو انسان مدنیت حاضرها نک آلات و ادوات موجوده مسیله مجهز او لازایسه، صحنه حیاته آیاق آثار آثار آثار، مجادله وجودده احراز ظفر ایده من .

بونده حکومتک منفعتی وارد ره، چونکه کندیسی ایچون بوندن کاری برشی اوله ما ز، ای برتربیه عمومیه ایله ، فکر لره آچلش کوزل بزیول ایله قشله لر، حبسخانه لر، ضابطه ، اداره عدیه جنائیه ایچون هدر اولان بوقدر مبالغه تصرف اولونه بیلیر .

حکومت وبشریتک بتون استقبالی مکاتب ابتدائیه دهد .
لاعلی التعیین بر دولته بر کیمیه یکرمی او تو زسته معارف عمومیه نظارتی دنیلن دائره ی اداره ایمه که قادر تیاب اولور سه بودولت داخلنده مدنیت ، حریت و ترق و ادبیسنده بر انقلاب اوله جنی اولدن تأمین ایده بیلیر . تربیه ایله ، خصوصیله اورته استعداده برآدمدن پک بیوک استفاده ایتمک ممکندر . كذلك فنا برتربیه سایه سندده ده الکبیوک مضرت حاصل اولور . قوانینه و قوع بولان تجاوزات جانیانه نک سیبلری فقدان معارف ، فنا تربیه کورمک اولدینی اوقدر واضح بر کیفیت درکه بونلری ساده جه ذکر و اتیان اثبات مقامنے قائم اولور . بناءً علیه جانیلر شایان استحقار مخلوقات اولقدن زیاده زواللیلدر . دها ای بر استقباله ، بز بونک جرائم سیاسیه و اسکی زمان دعاوی سحریه هستی نه کوزله کوریسیور ایسه ک بوزمانی دعاوی جرمیه ده اویله کوریله جکندر ، معارف

عمومیه ، رفاهیت ، اخلاق زیاده لشدنکه جرائم تناقض ایدر . اوحالده که زمان سایه سنه ماضینک او دهاش علل ساریه و مستو . یه سی کبی جنایتلرده اورته دن غائب او له جقدر . حیات مادیه ده خسته لق نه ایسه حیات اجتماعیه دده جرم او در . طبده و حفظ الصحة عمومیه ده یواش یواش اسکلاشیدی که خسته لقلره بعض تدابیر ایله مانع اولق آنلرک ظهوریله برچوق تخریبات یا پدقدمن صکره تداویلرندن دها خیری و دها ای در؛ كذلك آسکلاشیله . جقدره که حیات اجتماعیه ده جرائمه بعض معقول اصول و مؤسسات واسطه سیله مانع اولق ، آنلری یورطه ایچنده اولدیرمک ، بالآخره ضرب و شدتله جانیلری تجزه ایتمدن اولادر . ای و معقول مؤسسات وجوده کتیرلیسون ! حکومت دومنی اداره ایدنلر سوزلو مزه حواله سمع اعتبار ایمسونلر : او وقت انسانلر ای و عاقل او له جفلدر .

بونجه کورولنیلر آزه سنه تحصیل ابتدائینک برباشه قدر عمومه تشیلی ، مجبوریتی ، مجانیتی مطالیمک اقل قلیلنی تشکیل ایتدیکنی سویلک بیله زائددر . مکاتب عالیه یه کانجه بونلر هیچ اولازسه هر آرزو ایدنه مجاناً کشاده اولمیدر . »

بزدہ عائله

اجتیاعیات دائر اولان فصلار مندہ سویلڈی ایدک : عائلہ مؤسسه سی بر تکامل اجتماعی نتیجہ سیدر . اولن عائلہ یوقدی . صکرہ آکا بکزہر بر شیلو میدانہ کادی . بالآخرہ شکل حاضر اور و پائیسلہ عائلہ تشکل ایتدی . استقبال دده ، شبھے سز ، بواسوں بعض اساسی تعدیات اونغرایہ جقدر . فقط هرنہ دینورسہ دینسون ، بوکونکی مبنای مدینیٹ ، بوکونکی تکامل اجتماعی و یا اقتصادینک مولدی « عائلہ » در . عائلہ اصولی مهون عن المؤاخذہ دکلدر : بونی دیکر فصالر ده موضوع بحث ایتدک .

کندی احوالیزہ ارجاع نظر لہ دیلم کہ بزدہ ، عائلہ ، هنوز طرز اور و پائیدہ تکامل ایتمش دکلدر . اور و پالیلر ک بی طرفی بیله بود قیفی آکلا دیورلر .

Sir Edwin pears لک کچن سنہ انتشار ایدن کتابنده بوجہت نظر ابصار می جلبدن خالی اوئندی . بز ، کندی اصولار منہ پک آلشمیز . عادتا عرف بزی بونغمش دردہ بونغرابنی آکلا دیه میورز .

مادام که اوروبا انتظـامـنـک مولـدـی ، بوـکـون ، عـائـلـه
اـصـوـلـنـک رـصـانـتـکـر استـقـارـ اوـلـسـیدـر ؟ بـزـدـه ، تـكـاـمـلـمـزـ
ایـچـون ، هـرـشـیدـنـ اـولـ عـائـلـه دـنـیـلـنـ مؤـسـسـةـ اـجـتـمـاعـیـهـیـ
تـقوـیـهـ مـجـبـورـیـتـنـدـهـیـزـ . بلـکـهـ بـرـآـتـیـ بـعـیدـدـهـ حـوـانـجـ اـقـتـصـادـیـهـ
وـسـوـانـقـ مـادـیـهـ ، حـکـمـتـ حـکـوـمـتـکـ بـرـ بشـقـهـ صـورـتـدـهـ
آـکـلاـشـلـمـیـ بـوـاـصـوـلـلـرـیـدـهـ دـکـشـدـیرـهـ جـکـدـرـ . فقطـ بـوـزـمـانـکـ
حلـوـنـهـ قـدـرـ اـکـرـ یـاشـامـقـ اـیـسـیـورـ اـیـسـکـ هـرـ حـالـدـ عـائـلـهـ
اـصـوـلـلـرـیـنـیـ تـقوـیـهـ اـیـتـمـلـیـیـزـ .

عـائـلـهـ نـهـقـدـرـ مـتـینـ ، لـاـیـزـلـزـلـ ، اـسـاسـلـهـ اـسـنـادـ اـیـدـرـسـهـ
آنـکـ نـوـعـمـاـ بـیـوـکـ دـیـکـ اوـلـانـ مـلـتـدـهـ اوـ درـجـهـدـهـ تـقوـیـتـ
بـولـورـ .

بـزـدـهـ ، سـابـقـدـهـ ، عـائـلـهـ بـرـ آـزـمـهـمـلـ اـیـدـیـ . تـأـهـلـدـنـ مـقـصـدـ
اـقـصـیـ تـذـوقـ ظـنـ اوـلـنـیـورـدـیـ . زـوـجـهـ اـتـخـابـنـدـهـ اـکـ زـیـادـهـ
مـلـاحـتـ نـظـرـ دـقـتـهـ آـلـنـیـرـدـیـ . آـنـکـ اـیـچـونـ تـرـبـیـهـیـهـ ،
اوـقـادـیـنـلـغـهـ ، مـعـلـومـاتـهـ وـیـتـیـشـدـیـرـیـلـهـ جـلـ چـوـجـقـلـرـکـ تـرـبـیـهـسـیـ
ایـچـونـلـازـمـ کـلـنـ منـ اـیـایـ تـرـبـیـتـکـارـانـهـیـهـ پـکـ اوـقـدـرـ باـقـلـمـازـدـیـ.
اـکـ کـوـزـلـ ، اـکـ شـوـخـ ، اـکـ جـاذـبـهـدـارـ وـعـشـوـهـ کـارـ قـادـینـ
تـزـوـجـ اوـلـنـورـدـیـ . بـوـسـیـهـ مـبـنـیدـرـکـ زـوـالـلـیـ چـرـکـسـ وـکـرـجـیـ
مـلـتـلـرـیـ قـیـزـلـرـیـ اـکـ قـابـیـتـلـیـ مـهـرـهـسـ اوـلـمـقـ اوـزـرـهـیـتـیـشـدـیـرـدـیـلـارـ.
قادـینـ - عمـومـیـتـهـ دـکـلـسـهـدـهـ - پـارـهـ اـیـلـهـ صـاتـونـ آـنـدـیـ .

برچونغزك والدهسى ويا جدهسى يوز ، ايکي يوز ، بش
يوز ليرايه آنلش ماللدر .

بوجاريه ، مستفرشه ويا زوجهلك اك بیوک رولي
أرككلرلوك تطمین مشتىياتى أولديقىدن خستهلق ، اختياراق
آنلىرى وظيفهلرنده موفق اولىيەجق بر مرتبىيە ايندىرر
ايندىرمن - قصابە كوندريلن اينكلر كېي - زواللىلىر
ما صاتىلىر ، يا بشقاھ برقوجه يە ويريلير ، ياخود ، افندى
حضرتلرى مرسوت صاحبى ايسە ، أودە بر كوشىدە براقيلىرىدى .
 فقط افندى بىر ، ايکى ، اوچ ، بش ، اوئن ، قرق قادىن
دھا آلىر ، ذوقنى باقاردى . بورم داڭەلرینە نىم رسى
طرب خانە دىمكىدە تردد ايتىم . هرمستفرشه ، هر خانم
(فيصر دكىسە) ميدانە برچوجق كېيردى . بوجوجقلەر
كيم باقهجق ؟ والدە ، اساساً والدەلىكى بىلمىز ، والدە
اولىق ايجون يرادلاماش ، او صورتله تربىيە كورماماش .
ايىشته ، بىر طاقلىرى بويلاجە ، بىدر طرفىدن بىوک آدە
منسوب ، والدە جەھتنىن پىساپايه برقادىنلە ، بىر واسطة
تذوقك اوغلى بولنوردى . آتاوايزمك بورالرده نەبىوک
بررول اوينادىغى دوشونكىز . چوجىقلەر كىرى بايانك
وظيفە تربىتكارىسى دە اشڪال ايتىشدەر . اوئن ، اوئن بش
ويادها زىادە اولادە مالك اولان بىر ذات آنلره نصل

باقة بیلیر ؟ ایشته ، اسکیدن ، بزده عائله بولیله ایدی . صوک زمانلرده بر تکامل حاصل اولدی . احتیاجات اقتصادیه بو عیش و نوش علمی ییقدی . ایشته بز ، بواسوللاری بتون بتون ییقمعه غیرت ایتملی يز .

اور و پاده عائله اسلمری ایله ، اسکیلکلری ایله افتخار ایدزلر . و آنجق عائله وی عنعنلر عائله اصولنک علویتنی تأیید ایدر . بزده عائله اسمی بیله يوقدر . یاخود موجود عائله اسلمری بیله مهمل بر اقلمشدر . چوقلر من جدلرینی صایامن . واقعاً بواسویلز پک ده موقراتیق ایسه دد ، آنک ده بود رجه سی افراطدر . و قیله غربده ده عائله اسمی يوقدی . هاهه یقین زمانه قدر یهودیلر فامليا اسمی طاشیازلر دی ، اسلمر هپ مخدندر . فقط اسم اتخاذینک فائدہ سی او لشدر . بزده ایسه ، بر عکس اوله رق ، بعض اسکی اسلمر بیله تولک ایدلشدر .

طبعاً و فکرآ پک زیاده ده موقرات اولمک ایله برابر شونی سویلیه یم که ، مادام که عائله اصولی بوكونکی عالم اجتماعی و اقتصادینک الا برنجی مؤثیریدر ، او حالده ، اور و پاده کی تاریخی عائله لرک ، بالکنز نوباسه دکل ، بورزو ازی یه عائده عائله لرک ده فائدہ سی وارددر . بو ، Népotisme درجه سنه چیقماز سه - حال حاضر ده - مضر دکلدر . قدیم عائله لرک

عننه لری اینجه لکلری ، خصوصیاتی وارد ، اولاد او عننه لرله بیوتیلور . بوخاندانلر اینچنده واقعاً - خصوصیه شودوره تردیده - پک یهان چاپقینلر ، خاشاریلر چیقمش ایسه ده ، برچوق اینجه ، ظریف ، نکته دان ، عالی جناب ، مسافر پرور ، فقرا پرور ، حامی علم و ادب ذات ده ظهور ایتمشدور . ده موقرات اولقه به برابر نوبالدست این و فنا جهتلرینی کورمیه جك درجه ده طرفکیرلک ایتیهم .

بزده مع التأسف موجود بر قاجاسکی و تاریخی عائله نک سقوطی کوریورز . عننه محافظه ایدلیور . بعض اسکی اسماعل سونمشدر . بر چوچق بیوک بر بابا ویا جدک نامه توارث ایدرسه - پک زیاده دنی اولمده چجه - و قارینی محافظه ایدر . كذلك بر پدرده بیوک برنامی حائز اولورسه آنی فنا بر او غله برافق ایسته من . بهمه حال چوچقی کوزل تربیه ایدر . كذلك یوکسک بر عائله قیزینی آشاغیلر بر اووه - نه قدر زنگین اولورسه اولسون - ویرمن . هنارخاتده هپ بو دقیقه یه اعتنا اولنور . یالکنر تاریخی عائله لردن بحث ایتیورز . وسط طبقه لره عائد بر چوق عائله لردده بو جهتلر با قلمه تده در .

ایشته بونلر نظر دقته آئینه رسه عائله اساسلى بر صور تده .

تقرر ایدر . حالبوکه ، بزلر ، مع النأسف ، بوکبی شيلره
اوغر اشمیورز .

خاندان سلطنت ، « حوانچقانوئیه من » نام کتابمزرده ده
سویلدم ، بواعتبارایله اصلاحه محتاجدر . بز ، آل عنانه ،
لازم کلدیکی قدر اهتمام ایتماکله مسؤول و متهمنز . بو عائله
بزه الزمدر . آنچق آنک زیرحایتنده ملت اولق اوزره
یاشاییه بیلیرز . بناءً عليه آنی قرون اولاده وبا وسطاده
جاری اولان اصوللره تابع طوطه مایز . قادین جهتندن آرتق
اسکی عننانه اتباع ایده مهیز . مقدمًا نسل عناندن کلن
قیزلر (سلاطین) اولدیر بیوردی . شهرزادکاندن ده برجونی
احتراصات مستقبله سیاسیه یه میدان ویرمامک ایچون شهید
ایدیلیردی . بو قاعده لر واقعاً حدآم شکرآ مرتفع
اولدی . فقط قرون وسطائیلک الآن باقیدر . خیر !
آل عنانی توپیر بیحیل و آنی عصره ، احتياجات زمانیه یه
موافق بر موقع بلند اجتماعی یه اصداد ایدم .

بزم دیارده عائله مؤسسه سنک اساکیر اولسنه ایکی
شی "مانع اولشدتر : طلاق ، تعدد زوجات .

کرک طلاقه ، کرک تعدد زوجاته کتابه زده برد فصل
تخصیص ایتدک . بوراده ده بونلرک بردجه یه قدر محذور لرندن
بحث ایدم .

طلاق اصولی بزده سوه استعمال او لو نیور . بوسوه استعمال اسلامیته وا او مرسنیه نبویه یه کلیاً و قطعیاً مغایر در . آنیده بونی تفصیل ایده جکن . بزده طلاق اور و پاده کی حکم Divorce دکلدر . دیوورس اسباب حقیقیه دن طولایی حکم حاکم ایله نکاح ک فسخی دیگدر که درجه مشروعيتی حقنده سوز سویلک زانددر .

حالبوکه بزم طلاق بو دیوورسی متضمن اولقله برابر اساساً فرنکلر ک répudiation دیدکلری قاری قوغمه سیدر . ایشته بوسقیم اصول عائله اساسنی رخنه دار ایدیشور . عائله وقت بر ماهیت کسب ایتمکده در . حالبوکه غربده - اور اداده برجوق سوه استعمالات و فنا اصوللر بولونمی ایله برابر - عائله دائمی اولمق او زره تشکیل ایدیلیر . بونک تو قبیتی عقله کلنز . بزدهده دائمی عائله لر یوق دیمیورم . پک رصین و متنین اساسانه استناد ایتش ذی ناموس و حیثیت فامیلیالر چوقدر . فقط بوقا عده عمومی دکلدر . برقادین زوجنک ، بر حدت ، بر منفعت مسئله سی و با بشقه بر سبیدن طولایی کندیسی قوغه بیله جکنی دوشونور ایسه آرتق آنکله کندیسی پک او قدر یک وجود تلقی ایمز . طورون صاحبی زوجه لر ک قوغیلوب زوجلرینک اون درت یاشنده قیزلره واردقلری و بتون اولاد و احفادی ترک ایتدکلری کورولماش

شیلر دکلدر . بواهشال عائله اساساتی صار میور . قانینه لش
برکون اولوب تطليق ایدیله جکلری احتمالنه بناءً زوجك
ماننی بخسمه میورلر . عائله مانه صاحب اوله میورلر . حتی
آیریجه تصرفاتنده بولنیورلر . بوندن عائله متاثر اویوز .
غیر مستحسن و اوامر رسالتپناهی یه مغایر اویلان
طلاق چو جقلری سوقاقده برا قیور . یکی زوجه ، اسکی
زوجه دن متولد چو جقلره نظر خصوصتله باقیور . هله ایکی .
ویا دهازیاده نوع چو جحق اولورسه شیرازه عائله بتون بتون
مختل او لویور . خصوصتلر ، غوغالر ، رقباتلر ، سوده
استعماللر باشلیور .

طلاق سهونتی ارککلری ده باشدن چیقاریور .
بر ارکات قاریسنندن بیقاریقماز ویا قاریسی دوکون کیجه سنده
حائز اولدینی طراوت و شباتی غائب ایتدکدن صکرده .
بر ایکنیجی ، اوچنجی ، الى آخره ، نکاح عقد ایدیور .
بورسی بر استفراشدن بشته برشی دکلدر . نخبه امل .
اولنجه عائله اویماز ؟ قابایمه ایله فاملیا تشکیل .
ایتمک ممکن دکلدر .

طلاق فصلمزده بو اصولک شریعه ، منفعت عامه یه .
نه قادر مضر اولدینی تدقیق ایده جکز . ایشته بر جندی .
طلاق قانونی بزی عائله وی بر چوق فلاکتلردن ، مصیبتلردن .

قورتازر و مملکتمنزد عائله اساساتی توثیق و تأیید ایدر .
(شوزاسنی معتبرضه ایچنده سویلیم که بزمشروع ضلاقه
هر زمان طرفدارز و نصرانیتده او لدینی کی طلاقدن تحاشی
فکر ندن جداً اور کدرز ؛ چونکه بو ، نظام عالمی اخلاق ایدر .)

طلاق بنیان عائله زانغیر زانغیر صارصادیفی کی تعدد
زوجات و مستفرشه آملق اصولی ده آنی هدم ایدیور .
بو اصولار کده روح اسلامیته ندرجهده مغایر او لدینی
فصل خصوصنده موضوع مقال ایده جکز .

اسکی اصولده عائله مال مشترکی يوقدر . هر شی
افتدینکدر . قادینک اموال عائله ده اشتراکی او لق شویله
طورسون ، قادین ، بالذات زوجک مالیدر . آنک ایچون
زوجه و یا مستفرشه ممکن او لدینی قدر بومالی استهلاک
ایدر . ایشته تصریفه مانع اولان الا مهم عننه من بودر .
بومال بوکون بنم ایسه ، یازین بشقمه سنکدر . بناء عایله
ممکن او لدینی قدر فضلها صرف ایدهیم ! ایشته متعدد زوجه
و مستفرشه آلق اصولنک جاری او لدینی عائله‌لر (?) ده قادینک
دوشونجه‌سی بودر و بولیله او لق پک طبیعیدر . برکارخانه ده
عائده نصل قوریلور ؟ فاحشه زوجه او لورمی ؟ فاحشه نک
اقصای اولی دوستیدن ممکن مرتبه فضلها پاره چکمک ،

فضله مصرف ایتمک، زیاده سوسیاپنگ، چوچه ا کلنمکدر.
ایشته بزم اسکی حرم‌سرا یلرکده عننه‌سی بودر.

له‌الحمد بر مدت دن بری بزده تعدد زوجات واستفراش
قالقیور. اسکی زمانک معظم، مجسم، کاربان سرای آسا،
طقوز یوز جازیه‌لک حرم‌لرینه بو عصر اقتصادی متتحمل
دکلدر. بوجهت دن امین او لهلم. فقط، بوکا مقابل، طلاق،
پک زیاده سوه استعمال ایدلکدده در. اکر طلاق ده
بر اصول و قاعده آلتنه آلینبرسه عائله بوندن فوق العاده
مستفید او له‌جقدره. شوقدر وارکه طلاقی قصر ایده بی‌لهمک
ایچون ازدواج اصولنی تصحیح ایتمکلکمزر لازم‌در.
بوماده آتیده تفصیل ایدیله‌جکدر.

خلاصه مقال : عائله فکری بزده ایلریلیور. بونی
دها زیاده ایلریلتمک ممکن‌در. بونک ایچون طلاق و استفراش
و تعدد زوجات اصول‌لرینی انضباط تحتنیه آلمی و طرز
ازدواجی اصلاح ایتملی‌یز. ایشته، بویله او لورسه، بزده
اوروپانک تکاملنیه بادی او لان « عائله عصری » نه کلش
اولورز.

تعدد زوجات

و

استفراش

عائله يه داير او لان مبحشمزده زوجه منفرده اصولنك
احتياجات حاضره اجتماعيه واقتصاديه يه پك موافق أولدي یقندن
عربيض وعميق بحث ايمش ايدك . بوراده سويالد كلر منزى
تکرار ايده جلک دکاز . بوکونکي احتياجات عائله يى ضروري
بر مؤسسه حالتنه قويسور ؛ عائله مؤسسه سى ده آنچق زوجه
منفرده اصولى ايله تکامل ايده بيليو .

مدنیت ايلريلد كجه زوجه منفرده مؤسسه سى ايلري لمشددر .
اقوام ابتدائيه ده ، همان کاملاً ، تعدد زوجات جاري
ايدى . هر زرده که برآز انتظام حاصل اولمشدر ، اوراده
عائله فكري و بناءً عليه زوجه منفرده اصولى قرار كير
اولمغه باشلامشدر .

بزدهده بوياهر . اسکيدن مملكتمنزده بالنسبه تعدد
زوجات چوق ايدى . کيتند كجه بواسطه اسکيور . حتى
بر قارى آماق بيله بعض يرلرده چوق كوريليو ؟ چوق
كليور .

بر طرفدن معیشتك طارالمسی ، اسکی طرزده حرم
دانزدلری اداره ایدیله مه می ؛ دیگر طرفدن ارککلرده
وقوع بولان انتباھ ، تیقظ وقادینلرک بر درجه يه قدر و اصل
مرتبه رشد اوبلری ، شخصیتلرینی طانیھلری بو اصولی
بزدە کورلەتىشىدە . تك توڭ اىکى قارىلېلەرە حالا تصادف
اولۇن يورسەدە بونلۇ نادر مستئنالىردىن بىشىھە بىرىشى دىكىلەر .
خلاصە كلام ، چوققارى آلمق عرف و عادمۇزدىن چىقىمقدەددەر .
عىنى سوانحى تىيىجەسى استقرارىش دە بر درجه يه قدر متروكىدەر .
قىدىمە اولدىنى كېيى حىرملەرنى لايىھە جارىيە ايلە طولۇ
دەكىلەر . عائىلە فىكىرىنىڭ بزدە يېلىشمىسى ، چوجقلەر كە حقوقە
دە زىيادە مىراعتا بىدىلىسى ، پار دىسرلىق ، حياتك كوجاشمىسى
او طەلەق قوللەنمىق اصولى دە بزدە مودادىن دوشۇرۇمشىدە .
تعدد زوجات جارى او لان بىرخانە دە قادىنلر كە شخصىتلىرى
پىك كوجاڭىدەر ، حكملىرى يوقىدە ، منازعات دائىيدەر .
چوجقلەر چوق او له جىغىندان باقىلە ما زلر . زوالمى چوجقلە
دائىنى بىرغۇغا و كورولىتى اىچىنە بىورلۇ .
خانم ، افندى يې لزومى درجه دە سۈمىن . افندى دە
خانىم رفيقە منحصرە حىاتى نظرىلە باقاز . قىصقا نجىلەق
اور تاقلىرى محو و خراب ايدىر و بلەكە بىۋاڭ خصوصىتلىرە ،
بىۋاڭ فناقلەرە ميدان ويرر .

اون بش، يکرمى، يکرمى بش عصر دن برى بشرى تك
من اجنه قارى قوجه خصوصى نده قىصقا خلق داخل اولىشدر.
بو حس اوقدر ايلىرىدەدر كه اكىز قوانين جرم مشهود
حالنده زوجك ويا پدرك زانىيې قتلنى بىلە معاف كورمىشدر.
بۇ خصلت طبع انسانى دن قولاي قولاي سيلينه من . بناه
عليه زوجنى دىكىر قادىنك محرىتىنده كورن بر زوجه
نه بىولىڭ براڭىسار خياله اوغرار ! مزاج ، سجىيە ، خلق
آرتق بىستۇن بوزولور . حيات ، دائمى بىر عذاب ماهىتىنى
اكتساب ايىدر .

اسكىدىن قادىنلىرى دها صاف درون ، دها جاھل ، دها
قاپاچى اولدىقلەندن بلکە مختلف زوجات بىتنىنە محافظە ئىدل
قابل اولۇردى . فقط شىمدى كه قادىنلىرى بر درجه يە قدر
ترفع سویە ايدوب شخصىتلىرىنى آكاماشلەردى ، مختلف
زوجەلر بىتنىنە ئىدل و موازىنەنک محافظەسى امکان
خارجىنده در .

اسلامىت - زعم عمومىنىڭ خلافه اولەرق كەل قطعىتىله
سوپىلر ز كە - تعدد زوجاتە مانعىدر . مع انتأسف جەھلاي
علماءن بواحکامى يك فنا تفسير ايتىشلەردى . عادتا حكىمت
بالغة احمدىيەن آكامامشاشاردى . تأسف اولۇر كە شريعت

اسلامیه نك جيد و رصين واستقبال الد سعادت مزى كافل احكامندن
اصل استفاده ايده مه مشز .

فکر مى شرح ايدهيم :

قبل الاسلام حجازده قادينلرڭ احوالى برباد ايدي .
نسا مال متقوم، حيوان، تسکين شهوت آلتى تلقى او لوردى.
بر انسان ايستديكى قدر قادين آله بىليردى . زوجاتك
حدودى يوقدى . اسلاميت ، ظهوريه ، عظيم برا انقلاب
ياپدى . بواسوللىرى بىردى بىر فالدىرىدە واساس اعتبار يله
زوجة منفرده اصولنى وضع ايتدى . فقط بواسولك اساسكىر
اولىسى ايچون بر استحالە دورە سنك مىرورىنە حاجت
واردى . آنكايچون شريعت اسلامیه مع الكراھە بعض
رخصتلر ويردى . فقط متون شريعيه ايچە تدقىق ايديلورسە
کورىلە جىڭىركە بورخىتلردىن استفادە مشكل و حتى محالىر .
اسلامىتى تجھيل و تقدیر ايله دها اي تدقىق ايدمەم :
حضرت محمد نظر دورىيىنى ايله استقبالى كورمش و آكا كورە
تأسيس شريعت ايتمىشدر . امل پىغمبىرى زوجة منفرده
اصولنك تقرىيدر . بوندن ماعداسى بر بھيمىت تلقى
اولۇمىشدر .

سورة نسانك اوچنجى آيتىنده ادوارجاھلىتىدە نهایتسز
قارى آلمق اصولى الغا ايله زوجاتك حد غايەسى اولق

اوزره دوت عددی کوستریلیور . فقط ، نص قاطع ، عداتی امر ایدیور . بواسردن صراحة آکلاشیلیورکه عحافظه عدل قبل او لمدیندن بروزجه ایله اکتفا مأمور بهدر . حتی بعضیلری بروزجه آلمقدن بیله منوعدر . اون در دنجی عصر هجریده بزم اجتهد من بوس کزدهدر . احوال زمانه واحتیاجات عصریه نظر ایدرسه ک بوکون عدالک محافظه ایدیله میه جکنی کورورز . كذلك زوجه منفرده اصولنده مصلحت عامه و منفعت عمومیه وارد رچونکه بوعائله فکرینی ، عائله ده ملت فکرینی مؤیددر .

کذلك سوره نسانك ۱۲۹ نجی آیی عینی اوامر سنیه بی تأکید ایدیور .

نص قرآندن صراحة آکلاشیلیورکه عدالت طاقت انسانیه نک فوقده در؛ بناءً عليه تعدد زوجات آشاغی یوفاری محالدر . فضای مصريه دن قاسم امین بک مرحوم دیورکه بو آیات قرآنیه نک حضور مهابتده ، امر عدالت برموجب آیت کریمه بوقدر کوچ اوله رق ارائه ایدل دیکی حالده ، کیم محافظه عدالت نفسته جسارت کوره بیلیر ، و کیم بردن زیاده قاری آلیر ؟

کلهم چاره خلاصه :

تعدد زوجات اصولی اعصار قدیمه يه ، بشرك ادوار

ابتدا ایه سنه عائد در. اسلامیت بونی غایت مشکل کوریورد. منع در جمیعته قصر ایدیور. بیک او چیوز بوقدر سنه حکمره ایسه طبایع بتون بتون دکشمیش، احوال مالیه بشته بر شکل آلمش، عائله اقویی جمعیت حاضرین میدانه کتیر هشترد. بناءً علیه تعدد زوجانی بین المسلمين منع ایتمکده منفعت عامه وارد ر. خلیفه حضرتler کرک تکریر زوجات اصولی، کرک جواری استقرارشی منع ایده بیلیرلر. بالکه، جزئی بر دوره استحاله ایچون، ضرورت تحقیقنده تعدد زوجانه مساعده ایده بیلیر. خلیفه، ذاتاً بوکی اوامر و نواهی نک اصدارینه شرعاً مأموراً ولد یغدن، تعدد زوجانی منع خصوصنده حائز صلاحیتدر.

بوجهی برمثال ایله توضیح ایده م:

ربا نص ظاهر قرآن موجبنجه حرامدر. فقط بوحرمت زمان ایله مقید انواعندن اولدینی و قتلیه ایجیه آکلاشد یغدن و شمدىکی تجارتی واقتصادی فائض وحصة تقطع وسائمه ایله مقدمه بر وسیله ظلم اولان فائض بیننده بیوک بر فرق اولدینی علماجه تیقن ایدل دیکشدن خلیفه اسلام حضرتler یوزده طقوزه قدر فائضی جائز کورمش، بوکا دائر مرا بحجه نظامنامه سی طغرای غرای همایون ایله توشیح ایدیله رک حکام آنک موجبنجه عمل ایتمشدر. دولت رسماً

فائق آلب ویریور . بتون بومعاملاتده ذات سامی^۱ مشیختناهینک امظالری وارددر .

ظاهری نص خلافنده خلیفه اوامر و نواهیده بولو تجهه، هیچ شبهه سز ، قرآنک منع درجه سنده تکریه ایتدیکی تعدد زوجات علیهنده بر قانون یا باسیلولر .

اولسه اولسه احتیاج حتمی حالتده بر دیکر قاری آلمه رخصت ویریله بیلیر . مثلا بر کیمسه زوجه سندن منون اولور ، فقط بوقادین وظیفه زوجیه بی اینا ایده من ایسه ، او زمان آنک خاطرینه مراعات اولونق و قوجه نک حقوقی محافظه ایمک ایچون بر رخصت ویریله بیلیر . ایشته بوقدر ! ...

کذلک طرف خلافتمن جواری استفراشی ده منع اولونمیlder . چونکه ، اولا ، بومغایر اخلاققدر ؟ ثانیا ، عائله اساسنی زیر وزبر ایدر ؟ ثالثا ، الحالة هذه اسیریوقدر . بونوع قادینلری داره اسارتده طوتانلر جزا قانونی موجبنجه مجرمدرلر .

برده دولتزر انگلتره ایله اسرای زنجیه بیه دائئر اولان معاهده سنده اسارتی لغو ایتمشدز . سیاه اسرا اطلاق اولو تجهه بیاض اسرا بطريق الاولی اعتاق اولونمیتلر دیمکدر .
قادینلر من : ۱۰

بوندن بشقه مشروطيتىك ، قانون اساسىنىڭ اعلانى
حرىت اساساتى وضع ايمىكلە هەركس ممالك ئۇنىيەدە حردرە;
كىمسە اسیر دىكلىدۇ .

بىتون بۇ مسروۋدىتى براقوبدە بىر آز بشقە درلودە
دوشۇنەجك اولور سەق كورورز كە اسیر دىه صاتىلان
مخلوقات شرعاً اغتنام اولۇنمش جوارىھ مقولەسى اولىقىدىن
پك او زاقدىرلر .

قاافقاسىيەدە ، عنىزىيەدە ، آطە بازارىندە جناب بىك
برادر منك تىپىرىنچە « حارايى بىشىر » لر واردەر . بونلر جارىيە
يتشىدیروب صاتىورلر . بابالىز قىزلىرىنى بىع ايدىبورلر . بىكلىر
تىپەلرىينك كېيمەلرىينه تصرف ايدوب پارە مقابلى اوتكىنە
بىرىكىنە ويرىبورلر .

نوع مبارك بىشىر بۇ درجه ده آشاغى دوشۇرمك ،
حیوان مۇزىلەسنه ايندىرەمك عىيدىر . دولتجە بوكا مساعده
ايدىلما مەيلىدر . اىشتە اسلامىيە ملبان طبانە ضد اولان بوكى
اخلاقىسىزلىقلەردر ؛ يوقسە زوجە منفرەد اصولى دىكلى .
منقولات پىستلىرىز بونلرى تىجويز ايدەجك احکامى
كوسىرە مۇزىلر .

علمای كرام - كە ورئە ئىيادىر - مخافظە شريعتىلە
مأموردرلر . شريعت بونلرە مانعدر . آرزو ايدىرز كە

بالذات علمامن بوجاللهه قادرشی قیام ایتسونلر و بشرتی » انسانیتی ، اسلامیتی بوکبی سوه استعمالاتدن قورتاوسونلر . توالي ایدن بوقیبح عادتلر مسامانلری کولنج برحاله کتیرمشدر . احکام سالمه اسلامیه قادینک موقعی یوکسلتیور . تعدد زوجانی منع ایدرجه سنه تکریه ایدیور . حالبوکه جهالنک واستبدادک نمادیسی بزری یا بانجیلره قادرشی غرب بروضعيته کوستریور . بز ، بواسو للردن طولایی ، وحشی دکلسه ده باربار تلقی ایدیلیور ز . بو فصلی یازمق ایچون مراجعت ایتدیکم کتابلرده علیهمزدہ دشناملره تصادف ایتم . علمای افرنجدن بری تعدد زوجانی آره منزدہ اوقدر مستقر کوریورکه بونی اسلامیتک شروطندن ظن ایدیور . زواللی و یقتور اوغلو ، مفتی افنديی حده کتیردیکی وقت : « هایدی شویالکنگز بر قاریلری اولان کا وورلری اولدیریکنر !» دیه بیچاره دیه عجیب عجیب امرلر ویردیریور .

اسلامیت قادینی یوکسلنهرک اسکی حاله نهایت ویردیکی و آتیده کوزل بربشریت تشکیلی ایچون تعدد زوجانی ناهی احکام وضع ایتدیکی حالده بدعتلرک تواليسی ایله عالم اسلامدہ قادینک آلدینی وضعیت اسلامی مدنیته مانع ظن ایتدیرمشدر . لاروس (اسکی تمنیل) ده مشهودم اولان برمونغرافی ده تعدد زوجاندن بخنا دینیورکه قادینی بویله پست برموقده

طوق ایله اسلام بزم آکلا دبغمز کبی بر مدنیتک تعممنه
مانعدر !

بوکا قولان جواب ویرماملیدر . اصول لرمنی اساسات
قدیمه اسلامیه يه رجوع ایله اصلاح ایدوب فعلاً مقابله
ایتمیز . و بوه مقابله ده احتیاجات زمانی مدرک علمانک
جهد واجهادی ایله اولور .

بو بایده خواجه لردن بر صدای تحجد بکلم . آندرک
مجدد لکی بزجه پک ملتز مدر . انصاف ایله دوشونسونلر .
اساسات احمدیه يه مراجعت ایتسونلر . و آندر بوحاله قارشی
قیام جرأته بولنسونلر . تحجد او طرفدن کلیر سه خیرلی
اولور ؟ کلز سه واقعا ینه تحجد و انقلاب مقدر در ، فقط
تفرفه ای برشی دکلدر . اسلامی ضعیف دوشور .

طلاق ودفع زوجه

طلاق حقنده دیکر فصلارده بى چوق شيلر سوپيش
ايدك. طلاق نفس الامرده مشروع، ضروري وطبيعيدر.
فقط بو سوه استعمال ايديلير وزوج هر آرزو ايتدىكى
وقت، بلا سبب زوجه سنى بو شارسە ئامانىه طوقولىش
اولور. بنيان ملت بوندن زانغير زانغير دىر.

تشكيل ئامانىه وتعدد زوجات ايجون هرنە ديدك ايسە
جاهسى طلاقىدە شاملدر.

اسلاميت انضباطلىز، سېسىز طلاقى، زوجهنىك زوج
ظرفدىن دفعى نەي ايدر.

طوغرينى سوپىك لازم كىرسە مسلمانلر تعدد زوجات،
استفراش، طلاق، دفع زوجه خصوصىدە آنجق دسائىس
شرعىيەدىن استفادە ايدىورلر، يوقسە شرع اسلام سوه
استعمالاتە شىتلە مانعدر.

طلاق، خرىستيانلقدن ماعدا، بىتون شرايىدە وارددر.
بالكز خرىستيانلىق ناكاڭ آنجق وفات ايلە زائىل او له جىنى

زعمنده بولونه رق پسيقولوژي قواعدinه طبان طبانه ضد احکام تدوین ايتشدر . بحث ايديلن بو احکام فطرت انسانيه اوقديد مغایر درك ، اليوم ، خريستيان اوروپانك هر يرنده ، حتى (آپوستوليق) آوستريا - بخارستان ايپراطور وقرارنک الكاسنده ، (غايت قاتوليک) اسپانيا قرالنک مالکنده بيله طلاق قبول ايدلشدر .

طلاقه دائر اولان احکام کيتدجنه اوروپاده توسع ايديور وکليسانك اسکي محافظه کار لفنه قارشی بر عکس العمل حاصل اوليلور .

فقط سبیسز ، لزومسز ، حدت وغضب او زرينه مستند ويادىکر بر زوجه آلمق ايچون وقوع بولان طلاقلر بر جمیت ايچون پك مضردر . هله فسخ نکاح هبيچ بر قيد وشرط قانوني يه تابع اولمازسه جمعیت و عائله يي پريشان ايدر .

بزده ، مع التأسف ، او یغونسز طلاقلر کوندن کونه زياده لشیور . ازدواجك ما هيـت دائمـيـسـيـ محافظه اولونه مـيـور . جو جـقلـره باـقـيهـ مـيـور . ترك و مسامـانـ جـمـعـيـتـيـ تـعـدـ زـوـجـاتـدنـ پـكـ اوـقـدـرـشاـ کـيـ دـكـلـدـرـ ؟ فقط دفع زوجه اصولي ، طلاقـقـدهـ کـيـ سـهـولـتـ مـلـتـمزـيـ أـزـيمـيـورـ .

طلاق خصوصـنـدهـ دـهـ اـسـاسـاتـ اـسـلاـمـيـهـ يـهـ رـجـوعـ اـيـتمـليـ يـزـ .

بشقه چاره من يوقدر . اسلاميته اساساً طلاق منوعدر .
مالکز ضرورت آنی مباح قيلار .

سوره نسانك ۱۹ نجى ، ۳۵ نجى ، ۱۲۸ نجى آيتلرى
قارىلرينى بوشايالنلىرى ترهيب و تحذيف ايذر . بر آدم
زوجه سندن يizaraisه قرآن آكا صبر امر ايديور . زوجين
بيتنده نزاع ظهور ايدرسه صلح مأمور بهدر . صلح
شرعاً بلك زياده تقدير ايدىلشددر .

حضرت محمد : « نزد باريده اصلاً سويلىان حلال ،
طلاققدر . » بيورمىشددر . شوحديث شريف سېسىز طلاقى
كلياً منع ايذر :

« عفتلىرى شېھلى اولانلردن بشقه قادينلىرى تطبيق
ايتمەيىكىز . الله تعالى قادينلىرى بوشايەرق يكى يكى قادين
آلان آدملىرى و قوجه لرندن بوشانەرق يكى يكى قوجه
آلانلىرى سومز . »

ظن ايدم كه طلاقى انضباط تخته آلمق ايمچون بوندن
بيوك بر امر اولهماز .

حضرت علی : « ازدواج ايديكىز و تطبيق ايتمەيىكىز
ذيراعرش اعلا طلاقدن اهتزاز ايذر . » دىمشىزكە بزجه
جناب كرارك عرشدن مقصدى عائله و ملتدر .

ابن عابدين حاشیه سند کوریلن فقره در :

« طلاقده اصل اولان منعدر . یعنی طلاق منوع بولوب آنحق برسبب و بر عارض ایله مباح اولور دیمکدر . بوایسه فقها نک طلاقده اصل اولان منعدر؛ بر شیدن خلاص بولق ایچون مباح اولمشدر دیملریخی تفسیردر . اکر اصلده برسبب موجود او مازسه خلاص بولغه لزوم قالماز . او حالده طلاق بر حق و بر سفاهت و رأی مجرد و بر کفر آن نعمت اولور . وقادینه و عائله سنه واولادینه اذیت ایلکدن عبارت قالیر . بناءً علیه حق سبحانه و تعالی [اکر آنلر یعنی زوجه لمیکن سره اطاعت ایدرلرسه او زدلویته ظلم بولنی طلب ایمیکن . الله عظیم الشان آنلر ظلمه را خو اولمقدن متزه و عالی و کبیردر .] بیورد مشدر یعنی آبرنخی طلب ایمیکن دیمکدر . »

شرعده اصل اولان بودر . بتون فقها بومسنه او زرنده متعدددر . نقل ایدیلن آیات و احادیث و کلام کباردن دها بر جو قولی قاسم امین بک مرحومک « تحریر المرأة » نام کتاب مبارکنده مندرجدر .

مذهب حنفیدن ماعدا می حق طلاقی زوجه یه ددویرد . مذهب مالکی بوندن دها واسع اولوب قادینک قاضی یه .

مراجمته سبب بیان ایدرک نکاحنک فسخی طلب ایمیسی
تجویز ایتمشدز .

ابوالحسن التسولی نک «كتاب البهجه في شرح التحفه» سنه
شو فقره منذر جدر :

« زوجنك عصمتنه بولنان بروزوجه بروزه بالا
وجه دردن بر شیله زوجنك کندیسنه ضرر ایلدیکنی اثبات
ایدرسه اثناى عقد نکاحنده اکر زوجی کندیسنه ضرر
ایدرسه طلاقی النده اولسی کبی بر شرط قوئامش اولسه
بیله ینه نزد حاکمه ضرر ایلدیکی ثابت او لنجه طلاقه
وقوعی ایچون زوجدن اذن طلب ایمکسزین زوجیه
کندی نفسی تعلیق ایمیسی سویلر . یعنی زوجه نک نفسی
تعلیق ایمیسی هر نقدر ضررك ثبوتی عندنده ایسده ینه
اذنه متوقف دکلدر .

برده عقد نکاحده شرطه مقارن بولنان یعنی ضرر اک
وجودینه معلق اولان طلاقی ، هر نقدر ظاهري بر اتفاقدن
عبارت ایسده ینه اثبات ایتدکدن صکره زوجك اذنی
صور و لیه رق زوجه ایقاع ایدر .

حین عقدده بر شرط بولوندیگی حالده بیله زوجه
اولاً حالی حاکمه عرض ایدر و حاکمه زوجی لزوم کور دیگی
درجده حبس و توپیخ و یا سائره ایله جز الندیر دقدن

صکره زوج ینه ایراث ضردن رجوع ایمزره ایشته او زمان زوجه طلاقی ایقاع ایلر و زوجه حانی حاکمه عرض و حاکم ده زوجی جزا ایلدیکه زوج کندی نفسی تطليق ایده من . بعضیلری دیمشلردر که طلاق حاکمک آنده در . اکر زوجه طلب وزوج امتناع ایدرسه او زمان حاکم ایسترسه طلاقی ایقاع ایلر . بوقوله کوره طلاقی حاکم کندیسی ایقاع ایدر یاخود زوجه یه ایقاعنی امر ایدر . » [تحریر المرأة]

بو غایبیه وصول ایچون ابو خیفه مذهبی ده کافیدر . هر قادین شرط ایله تأهل ایده بیلر و حق طلاقی یدنده محفوظ اولور .

بو تفصیلات منقوله دن صکره صدد معقوله کلم : امام اعظم مذهبی بو خصوصده احتیاجه پلک ده کافی دکلدر . امام المسلمين حضرتلوی بر چوق خصوصاتده مذهب حنفی یه مغایر اجتہاداته قطعیت ویردکلری کبی بو طلاق مبحثتده یا مالکی مذهبی او زرہ اجتہاداته مساغ ویر ملیدرلر یاخود یکی بر اجتہادی اراده سنبه لری ایله تو شیح ایدر که قانون حکمنه فوی ملیدرلر .

طلاق اساسی قبول اولو نهانله برابر بو اصول تحت انضباطه آلنلی ، سوء استعمال منع ایدملی و سبیز بو شانمه لره

محل ویرلامییدر . فقط بواسو اصول آنحق - دیگر فصلارده سو بدلیکمنز و مبحث مخصوصه ینه تفصیل ایده جکمنز او زرده - و آنحق طرز ازدواجك تصحیحنه وابسته در . غیر منظم ازدواجلر جریان ایتد کجه ، غیر منظم طلاقلرده اولور . بناءً علیه طلاق حقنده وضعی ایلوی یه سور دیکمنز قانون اصول ازدواجك اصلاحنہ منوطدر . برآدم حاکمجه قبول اولونه حق اسباب مشروعه دن ماعدا هیچ بر سبب کیفی و عرفی ایله زوجه سنی بوشایه مامالیدر .

بوراده جای نظر بر نقطه وارددر : زوجینک اولادی وار و خصوصیله بواولاد . هنوز کوچک ایسه‌ملر نکاحده آنلرک علاقه کلیه‌لری اولدیندن رضای طرفین اولسه بیله - بلا سبب - افتراقه محل ویردیرلامالیدر . چونکه غصب وحدت زائل اولور . عکس حالته ایسه عائله قارمار اولق تهلکه‌سنده بولونور .

یوق اکر چو حق بولونماز ویا چو حقلر بیوک اولور ایسه برآزدها سهولت کوستللیدر . بحوالده ، بلا سبب بیله ، عدم امتزاج او زرینه ، رضای طرفین ایله طلاقه جواز ویریله بیایر .

هر حالته طلاقده اولادی حقوقی صوک در جهده کوزه دللى و بوکادا اور تو اینه جدی ماده‌لر علاوه ایدللیدر .

قادینک صنع ودخلی، دهاطوغرسی تقصیری او لمدینی
حالده حاکم طرفدن تحبیز ایدیله جک طلاقلرده قادینک
حقوقی جای نظردر. علی العاده مهرین بوجقوقی محافظه
ایده من. قاضی، بوکی ایشلرده بر مقدارده تضمینات
حکم ایده بیلیر.

ایشته امر طلاق انضباط آلتہ کیور ایسه نکاحده
شائبه توقيتندن تعظیر ایدر. عائله نک تملی برقات دها
ترصین ایدلش اولور. بر کنج اولنه جکی وقت ای
دوشونور. تاملسز ایش یاپماز. حالبوکه شمدی، طلاقدن
اصلا احترازی او لمدینفندن، پک اوقدر تأهلدن قورقاواز.
مه ترهس تبدیلی کبی زوجه تبدیلی مع النأسف مملکتمنزده
وخصوصیله استانبولده عادت او لمشدر. بر چوقلری عائله
اتشکیندن بشقه بر مقصدله تأهل ایتمکددرلر. حالبوکه
بر محکمة عادله بو طلاقلر حقوقه بیان رأی ایتسه ایدی
بر بیوک قسمی رد ایدردی.

تأهل او زون دوشونجه لر و میل طبیعی نتیجه سق او لورسه
البته دها اساسی اولور. بویله ازد واجلر ایسه مهمما امکن
طلاقه محل ویرمن. مع الکرااهه کور دیکمز او زره طرز
حاضر من عقل و منطق کوست دیکی قواعددن بتون بتون
او زاق او لمدینفندن طلاق بزده بر امر طبیعی او لمشدر.

اصلًا غرایتی موجب اولیور. تام معناییله بودفع زوجه
قاعدەسى علم اجھائیمزردە بر «سقاندال» در. علم مدینىك
ھیچ بر یونده بوکا تصادف ایدلز. ایلری بە سوردىكىز
اصلوک شريعت احمدیه ایله نه درجه لرده قابل تأليف
اولدېغىندىن بخنه حاجت كورەم. فصلمىزك بدایتنده تېركا
نقل ايتدىكىز نصوص قاطعە شرعىيە طلاق امر اھمندە
نقطە نظر محمدېنىڭ نه قدر عالى اولدېغىي ائباتە كفايت
ايدر. اسلامىت حال حاضر ایله توفيق ايدىلەمۇن. ايشته
آنك ايمچون عرش اعلا اھتزازىدەدر. فنا اصوللار من عرش
اجھائى و مليمىزى دە صارصىور. عائلە وملت اقنوملرى
اور تەدن غائب اولىور. حالبىكە بىزە خصم ورقىب اولان
ملتلىر دها اساسلى بى صورتىدە تأسىس بىيان عائلە وملت
ايدىورلر. بالطبع بىزلى آنلاره قارشى غلبە ايدەمپۇرۇز.
رقاتكاه سياستىدە مقهور اولىورۇز. ايشته داماد نبوينك
آغزىندىن صادر اولىش عرش اعلا اھتزازە كىلەر كلام
مشهورىنى بويىلە تفسير وتلقى ايتلىيىز. بى دولتك اساسى
ملت، آنک دە تىلى عائلەدر. عائلە دها بشقە مالزمە ایله
احكام اولۇنۇق كىرگىزىدە. دقىقە فوت ايتىدەن اوامىس و نصوص
شرعىيە مقتضاسىنجە بى طلاق و نكاح قانونى يابىلىيىز.
چونكە آرتق ھرشىزدە آثارشى، بوندەدە آثارشى يېرى!..

مسلمان قادینلرینك و ضعیت حقوقیه‌ی

بو وضعیت حقوقیه‌دن بعض مرتبه دیکر فصلارده بحث ایتمش ایدك . فرانسز قانونی ایله احکام اسلامیه سطحیجه مقایسه ایدیله جك او لورسه آکلاشیلیرکه اوروبا حقوق موضوعه‌سی قادینی ، صباوتنده ، باباسنه ؟ تأهلنندن صکره قوجه‌سنه عائد برنسنه تلقی ایدر . يالکنز غیر متأهل ورشید او لان برقادین بر درجه‌یه قدر حق صاحبیدر . يوچه قادین بر شخص انسانی تشکیل ایتزر . اوروباده ، قادینلر او صوری سربستیلری داخلنده الاری کلپچک ایله صیقشدیرلش محبوسلدر . بلکه موقوفین تصرفات قولیه‌یه قادردرلر ، حالبوکه ، بو زواللیلر بوکی تصرفاتدن بیله منوعدرلر .

برده اسلامیته ارجاع نظر ایدرسه‌ک کورورز که بودین اجتماعی قادینی هر حقوقدن مستقید و وظائف متوعه‌دده آنی اركاک ایله اركلکله مساوی عد ایتمشدیر .

اسلامیت هر نوع حقوق و وظائفی ، تکالیف تحديد

وتعین ایدر . بتون بوجوق و وظائفه قادین ، ارك مساویدر . قادینلر ايچون بشقه ، اركلار ايچون بشقه حقوق ، وظائف ، تکاليف ، عقوبات ، عبادات يوقدر . بر ارك هرنه يابه بيلير ايسه بر قادين ده عينيه او شيشى يابه بيلير . بر بالغه نك بر بالغدن اصلا فرقى يوقدر . شهادت کي قادينك بعض احوال خصوصيه سى نظر دقته آلينه رق وضع ايدلش اوفق تفك احکام استنا ايديلرسه معاملاتده قادين ايله اركل مساوات تامه سنى اعلان ايدن ، اسلاميتدن بشقه هيچ بر دين و بر قانون يوقدر . اوروبانك بعض مالكىنده مساوات غايىنه طوغرى بر تکامل اولىور . حاليوكه دها ناقص اولان بو تکاملك اتساج اينديكى مساعداتدن بر چوغى شريعت احمدىه بوندن اون اوج عصر اول تغير ايتىشدە .

ادوار جاهليتىدە عربستانك نه بىوك بىر هرج مرج ايچىنده بولندىغى ، قادينلرك ، اوراده نصل تلقى ايدىلدكارىنى بىكره نظر تامه آلىكىز . بىرده حضرت محمدك وضع و تدوين اينديكى احکام احرارانى دوشونكىز . بوشريعت بالغه نك نه درجه لرده حق و مساوات اساسنه استاد اينديكى آكلاشىلير .

نظر شروعه قادین تجارت ایدر؛ اخذ و اعطاده بولونه بیلیر. محکمده، مجالسده حقوقی مدافعه ایدر. ویرکو ویرد. زوجی علیهنه بیله اقامه دعوی ایدر. هر نوع سعی و عمل، مشروع هر نوع صنعت، حرفت و زراعت کندیسی ایجون مباح و حتی مندوبدور. قادین، زوجنه، پدرینه و سارلرینه اصلاً مراجعت ایتمه دن عقدشرکت ایدر.

هیچ بر نص قادینلری حقوق طبیعیه، ملکیه، مدنیه و حتی سیاسیه دن محروم ایمز. بوقدر یا یفره چیقاران، جامدی قیران انگلیز سافراجهت لرینک هیچ بر طبله‌لری یوقدر که شریعت اسلامیه ۱۳۳۱ سنه اول قبول ایتش اویسون.

نسوانک ترقی و تکامل تدریجیسنه اک مساعد قانون، الحق، فقه اسلامدر. قادینک بوقابلیت حقوقیه‌ی ایله، بالآخره، اثر ظلم و بیداد اولمک اوژره میدان آلان اصوللر، بدعتلر، احتجابک آلدینی شکل اصلاً تأليف قبول ایمز.

شریعتده قاعدة کلیه‌در: نعمت کلفته، کلفت نعمته کوزه‌در. بناءً علیه، مادامکه اسلامیت قادینه هر نوع معامله مدنیه‌ی پامغه مساعده ایدیور؛ اوحالده، آنکده

او ايشلري کوره بىله جك بر وضعيته بولۇمسىنە مساغ
ویر يوردىمکدر. اخزواعطا ايمچون نەدرجە سربىنى لازمايسە
شرع بونى تأمين ايتىشىدەر. ذاتاً اسلامىت، هاشىيدىن
اول، سهولت اوزرىنە مستند بر قانوندر. لا ضرر
ولا ضرار فى الاسلام.

أركك تجاري، كار وكسى ايمچون نەدرجە بىلە كىنيشىكە
محتاج ايسە قادينى دە او درجه دە رخصتلر تفويفىشىمىشىدەر.
اسلامىت قادينىك مالنى ونتيجهسىنى وعملى اولان پاره سىنى
حمايە ايىدر. بوكا زوجنىڭ بىلە مداخلەسنى قبول ايمز.

أوروپادە ميدان رقابتىدە قادين، أركك مساوى دكلىدەر.
هرايىشى قادين کوره منز. قادين، أركك قدر چالشىدىنى
حالدە آنك قدر سعىندىن مستفيد اولەماز. نسائيون و حتى
بونلىك فكرىنە تاماً اشتراك ايتىيان دىكىر حریت فكريه
اصحابى بىلە، هيچ اولمازىسى، قادىنى أركك ايلە رقابت
ايىده جك برموقۇم اصعاد ايىدم دىي باغىرى يورلۇر. لەالمىد
اسلامىتىدە بويالەنمۇ عىتلىر، مخدورلار، تضييقلىر، مساواتىزلىقلۇر
يوقدر. معاملاتىدە أركك نە ايسە، قادين دە او در.

خالاصە كلام فقه اسلام ايلە قود ناپولئون، قادين
خصوصىتىدە بىر ضد تام تشکىيل ايىدر. فرانسە حقوق
قادىنلىرى منز : ۱۱

موضوع عسی قادرینله حالا مال نظریله باقان جرمن ولاتين اقوام سالفه نک حقوق موضوعه سدن بشقه برشی دکلدر. دیکر فصللرده سویلدی ایدک : قرون وسطاده بر درجه به قدر قادرینک شخصیتی و بناءً علیه حقوق و وظائی توضیح ایتمش ایدی . صکره لری ، ناپولئون اورأی مستبد و نظریه عنودی ایله بوسهولتری بیله کری آلدی .

بز ایسه قادرین عالمنده بر تکامل یا پیق ایچون اساسات اسلامیه دن ملهم اوله بیلیرز . نه قدر حریت طرفداری اولسق ینه اسلامک وضع ایتدیکی سربستی اساساتندن دها فضله سنی تدوین ایده مهیز . اسلامیت فه مینیست در . بوکا شبهه ایدلما ملیدر . قادرینک امور و معاملاتی قصر ایتمک ، اُرککه بر رتبه تفوق ویرمک شریعت احمدیه نک عقلته کلامش شیلدندر .

مع التأسف ، قادرینک احوالنی تذبذبه او غر اتان اسلامیت دکل ، اعتیاداتدر . بو اعتیاداته آنجق سلاح اسلامیته مقابله ایده بیلیرز . توالي ایدن اعصار استبداد ، علمانک مستبد و ظالم حکمدار لره مطـاویتی ، اجتہاد قپولرینک کلید لنسی ، شرعاً اساسات قویه سدن هر کون بر خطوه تباعد ، خلاصه اسلامیتک مهمل بر اقلمسی بزده قادرینله بواسف اشمال موقعه کـتـیر مشدر . قادرین مسئله سی موضوع

بحث اولدینی وقت قوتی مسلمان اوهم . اسلامیت قادینی،
کرک اجتماعیات و کرک اقتصادیات نقطه نظرندن ارکک ایله
مساوی کورمشدر .

بوراده اوروبا مؤرخلرینه برآز خطاب ایده جكم :
غربده ، عامه مؤرخین ، اسلامیتک قادینی پك پست
بر درکه يه ایندیردیکی حضنه يك زباندلو . حالبوكه بوارباب
قلم متون اسلامیه يی قاریشیدیر ما مشلدر . قادینی ایندیرن
اسلامیت دکل ، اسلاملرک استبداد و جهالت او زرینه
و اسلامیته مغایر او لان عاداتیدر .

مؤرخلک ایحباب ایندیردیکی بی طرفلق ارباب تحریره
اساسات اسلامیه نک تدقیق وظیفه سنی ده تحمیل ایدر .
تاریخ بویله یازیلماز .

حالبوكه بز ، نصوص قاطعه يه ، قرآن ، سنت ، اجماع
و قیاسه استناداً کمال جسار تله ادعای ایده بیلیرز که بودا ، براها ،
قونغ - فوجیوس مذاهی ده داخل اولدینی حالده هیچ
بردين و قانون اسلامیت قدر قادینی یوکسلتمه مشدر .
نصرانیت قادینی نجس درکسنه ایندیریور . بر طرفدن ده
قادینی (حضرت مریم) تأله ایدیور . دیانت محمدیه بویله
افرات و تفریطلردن ، خصوصیله تضادلردن غایت مجانبত
ایتمش و قادینه - جمعیت داخاننده - موقع حقیقیسی از آهه

ایتشدر که او ده پایه مساو اند. کتب فقهی قاری شدیر یکنز؛
شرق و غرب ک علمای اسلامیه سنہ مراجعت ایدی یکنز.
کوره جلک سکن ک نظر شروعه قادین بر قدمه بیله ارک کدن
آشاغی دکلدر.

اسلامیت استقبالی، حواجع آتیه ی پلک تفوذی دورین
بر نظر له کورمشدر. واضح شریعت پنر ک تکامل ایده جگنی،
مدنیت یا لکن عصر محمدیده حجازده کی مدنیت درجه سنده
قالیه جغنی ایجھه تأمل ایتشدر. كذلك ارتحال نبویده اهل
اسلامک عددی اولان یوز بیک رقمنک اولدینی کبی قالیه جغنی،
اوچیوز ملیونی بوله جغنی، چکه جگنی و بلکده، استقبالده
بتون طالک دائره اتحاده داخل اوله جغنی ایجھه دوشون مشدر.
ایشته بومطالعات او زرینه تدوین احکام اولو نمشدر. قادین
مسئله سی ده البته نظر شارع دن او زاق طوتوله مازدی.
آنک ایچون اسلامیت قادینه موقعی تعین ایتدی.
نتیجہ : قادین، غربده، نه قدر تکامل ایدرسه
او درجه ده اسلامیته تشرب ایتمش اولور.

ترک قادینک و ضعیت حاضر دسی

قادین مسئله‌سی ، مسائل عمومیه اجتماعیه‌ده نه اهمیتی حائز ایسه ، ترک قادینک مسئله‌سنگ‌ده مسائل عمومیه عثمانی‌ده اهمیتی اوذر .

قادین ، عقداً ، Conventionnellement قاصریندن عد اولونیور . و تأسف اولنور که قادین‌ده کندیسی فاصله‌یاند فرض ایدیور . بحال ، بزده ، دها واضح بر صورت‌ده تبایان اولقده‌در . قادینک حیثیته خلل کشیدز . قادین - عمومیتی اعتبار‌یله - کندیسی کوچک کوریبور . جنس نسا کندیسک اک برخی روی ارکلک واسطه تهون مشتبه‌یانی اولدیقه ذاهبدر . بواعتبار‌یله مساعی عمومیه‌ده کندیسنه بیوک بروظیفه ترتیب ایتدیکنه قاندر . آنک ایچون سو سه پک زیاده اهمیت ویریور . قادین اک زیاده وجودی ایچون یاشیور . روح وجسد دن مرک اولان قادین‌ده جسد روحک فوقنده‌در . آمان یاربی ! بشقه‌سنگ فیزیولوزی احتیاجی ایچون کندی عمری ، حیاتی ، روحی ، وجودی حصر ووقف شخصیت انسانیه‌یی نه قدر

آشاغی به دوشور مکدر! قادین ارک که نسبتله نه ایسه ارک کدنه
قادینه نسبتله او در. او حالده قادینلره خوش کورونک
ایچون ارک یچون قادین کبی بزه نمیور؟.. او! فیزیولوژی وظیفه و احتیاجی محترم در. فقط قادین موجودیتی
بوکا حصر ایتمامیلیدر. بو خصوصده کندیسنسی ارک کدن
پک آشاغی بر موضعده کور مامیلیدر. بوطن و عقیده قادینی
پک زیاده کوچولتیشدر. أولنک، مناسبات جنسیه ارک کک
حیاتنده نسبة آز بریر اشغال ایدیور؟ حالبوکه بیچاره
قادینک متادیاً دوشوندیکی بودر. بو « ذهنیت » قادینی
کوسترشه پک زیاده محلوب ایتمشدر.

قادین دائم کورونمیلیدر : البسه ، توالهت ، رقص ،
سیران ، حتی یمک هپ بو مقصدله تنظیم ایدملکده در.
حالبوکه « کورونک » قضیه سی حیات رجالده بو یز جهده
مهنم برموقعی حائز دکلدر.

بومطالعات بتون قادینلر حقنده وارددر. هله بزم
قادینلر حقنده دها زیاده وارددر. بزده قادین زوجنک
تهوین احتیاجات جنسیه سنه مأموردر، آندن بششه برشی
دکلدر. بو وظیفه منحصره قادینی درجات اجتماعیه نک
اسفلنه ایندیر. شخصیتی ، ذاتیتی ، عزت نفسی ، حب
نفسی یوق ایدر.

بزده قادینک موقعی خطر ناکدر . بوکاده سبب احکام اساسیه اسلامیه دن تباعددر . بزده جهل واستبداد ساقه سیله تست و احتیاجات پک یا کلش آکلا شلمشدر . اصول حاضره نک شرعه درجه مبایتني دیکر بر فصلده شرح ایده جکنر . كذلك افراط احتیاجاتک نه کمی تردیات روحیه ، بدنه ، اخلاقیه یه میدان ویردیکنی مخصوص بر فصلده آکلا نه جغز . بزده قادینار بشقه ، اُرکلر بشقه بر عالم تشکیل ایدر و بوایکی علم بر بری خ طاییاز . بری دیکری ایله مناسباته دکلدر . بو تضاد ملت عهانیه نک اک اساسی سبب انحطاط ایدر . قادینلر من غیر طبیعی بر حیاته - تمام معنایه - محاکوم در لر . اسکیدن جهان شرقده بیوک ، عظمتلی ، فر حفزا حرملر واردی . قادینلر کده سویه سی پک آشاغی ایدی . بلکه او دائره لرده قادینلر بختیار اوله بیلیر لردی . یاخود سعادتک بوندن عبارت اولدینی ذهابنده بولنور لردی . فقط ایچنده یشادی غمز شرائط اجتماعیه و حیاتیه بوکا مساعده دکلدر . ایشته بونک ایچون درکه قادیناق ، ترکیه ده ، بر بحران عظیم کپریبور . حال حاضر مخاطر دلی ، تهمکه لی ، نایم حادر . بواسوی محافظه ده عناد و اصرار ایده جک اولور سه ق قادیناق عالمنده باشایان « غانغره ن » ی طور دیره مايز . دور سربستی ده . بر ملتک نصفی محبوبیتیه محاکوم ایتمک

اولماز . تکرار ایدهلم : بخلاف نظام حبس دأب اسلامه
مغایردر .

بویله ایلری بر زمانده اسکی زمانلر عاداتئ مخافظه
متعذر . جمعیتمنز ایجدن ایچه تفسخ ایدیور . قادین
بو شرائط آلتنده والدنه لک ، زوجه لک ، صربیه لک ، رفیقه لق
ایدھمیور . ترک قادینلری جمعیت بشریه نک اعضای
محجوره سیدر . شوراسی ایچه معلوم او لسون که قادینک
اشتراکی اولمه دن بر جمعیتک ایلریلدیکنے مثال یوقدر . قادین نز
بر جمعیت دیلسز و با رو حسز بر آدم دیمکدر .

شریعت قادینی تعلیمدن ، تعلمدن ، مسائل مختلفه يه
اشتراک کدن منع ایتیور . اسلامیت قادینی مسامعی " عمومیه يه
اشتراک ایتیور مکدددر .

اور و باده ، بعض یر لرده ، قادینلر هنوز یکی و کالات
ایدھمیورلر . شرعاً ایسه قادینک و کالی جائزدر . قادین
هر محکمە ده مدافعة حقوق ایده ر . بو رخصت مطلقدر .
قيود و شروطه تابع دکلدر . حالبوكه وضعیت حاضره بویله
مساعدات شرعیه يه مانع او لیور . بو کون بر قادین با حجت
شرعیه بری نامنه محکمە لر مزدن برینه مناجت ایتسه
حاکم آنک و کالتنی تصدیق مجبور یتنده در .

شرع احمدی پک عالیدر. قادیناٹ امام یعنی حکمدار اوں سی بیله بعض اجھاداٹه کورہ جائزدر . هله بر صورتہ امامتی احرار ایدن بر قادین خلم اولونہ ماز . کندیستک جنس نسایہ مربوطیتی برو سیلہ عنل دکلدر .

انصار ایله دو شونهم شریعت محمدیہ قادین خصوصنده بوقدر سہولتلر کوستریور . بزايسه بیچارہ جنس نسائی کو مسے جبس ایتشز .

عقلالی قادین ، اسلامدہ عقلالی اُرکلک احرار ایدہ بیله جکی بالجملہ مراتبی احرار ایدر . نہ کیم حضرت عائشہ نک ، عقل و کیاستی ، تدبیر و ادارہ می نظر اعتبارہ آلينہ زق رتبہ سی ابو بکر الصدیق درجہ سندہ عد اولونہ مشدر . حالبوکہ ، الحق ، فطانت اعتبار ایله ، حضرت عائشہ نک سویہ سندہ بولونیمان خدیجۃ الکبرا و کریمۃ پیغمبری حضرت فاطمہ بومرتباً عد اولونہ مامشلردر . بورالرینی ایجھہ دو شونملی ، اسلامیتی تقدیر ایدر ک ، معالی اسلامیہ دائرة سندہ مسلمان و ترک قادیناٹ موقعنی اوروبا قادینلرینک غبظہ سی موجب اولہ جق بر درجہ یہ چیقاو ملی یز . ای امت محمد ! شریعت قادینلرہ ہر حقوقی ویریور . آنک سویہ سی ترفع ایدیور . بزايسه بو اقامیدن تباعدلہ آنی اسیر ایدیور ز . حس علی الفلاح !

یواش یواش بو عرفیلکدن ، قرون وسطائیلکدن
چیقماز سه ق مسلمانلر و ترکلر جمعیتىجه مضمحل اولورز .
اوروپانك ، او زمان ، بىتون رذايىلى بىزه نفوذ و حلول ايدىر .
كىندىزى قور تارە مايز . غربك هر ديارنده قادىنلر اىچون
مجاز عد ايدىلن اصول مستحسنە يى قبول ايدەم . و بۇنلره
نص شرعى موجىنچە تىئل ايدەم : يوقسە اوروپانك ذمائىنى
آلمىھم . چونكە ذمائىم ، فەحش ، رذالت قادىنى هر شىدين
زىادە كۈچولتۇر . بىر قادىنلك تىللەي قدر نوع بىشىرى ايندىرن
برشى^۱ تصور ايدەم .

روسييەدە مسلمان قادىنلرى اي بىريول آلمىشلاردر .
بۇ مەلکىتىدە مسلمان قادىنلرى تسترىيەلەتكارى حالدە، ھېيج
شەھەسىز ، بىز م قادىنلر مىزدىن ايلرىدە درلر . دىيە بىلەرم كە
اڭ متىقى مسلمان قادىنلرى روسييەدە در . روسلر ك آغزە
آلەياز اخلاقىسىز لقلرى، تردىياتى اىچىنده مسلمان ھمشىرلەر مىزك
صلاحت اخلاقىيەسى شايغان تقدىسىدر .

بو اصولى بىر آز دها يېقىنلىن ، بىر آز دها جىدىتىلە
تدىق ايملى يىز .

واقعا او رانسوانى دە آرزو ايدىدىكى درجه دە مەتكاملى
عد اولونە ما زلرسەدە استىحصل ايدىلن نېچە يىنه شايغان
تقدىرىدر . عجىبا روسييەدە اسلام قادىنلرى بويىلە اصوللارە

تئنل ایتدکاری ایچون سقوطمی ایتدیلر ؟ ابدا ! ظن ایدرم که اورانک اصول تسته غیر واقف مخدراتیله شوکنه بیزانسده چارشافک مع الکراهه قاپادینی بعض قادینلر بیتنه کلی فرق وارددر .

مدنیت صناعیه نک قادین حیاتنه تعلق ایدن جهتلرینی اقتباس ایتمکده تردد ایتیم . طرز معاشرت و معیشتک بعض عمومی نقطه لری وارد رکه بونلر اور و پاده ده، آمریقاده ده بردر . اورالرده قادینک موقع اجتماعی بزمکنندن یوقاری اولورسه البته مملکتمزدہ اوینونزلقلر چیقار ؛ البته بوجال مفاسدینی موجب اولور . آنک ایچون «ابتدائی» برجمعیت اولمقدن قور تولمی يز . ذاتاً شریعتمنز قادین جمعیتنی ابتدائی دکل ، جدا ، «نهائی» برحاله قویمشدر .

أرككلر نه قدر تکامل ايدرلرسه ايتسوتلر قادينلرده آنلره متوازيماً ايلر يائز لرسه ايش يازيده قالير . تماماً تمند ايدمه يز . دنياده أرككلرينىڭ ترقى ايدوبده قادينلرينىڭ حال تدىيده قالدینى بىرملت يوقدر . قادين بشقه ، أركك بشقه بىرملت اولەماز . بىر ملتىڭ نصف مذكى ، نصف مؤنلىنى مسىقل ياشايەماز . قادين أرككى ، أركك قادينىڭ اكىل و ائمام ايدر .

بوعصرده سیاستده اولدینی کبی معاشر تدهده استبداد
قابل دکلدر . هریرده قادینلرک سویهسی اصعاده چالشادینی
حالده ، بز ، بزم کیلرک مرتبهسی علی حاله ابها ایدهمه بز .
ایدزسه ک قادینلرمن بو مرتبه دنده دها آشاغی به اینزل .
ایشته شمدى يه قدر بونی دوشونمدىکمز ایچون بزده بر
اختلال اجتماعی باسلامشدر . (بوجهتی تردیات بختده شرح
ایده جکن .)

شرق مسئله سنك اک مهم مولدي - امین اویلکن -
بر قادین مسئله سیدر . بر نسق نوعما بر محضه حیانی
امرار ایدن بر ملت انقراضه محاکومدر . بویله بر حیانده
نشه و شطارت ، آرزو و امل ، خواهش و هوس ، غایه
و اعتلا آراناما ملیدر . بو اعیادات بیچاره قادینلرمنده بر چوق
حسنی ، پاک قیمتی استعدادلری ، قابلیتلری سوندور مشددر .
بو طرز حیات قادینلرمنک دماغه کهیه ده ، کیفیه ده
نانیر ایتمشد .

بیوک پترویه کنجه يه قدر رو سیده دده قادینلر شمدى
بزده اولدینی کی محسوس دائی ایدیلر . « تهردم » دنیلن
حرم دائره لری که انقضی قره ملیندہ مشهودم او لمشدر -
نسا ایچون لطیف بر جهنم ایدی . دلی پترو بر طاقم اصولر ،
قانونلر ایله ، اعتساف کارانه ظن اولونه بیله جک اجرا آت

ایله تھریباً ایکیوز سنه اول بوکا نهایت ویردی . واقعاً
بوب رطافم اویغون سز لقلره محل ویردی سده هر انقلاب دهه اولدینی
کې بونلر مفهود طو تملیدر . دلي پترو (که پك عقللى ايدي)
بو انقلاب عظيمه نصل موفق اولدی و روسيه بى عادتاً
آسیدان اوروبا يه نقل ايتدی ؟ ايشه بزم ايچون اك زياده
استفاده بخشن بزمىن تبع !

عجباً بیوك پترو اودهاش و انقلابكار دهاسىله چىقىمى بده
« تەرم » اصولى حالاً روسيه ده كمال شدتله تطبيق اولنە
ايدي ، بو كون تقدير ايتدىكىز بوترقيات موسقوف ديارنده
حاصل اوله بىايىمى ايدي ؟ كذلك بىزدن بشقه يىلدە
قادىنلر « تەرم » لرده يان كلوب او طور سەلدى وله رس
عقول اولان مدنىت حاضره وجود بولورمى ايدي ؟
او ؟ تىجىددو اجىدر ؟ فرض عيندر ؟ شرعاً مأمور بەدر .
فقط تىجىدد و ترقى بى آنده اولماز . چىن ملتى ، بى ثانىيەدە ،
آمان ملتى درجه سىنده معارف غربىيە يە تىمثل ايده من .
آنک ايچون بوترقيات تدریجىيە نصل اداره ايده جىڭز ؟
نصل اصول حاضرە يە نهایت ويرە جىڭز ؟ مناسبىت سز و عجولانە
بر خط حرڪىت اتخاذ زايدر ايسەك البتە بىرعە كىس العمل اولبور ،
ايلىرى كىدە جىڭز كرييلر ز .

بوفکر ذاتاً عمومیتی اعتباریله قادین مسئله‌سی ایچون‌ده موضوع بخشد. بر چوق ارباب تفکرله برابر بونه‌ر و دو قتورشارل لو طور نوده ادعا ایدیور لکه بوکون قادین‌له او لانجه حقوقی تفویض کندیلرینه غدر ایتمک دیمکدر. دماغلرینک تکاملی ایله متوازیاً حقوق نساده تکامله او غرامی‌در. بنده، عاجزانه، بو نظریه‌ی بزم ترک و مسلمان قادین‌له تطبیق ایتمک ایستیورم. قادین‌لری یتیشدیرم واویله‌جه، آنلری، تدریجیاً اطلاق ایدم. (قاسم امین بکل‌ده فکری بوسرا کزده‌در.)

قادينلر مزك ترديات بدنيه ، روحيه ، اخلاقيه

تربويه وسائله

سوائل مختلفه وخصوصيه احتجابك آلداني غير مشروع ،
غير منطق طرز ، امور حکومتده او لداني کي امور عائله دده
اتخاذ اولنان اصول استبداد زوالى قادينلر مزك تردياته
بادي او باشد .

اسكي ترك و مسلمان عالمي شمدى قسمآ منقرض او باش
بولونیور . قدیم ترك و مسلمان تربیه سنى ، آداب معاشرتى ،
اینجه لکنى ، حتی تشریفاتى آرتق كورمن او لدق . اي ،
فنا اسکیدن بر ترك رنک مليسى واردى . خاندان قوناقلىرى
متحزان ، حتی بر درجه يه قدر اصناف طافق حیات
خصوصنده بعض اصول و قواعده تابع ايديلر . اسکى
رسملرى ، تارىخلىرى ، حتی آغزى دن آغزه نقلاء بزه
قدر كلىش اولان مصالارى تدقیق ايده جك او لورسەق
كورورز كم - تعبير معدور طوتولسون - بر ترك اسلوب
حياتى واردى . البسه خصوصنده بر طاقم قواعد موجودى .

ییک ییک ، سیرانه کیتمک ، طوبالانق آداب و تشریفات
تهرر ایتمش ایدی .

شبہ سبز بومدریز معاشر تک بر جو ق صو کتور رنقطه لری
واردی . فقط بونکله برابر اینی ، فنا بونلر مستقر عادات
ملیه تشکیل ایدر دی .

مع التأسف یارم عصر دن بری بو عادات کوشیدی .
جعیتیز چورودی . اوروبا اصولیخی (قطعیاً) قبول
ایده مدک . بزمکیلری بتون بتون محافظه ده قابل اوله مدی ،
ایکی جامع آرمه سنده بی نماز قالدق . رجال کبی نساده تدنیات
و تردیاته کرفتار اولدی .

اون بش ، اون سکر سنده دن بری اوروبا غیر منطقی
بر صور تده قادین عالم زده تأثیری خی کوست دی . فرنک
تریسیسی ، اصول سیز ، قاعده سیز ، تدریجی سیز آرمه مزه
کیردی . بز بو نوع معاشرته تحمل ایده مدک . دها
طوغ ریسی اوزرو پا سیسته منی هضم ده کو جلک چکدک .
بو تأثیر ایله عادات قدیمه شرقی ده براقلدی . حاصلی براجعبه
اجتیاعیه اولدق کیتدی ...

بو حال سجایا او زرینه فوق العاده تأثیر اجر ایتمشد .
بر تردد ، بر مشکوکیت اذهان نسایه (و حتی رجاله) استیلا

ایدیور. روحلر من ده حالا بر قطعیت یوقدر. نه یا به جغمزی
بیلمیورز. یا پدیفمز شی ایمیدر، فامايدر؟ هیهات
بورالرندن ده خبر من یوق ..

ایشته یوکسک طبقه من بو وضعیت ده در . بر طرفدن
ترکلکله استهزا ایدر، دیکر طرفدن فرانکلکی قبول ایمز.
خلاصه کلام طبقه علیامن باشه سیلندر شابقه کیرمش ،
آنک ده او زرینه بر صاریق صارمش : صیرته بر فراق
کیمش ، فقط شالواری چیقاره ماماش بر « قلاون »
منزلت شده در .

اور وپا تربیمه سنه آز تمنل ایدوبده کوسترش یامق
ایستانلر من کحالی بک کولونجدر . بو اعتبار ایله کرک
آفسراى بکی، کرک آفسراى کنجخانمی کوزل بر رومان
زمینی اوله بیلیر .

وضعیت اجتماعیه و روحبه لری اعتبار ایله بالطبع و مع التأسف
یوقاری طبقه من ک قادینلری ارکلرن ده از یاده صفوت
درونه مالکدلو . بناءً علیه آنلرک عالمنده رذائل بر آز
دها عجله ، بر آز دها کورولیلی یا بیلیور . ظن ایدرم که
بسون قادینلر منه ، خصوصیه کنجع قیزلر منه شامل اولان
قادینلر من : ۱۲

یاں و اندیشه آندری بالتبه دها زیاده ذمایه سوق
ایدیور . تربیه سطحی و جعلی اولدیغندن قادینلر منک
و قیزلر منک بیخاره بر قسمی ای دوشونه میور . ای کوره میور .
ای محکمہ ایده میور . شایان تأسف بر جراحته میدانه
آتیلیور . نتیجه یی اصلاً دوشونیه رک بر جسارت مجنونانه
کوستیور . ایشته بو حال - که بونک تفصیله حسیاتم
مانعدر - کوندن کونه ترک ملتی ، بالخاصه طبقه علیاسی
دوشوریور .

محبوسیت حیاتی قادینک بدناً تدبیاته منتهی اویشددر .
بویله کوچک ، با غچه سز اولر ایله احتیاج دامی طبأ ،
فنا ، عقا ، ائتلاف قبول ایتمز . اور و پانک بیوک شهر لرنده ده
آپارمان حیاتی بر ضرورت حاله کلش ایسه ده ، اور اده ،
بیوک با غچه لر ، بارقلر ، اور مانلر ، سیران محللری ،
اکلنجه یرلری بر درجه یه قدر مقسی و فراکلک آپارمان
اصلنی تصحیح ایدیور . بزده ایسه ایش بر عکسدر .
کوندن کونه اولر طارالیور و طارالدقیه شهر لردکی میدانلر
صایلیور ...

خانملر من کز مامک ، هوا آلاماق ، متادیا او طور ماق ،
یاخود مالا یعنی اقلقه لر ایله فیزیولوژی اعتباریله وجود لرینک
کشايشنه مانع اولیورلر . بونلرک عطالات و رخاوتنده ایسه

اسباب مخففه در کاردار . قباحت هپ بزلرک ، بز جهانگ ،
بز مستبدلرکدر .

قادینلر منک - یوکسک طبقه لرد - بر قسم مهی تشحص
بلاسنه او غرامشدر . دیکر قسمی ایسه فقر الدم مبتلاسیدر .
طبعی « نورمال » قادینه دیار منزده آزتصادف اولونور .
طیب اولمدىنم ایچون بوبابده تطویل مقال ایده میه جکم .
 فقط شورا سی ده سویلکدن چکینمیه جکم که قادینلرده تردیات
بدنیه بیوک تخریبات یا پیور . عرقز ایچدن ایچه چوریبور .
نسوانمک بیوک بر قسمی بر زوالی ، بر بیچاره سیاسی
آمشدر . طبا کوزلجه بر تھخص اجرا ایدیا به جک اولورسه
کوریله جکدر که یوکسک سویه ده کی ترک قادینی « آنورمال »
و « آمورف » بر شکل آمشدر .

سنلری ایلریده کی قادینلر غریب شکللر آلیورلر .
باجاقلر کنیشنلیبور . سمن زیاده لشیور . سمیر تاش قاز کی
بیچاره حاجی ننهلر کوج یورو یورلر ، صولوق آله آله
کزه بیلیورلر . کنجع قیزلر - هاه بر طالب چیقماز سه -
دانمی بر صیقتی خسته لغنه طویلیورلر . بزم قیزلر من ایچون
اولنکدن بشقه بر « قاریه ر » یوقدر . بر خامم قیز کوزینی
آچدینی کوندن بری زوج محیل مستقبلنی دوشونور .
خیالی ، فکری ، حسی هپ آنک شکل مفروضه مربوطدر .

سبب حیاتی بودر . برکره انصاف ایله دوشونم : بوزوالى
همشیره من اوں يدى ، اوں سکنز ، يکرمى ياشنه وارنجه
وکندىسنه هىچ بى طالب چىقىمىنجە نە بىوك بوانكسار
خيال واملە اوغرار ...

ايشه دماغ بوانكسارلۇ ، بو دوشونجەلر ایله عادتا
خاشلانىر . مفکره آرتق ايشه من اوپور . حيامدە انتظام ،
انسجام ، لذت ، شطارت ، نشئە قالماز . بوجەتلرى
اظهارده كوج اوپور . زواللى قىز يانار طورور . طبعىنده
عفت اولان كوندن كونه دوشىر . اولىيان سربىستى يە باشلار
وبوندن شيرازە جمعيت بوزولور . رذالت خصوصىنده بىلە
بويەلرى حائز تىجريه او لمدقىرنىن آنلرك فحشىاتى غريب
بر طرز آلمىدەدر . آرتق بونلرك نە مضر مثاللار تشکيل
ايدە جىكىنى ، دىكىر قىزوقادىنلىرى نصل «ترفة» ايدە جىكلرىنى
بر دوشونكىز .

كنج طبقە نسا آرمىنده غير طبيعى تسكين احتراص
پىك مودا اولىشدەر . استشها بالىد ملکىمزردە تىخرييات اجرا
ايدىور . سويمجىلك مملكتىمزدە ئىن ايدرسەم بىر چوق
يرلىدىن دها متىقىدر . ورم ايسە بو تردباتك بىر خاتىم
ضرورى يەسىدر .

کذلک ایشیزلىك، واھى لققەلر، مسافرلەك كىتمك،
كىچە ياتىلىرى، بوش بوغازلىق، دىدى قودى، ھەلە ھەلە
نامەلر، بىڭ اوغلى بولوار قارىقا تورنە بى آشانى بىر يوقارى
پاسە، بون مارشە كوشەلرنە، شىركە جى دكانلرنە موعد
تلاقيلىر... امین اولىكىز جنرا ل صاووفك اردو سندن زىادە
ترکلىرى پريشان ايدى يور.

برچۈق ناموسىز بىانجى اطباؤدىش جىلىر معاينە خانەلرىنى
معاينە خانەدن بشقە بىحالە افراغ ايتىشلىردر. حكومتك نظر
دققىي جىلبە مرا قېسىنى رجا ايدرم.

كذلک مسلمان فحش خانەلرى ده حكومتك مرا قېسىنە
محتاجىدر. ضابطە بىكىي يىلرە كىرەمپۇر. حال بوكە مرا قېسىنە
محروم اولان بو رذالىكىدەلر دە بىك يىمان وقايىع حادث
اولىيور و طىب «مخدرات اسلامىيە» (!!!) نك بولندىنى
بۇ مناسبىتسز أولىدە وظيفەسى كورەمپۇر. ضابطە ار كان
و افرادىن بىر طاقلىرى بىأولرى لسبب من الاسباب حمايە
ايدوب او رالرە نفوذ حكومتى ادخال ايتامىكىدە درلر. بىكىي
مشوق فحش مأمورلار كىدە تعقىبى حكومتك وظائف
متىختمە سندن اولسە كىركىدر.

(ملکتىمىزدە غربى غربى عادتلر واردەر. قىود
لەحتازىيە ايلە سوپايان سوزلرى مطلق ئىن ايدىلر.)

قارئلر مزدن وقارئلر مزدن استرحام ایدر زک بوسوزلر مزك بعض مخلوقات سفیله یه عائد اولدینی بیلسونلر . مقصد من اطلاع و تعمیم دکلدر .)

بوفحشیاتدن يالان ، افترا ، اخلاقسازاق ، سجیه سرلک ، تلون ، اغفال ... والی آخره کبی انواع ذمائم چیقیور . تردیات مادیه تردیات اخلاقیه منتهی او لیور . معهود طبقه ده اخلاقسازلق ایلریده در . اسراف ده ، بوکونلرده ، درت نعله کیدیور .

بوکیدیش عائله حیاتی صارصیور . او دا خلنده انتظام برآقیور . بر ترک قادینی - عمومیته - بر غیر مسلم قدر او صاحبه سی او له میور . حیات مختصر آندر . یارین قیامت قوبه حق ایمش کبی استقبال اصلا موضوع بحث او لیور . طهارت و نظافت ، ترتیب ، انتظام ، ای چینتمک آرزوسی ، راحت یاشامق املی ، مهما امکن حیاتی شنلندیرمک غایه سی بزده یوقدر . قادینلر ایچون معقول اکلنجه قلامشدیر . جمعیت حیاتی بزده هنوز باشلامدیقندن ارکک ده پک او قدر او ایشلرینه باقیور ؛ کندی ایشلرینی بیله اهال ایدیور . بو اعتبار ایله بر شرقلى و بر غربالی حیاتی ، بر شرقلى و بر غربالی خانه سی بیوک بر مباینت عرض ایدر . بزده حیاتدن استفاده معقوله حرام کیدر . یاساق پک چوقدر .

بونکله برابر غریبدر که بویاساق و حراملر بزی بختیار
ایده‌مامشدر . اکنجه نوعماً کناهدر . جمعیت ایسه اولاً
اصول استبداد موجبنجه ؛ ثانیاً برمقتضای ازاده سینه
حضرت حیدی گمنوعدر .

بتون بو تردیات نسوانک ، بزده روحی کوچولتیور .
قادین بزده کوچک بر شیدر . بر کیت مهمه در . اکسیک
آنکدر . بحوال اساسات اسلامیه ایله نه عظیم بر تضاد
تشکیل ایدر ! بو وضعیتک اسباب مولده‌سی نه در ؛ نه دن ،
بزده ، قادین بودر که سفلیته هبوط ایتمشدر ! بوراسی
جداً عمیق بر تدقیقه سزادر . ارباب دانشمز ملته خدمت
ایتمک ایستیور لرسه بونکله بر آز او غر اشمشیدر لر . بومطالعات
و تدقیقات بزم انتباهمزی موجب اوله حق و دردی
طور دیر مق ایچون دوالرده ترتیب ایتدیره جکدر .

بتون بو انحطاط بردہ تربیوی تردیی استلزم
ایتدیریور . قادین تربیه کوره میور . بناءً علیه وظيفة
تربیتکارانه سنی اینا ایده میور .

بونلردن مسئول قادین دکادر . قادینه ، بن ، بیوک
برقباحت اسناد ایتم . فلاکتک اصل مسیبی بزلرز . بزم
استبداد من ، زور بالغمز ، جاهملکمز ، اساسات اسلامیتمن
قاچقلغمز در . بشقه بر شی دکلدر .

عىكمه تارىخ حضور نده ترك قادىنلىرىنىڭ بوكۇنىڭ
پر ملال حالىدىن ترك أركىكلرى مسئۇل اولەجقلەدر .
بناه عىلە امور ناسىيەنىڭ دە مشروع ، مىرغوب ، معقول
برحالە افراغانى أركىكلرڭ وظىفە اساسىيەسىدەر . بىقدقلىنى
تعمير آنلرڭ بورجىدر .

بزده ازدواج اصولنک تئيقدى

عثمانلى ماتى عناصر وطبقات مختلفه يه منقسمدر. بونك كى صرف ترك ملتى ده متتنوع صنفلردىن مركبدر . بناء عليه « بزده ازدواج اصولنک تئيقدى » سرلوجهسى ، بردوجه يه قدر ، مقصدمنى افاده ايتىز. مع التأسف ، بز ، ولو سطحىجه او لسوڭ بتون طبقات وعناصر منى بىلمىورز. بناء عليه مقالەنك عنوانىدىن مقصدمن اڭ زىادە بىلدىكىز يو كىك طبقەنك طرز ازدواجىدر. بوكا قىاساً دىكىر عناصر وطبقاتك ازدواج اصوللىرى بىلەنلىر تدقىقات و تئيقداتلىرىنى نشر ايدرلرسە اجتماعيات عثمانىيە يه بىوك خدمت ايتىش او لورلىر . مدنى عالىدە اڭ فنا ، اڭ عجيب و غريب ، اڭ مضر ازدواج اصولى بزدهدر. چونكە بز « نا معلوم » لرلە أولىمورز. بزده تاھلىل بر تىتجە مىل دكل ، بىزار او بىونىدر. زوج زوجهى ، زوجه زوجى بىلمىز . طبيعتلىر ، خلق ، سجىھ ، مزاج توافق ايدبىورمى ، ايتىمورمى ؟ بوجەتلىر اصلا آراماز . بو طرز اجتماع ايلە نصل مؤبد ازدواجلرده او لە بىلدىكىنە تعجب ايدرم .

اوزون اوزادی به بو طرز تأهلک مضر تلرندن بحث
ایتمه‌ی قاره وقاره لرمه قارشی بر درجه‌یه قدر صایغی‌ساز لق
عد ایدرم .

قاربوز آمده بیله خیار رؤیت وارد ر . صکره نصل
اولیورده بروزوجه وزوج آمده بتحقیق خیار طبیعی موضوع
بحث اولیور ؟ ادراک معالی بو کوچک عقاوه کرکن !
ازدواجلر منک بو غیر طبیعی‌لکی بزده طلاقی سوه استعمال
ایتدیریور . بوندن‌ده بنیان عائله ، عائله‌نک رخه‌دار
اولستندن‌ده ملت متأثر اولیور .

أولنه بیوک بر تدقیق و تفحصک نیجه‌سی اولملیدر .
بو تدقیق و تفحص ده مضاعف اولمازه بو شدر . قاری
قوچه‌یی ، قوجه قاری‌یی عنعنه‌سیله بیلملی ، طائمه‌لی ،
تدقيق ایتلی ، آکلاملی ، امتحان ایتملیدر . تأهل نه قدر
بیوک برو قوفه استاد ایدرسه او درجه‌ده جدی و دامنی اولور .
شریعت اسلامیه بالکیز زوجه‌یی بیلمکه مساعده
ایتمیور ؟ فضله اوله رق بر آدم آله‌جنی قادینی بهمه حال
بیلملیدر دیور . بوجهت تستر و احتیجاب فصلنده دلائل
و وائقی ایله انبات ایدیله جکدر .

نتیجه کلام طرز حاضر ازدواجمز عقاوه‌ده ، نقله‌ده
مفایدر .

هر شیئز کبی اولنمه مندە کورکورینەدر. بوندن بطن
آتیه فوق العاده متاثر او لیور.

برکره نصل اولنديکمزى دوشونلم.

محله قازیلری صاغلق ویریورلر. فلان بک ویا پاشانک
نور طوبی کبی بر قیزی وارمش. اوں درت یاشنده. بالق
آنده. اوصلو. معلوماتلى. کوزل. قاشو. کان کبی. دیشلری
اینجى کبی. دوداقلرى کراز کبی. آغزى حقه کبی.
حاصچى ییلان کبی. کبی. کبی. بونى، چىن کون،
تراموايدە رقیه خانم ده تأیید ایتمش. بناءً عليه والدە
خانم، تیزە خانم، بلا استیزان، موعد وساعت ملاقات
تعین ایتهدن، آقسرايدە، فاتح جوارنده، خورخورددە،
قادیرغىدە، يدى سکنر قپۇ طولاشدقدن، يارم دوزىنه
قىز کوردكىن صىركە، قابا صقالدە پاشانک قوناغە كىدرلر.
طائىيە يە اصلا حاجت کورولدىكى حالدە تىكلىيفىزلىك صوك
درجىدەدر. کوچك خانم ذاتاً كىچە کوندوز ھې
کوروجىلرى دوشونور. خىالنى دائما زوج مستقبل مفروضى
جىب ايدىز. هر شىئى حاضردر. حتى کوروجى خانم
افندىلرلەك حضورنده نصل او طورە جىغنى، نە سوپىلە جىكى،
نصل تىسمى ايدوب قىريتە جىغنى، قصورلىرىنى نصل صاقلايە جىغنى

اولدن اوکر نمی‌شدر. طوطولر، سودنه‌لر، باجیلر، قوجیلر، حاجی‌نه‌لر، ینکه اسکیلری تام بر اور کستر تشکیل ایدوب، بیچاره‌لرک اطرافنی آمشلردر. مسافر خانملر دره‌دن، تپه‌دن، «پولاتیقا» دن برآز بحث ایتد کدن صکره کوچک خانم صحنه‌یه چیقار. حاضر جی جامکاننده‌کی قوقله کی اسکمله‌نک اوسته او طورر. کوروچی خانملر، اولا، بر قیزک خلق و سجیه‌سی آکلایه‌جق استعدادده دکل؛ فانیا، بوندرازک دکل که اویله بر کوزایله بر فادینی معاینه ایده بیلسونلر! ایش کورولتی‌یه کلیر، قیز بکنیلر. آقشام اوزری والده خانم، تیزه خانم و معتبری بلک افندی‌یه او زون اوزادی‌یه زوجه آتیه‌سی ثنا ایدرلر. ذاتاً بلک افندی‌ده، او ائناده، پلک زیاده خیالاته طالمش بولونه جفندن. خیلیه‌سنده کوچک خانمی بیوتور.. بیوتور.. بیوتور.. نهایت ینه خانملر کیدوب سوز کسرلر.. بلکه، بلک افندی خانم افندی‌یی بونمارش‌ده دده کورور.. ایشته بزده او لئنک - علی العاده - بویله اولور.

تعارف، ناموسکارانه مودت، میل طبیعی، خواهش شرعی نتیجه‌سی او لئنک بزده آرائاملیدر. طرفین بربینی آزاچق بیلمک کفايت ایتزر. فکر بجه هر ایکی طرفک. عائله‌لری بربینی بیلملی، هیچ اولمازسه مستقبل زوجه،

مستقبل زوجی کیزلى کیزلى امتحانه قدرتیاب اوله جق
دنه جمهده وقت چمیلیدر. بوده، الحق، جمیت حیاتنک صیق،
ناموسکارانه، موافق وقار و حیثیت بر صورتده مجدداً تنظیم
ایدیلسنه باقار. حالبوکه حان حاضرده، ازدواج خصوصنده
حق خیارک بیله بولونامسی طلاق اصولنی تولید ایتمشد.
بوبیله بر اصول مشروع و مستحسن اتخاذ ایدیله جلک
اولورسه البته ارکک ده، قادین ده، دها زیاده تربیه‌لی،
تیز، نازک اویله غیرت ایده جکلردر. حالبوکه شمدى
بوکی نقاط اجتماعیه به پک اوقدر باقلمیور. قادین توقيیر
و تعظیم ایدلیمور.

خارجی وبی طرف بر نقطه نظردن باقیله جق اولورسه
طرز ازدواج زک پک کولونج اولدینی کوریلور. آمان یاری!
زوجه‌یه بر یوزوک آلمق ایچون بیله ماله باقیورز، آنی
اهل واربابنے کوستریبورزده او زوجه‌یی کورمیورز! الحق،
منطق بزم دیار منده افلاس ایتمشد.

نکاح اصولزده استبداد کارانه، منجمانه در. نکاح
ایچون شرعاً جائز اولان قیود و شروط بزده عرفان اونو تیلیور.
شرط ایله نکاح بزده اصلاحاته داخل اولما مشدر. حالبوکه
بو نوع مناکفات امام اعظم قولنه کوره بیله صحیحدر.
مهرین اصلاً دوشونولمه دن تقدیر ایدلیمور. حالبوکه،

یکرمی ، اوتوز و بلکه دها زیاده سنه ازدواجدن ، میدانه اولاد و احفاد کلد کدن صکره بیله ، بلا لزوم ، بلا سبب مشروع و قوعبولان طلاقرده زوج غدار ، زوجة محدودستن آینه برایک بیک غوش و بونک نصف درجه سنده نفقة ویروب ایشدن صیریلیور . Etat civil یعنی قیود مدنیه بولو نامسی منا کهانی ، وفيات و تولداتی ، خصوصیله افتراقاتی بر هرج مرج ایچنده بر اقیور . بر طاقم جاهل ، اجهل ، مرتبک اماملر نکاح اوستنه نکاح قییورلر ؟ ساخته طلاق شاهدلری بولیورلر ؟ زوج کله کفر تلفظ ایتش دیه قادینلر ایچون طلاق و سیله لری ایجاد ایدیورلر ؟ دهاده ایلری به کیدوب ساخته چو جقلری مشروع چو جق شکلنے قوییورلر . بر جمعیت و بر دولت و ملت ایچون بو کبی رذالتلر بادی هجابتدر . كذلك حاکم شرعیه ده منظور دیده تأسفمنز اولان کشمکش ، پریشانلر ، اطراد و انتظام کریز لک نکاح ، طلاق ، عدت ، حضانه کبی خصوصات ده ملتک پک زیاده ضریبی موجب اولیور .

طن ایدرم که بو کبی اصوللاره بر نهایت ویرمک کوج برشی دکادر . هر عنانلی ، عقد نکاح ایدیلن شهرده حاضر ایسه ، بلا وکالت نفوس مأموری حضور نده و شهود رسیمه

مواجهه‌سنه، مهرینک و شروطک تعینی ایله رسماً
اولنایدرکه بوشرعلک امر ایتدیکی طرز ازدواجدر.

بویله اوله حق اولورسه قیودات مضبوط اولور. اثبات
نسب ایچون کولونج دعوا الراحدانه حاجت قلاماز. قیدرسمی
هرشینه کفایت ایدر. حالبوکه مفروض دعوا ضمته اثبات
نسب قدر مضر، سوه استعماله شدته مساعد بر اصول
یوقدر ای حکام شرع! سزه آجیقه سویلم. بواسو للر کنز
شرعه معايردر. اسلامیت بویله کولونج دعاوی مفروضه
ضمته اثبات نسبه مانعدر. سزی بطرز مضحکی محافظه ایله
محکمه لرکنی کذب صریحه بر ملجاً اتخاذ ایدیورسکن.
نظر شروعه مسئولسکن! کالم زفاف اصولزه:

بر چوق مصرف مقدمه زفافدر. نیجه ثروتلر بویولدده در
اولیور. طشرده بر چوقلری زفاف ایچون مال و ملکلر ندن
محروم او مقدددارلر. چفت چبوغنى صاتیلیور بورجه کیریلیور.
بتوں بوباره‌لر، بومملکلر بر کیجه ده محو و هبا اولیور. دوکون
بیتد کدن صکره یکی عائله نک آنده برشی قالمیور بر طاقم
حشراتی، قونو قومشوی، احبابی بر کیجه اطعام و اعن ازده
بر معنا یوقدر. حالبوکه زفاف مراسمی تنظیم، بر پیاقله،
بر مسامره ایله اکتفا ایداسه و صرف ایدیلن مبلغ بر

مقدمة رفاهیت اولق اوزره زوج وزوجه نک آلینه ویرلسه
طن ایدرم که دها خیری اولور .

قاری قوچه ببریخی ، آیلک دفعه ، دوکون کونی
کورور بونی ، بزری بیلمیان بر دیارده سویلسه ک کوللر .
اینامازلر . قولتوق مراسی ، بر چوق قادینک آرمه سندن
یکی اولیلر ک عظمت فروشانه چکمی ، بر او طهده جزئی
مدت قاپانلری ، صکره بر طاقم حشراتک : « — یتر آرتق !
چوق اولیور سکز بونک کیجه سی ده وار ! » دیه رک زوجینی
مغایر ادب بر طرزده تمیز لری ، دون کوملک ، او جقو در
نه وارسه تشهیری کلینک بر تخته او طور تیلوب کلن ، کچن
دوست ، اجنبی ، حتی دشمن هر کسه بر هیسلک کی تشهیری ،
کیجه بر طاقم سفیل ، ادبسز ، رذیل ارکک چالغی جیلر ک
کور قندیل روح وحی او یوشی دیریجی هوالر جالمه لری ،
خانمک پار او ان آرقه سندن آنله راقی کوندرمه لری ،
الی آخره ، آمان بونلر نه برباد ، نه ملوث ، نه مقدوح
و معیوب عادتلر در ! بواسولله بر آن اول نهایت ویرمیز .
جمعیتمزی دها احرارانه ، حواچع اقتصادیه و اجتماعیه یه
دها موافق ، جدی بر حیاتک لوازمه ده امطابق بر شکلده
تنظیم بجبور یتهیز . ازدواج اصولنک فنالنی ملتزمی تباہ
ایدیور . بزانخطاطمزک اساس و اسبابنی حکومتک تذبذبنده

آریورز. حالبوکه حکومت ملت، ملت عائله‌یه، عائله‌ده ازدواج استناد ایده. ازدواج بوله کولونج و مضر برصورت‌ده تنظیم ایدیلیرسه حکومت‌ده اساسات جدیه‌یه استناد ایده‌من. تکامل اک کوچک مسئله‌لردن، حریم عائله‌دن، قاری قوجه مناسبات‌دن باشلام‌لیده. دولتجه، حکومت‌جه نهقدر قوی او لور سق او لم بنیان اجتماعی‌مز رصین او مازسه ایرکج، چوکه‌رز. فرانسی اخحطاط کرداب‌لرینه سور و کله‌ین اوراده عائله، ازدواج اصول‌لرینک فنا حالده که وشه‌مسی و بونک نتیجه‌سی او لان تولدات‌ده کی نقصان‌درو. آنک ایچون فرانسه حکومت جمهوری‌سی آلمانی‌یا به قارشی بجهاده‌ستنده مجالسز قالیور، رقابت ایده‌میور، کوندن کونه مضمضل او لیور.

علاوه. —

استطراداً شوراسنی‌ده سویله‌لم که بزده، هرنده‌دن ایسه، کرک‌قیزلر، کرک ارکلر صبی‌ایکن او لندیری‌لیورلر. بویاشده‌کی چوچقلر هنوز نیک و بدی، خصوصی‌یاه، حیات حسنه‌منی کی معضلات اموری تفریق ایده‌جک اقدارده دکادرلر. كذلك وجودجه‌ده بوسنده‌کی افرادک تشکلاتی

تام دکلدر . بویله عجله ازدواجلردن اجتماعی ، صحی برچوق
مضرات ظهور ایدیور .

بوماده کرک طب ، کرک اجتماعیات نقطه نظر ندن
آیری آیری تدقیقه محتاجدر . بوکا چاره ساز اولمک بک
قولایدر . هر مترقی و مدنی مملکتنده اولدینی کبی زوجین
ایچون حد اصغری برستن قانوناً تعینی در . قود ناپولئون
بویله برحده سنی بی تعین ایتدیکی کبی بالجهه اوروبا قوانینی
بویله حدودلر تعینی ایله عرق و ملتی تردی و تدبیشدن Δ
امراض جسمانیه و آلام اجتماعیه دن بر درجه مصون
بولندیریورلر !

تستر و احتجاج

تستر اهل اسلامه (اسلامیته دیمیورز) خاص بر عادت دکلدر . اقوام ابتدائیه نك همان جمله سنده تستره رعایت ایدلش وابتدائیلکدن چیقان هر ملت یواش یواش تستری برآفشد . برقاچ سنه یه کلنجه یه قدر ، بزده' ، یهودیلر ک اکثریتی بو قاعده یه مراعاتکار ایدی . حالبوکه بوکون او اسکی یهودی تسترنی کورمیورز .

خرستیانلر جه، و قتیله ، اصول تستر واردی . اور و پاده ، او تجی عصرده ، قادینلر عبادتده و سوقاقده مستور بولنورلر دی . اون اوچنجی عصر مبلادیدن صکره چارشا فل خفیفلشیدیرلدى . یقین و قته قدر لاتین آمریقاده چارشا ف واردی . حالا ممالک شرقیه مندہ خرستیانلر ، خرستیان آرناؤدلر مستور کززلر .

استبدادک شدتله جاری اولدینی یرلرده تستر و احتجاج زیاده در . فکر لرک او یاندینی یرلرده ایسه قادینلر آچیلمقدەدر . معارفك تعمی و حوانچ اقتصادیه نك تزايدی مقابله قالمدیریبور .

تستر و احتجابله ناموس و عفتک علاقه‌سی بوقدر .
بو قاعده‌یه رعایتکار او میان ناموس‌لی قادینلر و ملتلر
اولدینی کبی قادینلرک پک قاپالی بولندینی یرلرده پک زیاده
رذائل وارددر .

بوندن آلتش یمتش سنه‌اول بزده تستره پک باقیلیردی .
شمدی ایسه عادتا بر قانون ضروری و طبیعی تعقیب اولونیور
کبی مقابله اینجه لیور . بالعکس ستر زینت ایچون استعمال
اولونیسی لازم کلن فراجه و چارشاف و یلدیرمه‌لر بر دسوس
اولق او زره قوللانیلیور . انصاف ایله دوشونهم : سرای
فراجملری ، آزور و پله‌رینلی صوک مودا چارشافلر ،
صیفیه‌لرده قوللانیلان رنکارنک شمسیه‌لر سو سدن بشقه
بر شیئمیدر ؟

احوال حیاتیه ، سوائق مالیه ، بوکون ، قادینلر منزی
أركلر ایله معامله‌ده بولندیریور . قادین سیاحت ایدیور ؟
خانه‌سندن چیقمه مجبور اولیور ؟ تحصیل علوم ایچون
قیردانمیق مجبور یتنده بولونیور . خلاصه علم اسکیسی کبی
کنیش اولدیغندن تستر و احتجاب کیتندیجه و طبیعتیله
کوشیه‌یور .

مسلمان‌لقده‌کی تستر پک فنا آکلاشلمشد : شرعاً
تستر کینمک دیمکدر . أركله برشکل تابس تعین ایدل‌دیکی

کبی قادینه ده برشکل تلبس تعین ایدلشددر. یوقسه قادینک مشتهاء او له جغنى نظره آله رق ديانات محمدیه آنی بر طور به ایچنه قویما مشددر .

قادین اركك ایچون بادی شهوت ایسه اركك ده قادین ایچون محرك شهو تدر. او حالده ارككاك ده تستری لازم کلیردی .

شرعاً بالکز ادب و تربیه نقطه سی نظر اعتایه آلمش، بر طرز رذیلانه ده میدانه چیقمق منع ایدلشددر. اسلامیت بو خصوصده پک صیقیدر. اوروپاده زینت کوسترمک بر عادت اجتماعیه دز. حالبوکه شریعت محمدیه ستر زینتی امر ایدیور .

فرنکلر تستر خصوصنده تفریطه، مسلمانلر افراطه کیدیورلر؟ حالبوکه ديانات اسلامیه بونک وجه معقول و معتدلنی امر ایتمکددر. نه کوبکه قدر ده قولته، نه ده ایرانیسلر کبی قفسه بکزه ده پچه لر! آیت کریمه موجبنجه مسلمانلر (سبب فتنه) اولان نا محروم بافق، عورت یرینی کوسترمک منوع ددر .

ابن عابدینک تعریفه کوره شرعاً یوز، الـر، آیاقلر کوستره بیلیر.

مذهب شافعی یه کوره بر ارکك، شهو تله با قامق او زره،
قادینک يوز و اللرینگی کوره بیلیر. معاملات متوعده
و شهادتده قادینک يوزینه باقیلیر. انسای شهادتده، يوزی
قاپالی اولورسه، آچمی قادینه امر اولونیور.

زیلی یه نظرآ يوز و الارندن ماعدا قادین هر یرنی،
اگرک کبی، ستر ایتملیدر. آیت قرآنیه موجبنجه زینتلر
ستر ایدمللیدر.

معتبر کتب فقهیه ده کورلدیکنه نظرآ يوز، آل، آیاق
ستردن مستتادر. حضرت پیغمبر احرامده الارده الاردون،
يوزده نقاب استعمالی منع بیله ایتشدر. آیاقلر حقنده
ایکی روایت وارددر: اصح اولان آچیلسی عیب دکلدر.
يوز و الارک محل عورت اولمدینی مالکیلر و خنبیلر جه
متفق علیهدر. بوایکی مذهب علماسی بوباده بر چوق نصوص
نقل ایتشلردر.

سید محمد صدیق حسن بهادرک کتابنده کورلدیکی
او زرده قادین کندی مالنی اداره حقنے وایستدیکی کبی تصرفه
 قادردر. او حالده نصل اولورده بر قادینله کورمه دن و شخصی
اییجه طائیه دن بر آدم عقوداته کیر؟

تسنک بر چوق حقوقی اضعاه ایستدیردیکی وارددر.

تستر ايله خدمتچىلەك ، تجارت ، معاملە ، صنعت ، سىعى و عمل مىكن دىكىدر . حالبۇكە بىر قادىن بىتون بۇ خدمات ايله ، شرعاً ، مشغول اولە بىلىر .

قاسىم امین بىڭىز مىرىخوم دىبوركە: «الله كائنانى أركىلە قادىن آرمىندە آيرى آيرى اولەرق تقىيىم ايتامىش وير يوزىندن بىر قىسىنىك منافعى يالكىز باشلىرىنە متفع اولۇسونلار دىيە قادىنلار و دىيکىر قىمىنى دە قادىنلاردىن آيرى اولەرق أركىلەر تعىين و تخصىص اىتىمەشىدەر . بالعکس بوايىكى صىف آرمىندە قوت و نفوذلىرى تختىندا اولەرق مىتاع حىاتى مشتىك قىلىملىشىدەر .

... بناءً عليه عمله و خدمتىنى قادىنلار و كويپىلىرىك اوپتە طبقەستە منسوب بلکىدە بعض يوكلەك طبقەدە بولنان نسوانىدە مشاھىدە اىتدىكىمز اوزرە مىسلمانلىرىڭ اكىز طبقةلىرى طریق تىستىدە ضرورى اولەرق دوام و ثبات ايدەمدە كىرى كورىلىپور . اكىز قادىن محاكىمە مدعى ويا شاھد صفتىلە بولۇنەجق اولورسە يوزىنى قاپاماسنە نىصل جواز ويرىلىپ ؟

... يوزى قاپالى بىر شخصىك لە ويا علېنەندە بىر قاضىنىك حكم ويرمىي جائز اولەماز . كەذلەك يىنە بويىلە يوزى قاپالى

بر ذاتك شهادتى دىكلمك كذلك جائز دكادر . بالعكس
بر قاضينك ايلك وظيفهسى شاهدك وخصمك خصوصا
جناياتده يوزلرىنى طانىقدار . بويله اومندىنى حالدە شريعت
وقانونك بر كيمسەنك اسمى وصنعتى وستى سؤال ايلسنه
نه معنى وارددر ؟ »

كافه ائمه مذاهب بر آدمك آله جنۇقادىنى كوره بىلە جىڭى
خصوصىنە متقدىرلر .

حضرت پىغمبر انصارىن بىرىتە آله جنۇقادىنى كوروب
كورمدىكىنى صورمىش ؟ « خير ! » جوابى اوزرىنە ؛
« كېت ، كور ؟ چونكە كوروشىك آرەكىزدە الفت پىدا
ايتمىكە اڭ اي بىسىپىدر .» بىورلىش . بر كە بىوحىدىث شرېقى
تأمل ايدەم ، بىردد بىكۈنىڭى حالمىزى ...

قرآن كريمىدە فنا كۈزىلە باقامق امر ايدىلش ، كۆز
اوكتە باقلەمەنک مقبول اولدىنى تصرىح قىلىنىشىدر . فقط
بو امر قادىنەدە ، ارتكىدە شاملدر . اسلامىت ، طبىع
بشرى پىك اي بىلىدىكىندىن ، بىخصوصىدە ارتكاك ايلە قادىن
بىتىندەكى قاعدة مساواتى برقات دها تأييد ايتمىشىدر .

قادىننك اويلە او ما جى كېي قابالى بولۇنسى بى درجه يە
قدر ارتكىك مراافقى دعوت ايدر . آكا بافق آرزو سى

تزييددن بشقه بر نتيجه ۋىرمن . حالبوکه أركاف آچيق كزدىكىندن قاديندە بويلە بىرسى اوياندىرماز . بناه علیه، قاسم امين بىك دىدىيکى كې « شايد قادينك يوزى بتون بتون آچيق بولنورسە بلکەدە مجموع خاققى نىجە كوزلرى كىنديسىنە باقدىرمىدىن فراغت ايتدىرىھىلىر . اكىر قادينك يوزى آچيق او لورسە ئائىھەسىنە نسبتى ويا صرف كىنى ئىنسىك عنى او تامىسىنە سبب او لوردە انتظارى كىنى او زىرىنە جلبە رغبت ايتدىيکى توھمە بادى بىر فعل و حر كىنده بولونەماز . »

احتىجابە كىنجىھە : مادام كە شرع قادىخى معـاملات و تصرفاـتىدە مكـلـفـين عـدـادـىـنـه اـدـخـالـاـيـدـيـورـ، اوـحـالـدـه بـوـيـلـهـ كـوـلـوـنـجـ اـحـتـجـابـ، شـرـعـىـ دـكـلـدـرـ .

يالكىز حضرت پىغمبرك عىالى بوندن مستشادر . چونكە او وقت بىر طاقىم قابا مخلوقات ئائىھە پىغمبرى يە لا يق او لدېنى درجهده حرمت ايدە ميورلىرى . شىمىدى حكمداران و ئائىھەلرى نوعما متحجب او لدقلىرى كې، او زماندە، آل بى، خسراتك كرفتار تعرضلىرى او لاما مقايچىون حرمسرايدە بولنورلىرى .

آيتىدە : اي مؤمنلر ! سزە اذن ويرىلدىكە پىغمبرك خانەسىنە كىرمە يېكىز . ازواج طاهراتىن بىرىشى اىستەر

ایسے کز طشہ دن ایستہ ییکنز۔ (آندرہ اذا ایتھے ییکنز)
آندردن برینی تسلیح جائز دکلدر. بیور لمشدر.

بواحکام حضرت پیغمبر ک زوجانہ «خاص» در.
بوبابدہ فقہا و مفسر لر اتفاق ایتمشلدر. قرآندرہ آندر ک
دیکر کیمسه لرہ بکزه مدکلری صراحةً بیان ایندلشدر.
بناءً علیه بواحکام سائر نسا حقنده اصلاً و قطعاً جاری
دکلدر.

برقادینک موجب فتنہ و فساد اوله جق بر ارك ک ایله
یالکنز بولونسی شرعاً منوعدر. بوندن اوته سی منوع
دکلدر.

آشاغیدہ ک آیات کریمہ هب سہوانی آمردر :
«الله سزه آسانلوق مراد ایدر و کو جلک مراد ایمزر.»
«دین اسلام سزه کو جلک ویرمدی .»

«ای مؤمنر ! بعض شبلردن سؤال ایتھے ییکنز ک
آندر سزه اظہار اولنسه مفہوم اولور سکنر .» الح. الح.
اسکیدن نسا حروب و مغازی یہ اشتراک ایدر لردی.
(عبدالحق حامدک «طارق» ده زهر ا تصویرینه مراجعت
بیور یاه) . مجالس علمایہ داخل اولور لردی . اسلامدہ

برچوق فاضلاة نسا یتشمشدر . بونلردن بر قسمی وظيفة
تدریسیه بی بیله ایفا ایتمشلردر . عجیبا بونلر انسانیته و اسلامیته
ایتد کلری بو خدماتی یدی کلید آلتنده ، عجم قاریلری کی
طور به ایچنده می ایفا ایتدیلر ؟

محارباتده بوقدر نام براقان نسوان اسلامیه احتجاج
قاعده سنه رعایتلہ می ابراز شجاعت ایتدیلر ؟ اسلام قادرینک
بو روئی نہ صورتله ایفا ایتدیکنی کو سترمک ایچون
« طارق » ی یازدی گنبدن طولانی استاد عظیم القدری
برقات دها تجھیل ایدرم . زهرانک و رفیقه لرینک آغز ندن
سویلان سوزلر ، الحق ، او زون او زادی یه تامله شایان
حقاً قدر .

نامداران فاضلاة اسلامیه نک مناقبی حاجی ذهنی
افندینک « مشاهیر النساء » سندہ مندرجدر .

احتجاجیک مسلمانلر جه نصل تلقی ایدل دیکی ، اسکیدن
هر بستاندہ بوکا نہ درجه رعایت او لندیغی کو سترمک ایچون
شو قصه کافیدر :

قصه — « عمر بن الخطاب حضرت لرینه سلمة بن
قیس بر وقعة حریبه بی اعلام ایچون بر کیمسه ارسال
ایتشبدی . بو ذات دیرکه وقتا که حضرت عمر ک خانه سنه
مواصلت ایتمد ، اذن ویرد کار نده حضورینه چیقدم

وکنديلىرىنى بىر چول او زرينه او طورمۇش وا يچى خورما
لىقى ايلە طولدىرىلەش ايكى چول ياصتىقە طايامىش بولدمۇ.
بونىزىن بىرىنى بىكا ويردى. بن دە او طوردمۇ. بوراسى
حولىنىڭ بىر طرفى او لوب كورىيان برا او طەنك قېسىنەدە قىصە
بىر پىرە بولۇنىوردى. حضرت عمر دىدى كە :

— يا ام كلتۈم ! يېھ جىڭ اىستەرز .

بونك او زرينه اكىك وایچە دويۇلماش طوزقۇنىش
زىتونىندىن عبارت بىرقەوه آلتى كىتوردى .

عمر دىدى :

ام كلتۈم ! كلاوب بىز ماه بىرا بىر يېك يېھ يېھ جىكمىسىك ؟

ام كلتۈم جواب ويردى :

— يانكىدە بىر آدم سىسى اىشىدىورمۇ .

— او ت . نىزىمە بولنان ذات بورالى دىكلەر .

حضرت عمر كە بوسو زىندىن بى طائىمىدىغى آكلا دەم .

بونك او زرينه ام كلتۈم حضرتلىرى يىنه دىدى :

— اكىرسن انسان قارشۇسەنە چىقىمەمى اىستەسە ايدى كە
ئى جعفر و زىيەن و طلحە زوجەلرىنى كىدىزىرۇب قوشاندىقلرى
كىي اكسا ايدىردىك ...

عمر :

— خلقك سكا على بن ابي طالب قىزى وامير المؤمنين
عمرك حرمى دىملرى كافى دكلىدىز ؟ دىدى . بونك اوزرىتە
عمر يوزىنى چوپىرەرك دىدى كە :

— بىور ! اكىر ام كلثوم مىنۇن اولسەيدى سكا بوندن
دەها اىي برقەوه آلتى يېدىرر ايدم . »

اساس اعتبار يابه ، حدود شرعىە سنك خارجىنده ،
فرط تىستر واحتىجا به علەيدارم . فقط بونك سرعتىلە ،
رذائل اخلاقىيە مىدان ويرەجك درجه دە رفعىنەدە طرفدار
دكىم . ايشى تدرىجى يايەلم . قادىنلر مىزى حاضر لىيەلم . بطن
حاضر بىك اوقدىر مستعد اطلاق دكىلدر . بطن آتىنى داڭرە
سرېستى وناموسىدە يېشىدىرلەم .

بوخنەر ، لو طور نو ، ساڭر اجتھاعيات سر آمدانى بىتون
قادىن جنسىنڭ اعتاقى اىچۈن قاعدة تدرىجى آيلرى سور -
دكلىرىنى دىكىر بىمەلە سوپىلشىدم . بىزدەكى قادىن مىسئىلەسى دە ،
قادىن مىسئىلە " عمومىيە سنك بىر قىمىيدىر . آنک اىچۈن بىزدە
ناسىنڭ اطلاقىندە بواصولە رعایت ايدەلم . فىكرم ، افكار نىن
خصوصىيە بۇ فصلك تحرىرى اىچۈن آثار نىن استفادە ايتىدىكىم
قاسىم امین بىك بوبابىدەكى رأى صائبەدە توافق ايدىر .

خاتمه

قادین و جمیعت - قادین و اقتصاد

مطالعاتنی بورایه قدر تعقیب ایدن قاره و قارئلر آکلا دیلر که قادینک جمیعت بشریه ده و عالم سعی و عملده بر موقعی وارد در . عالم طبیعت آکا بروظیفه تحمیل ایتمشدتر؛ بوکا مقابل ده ، قادینک حقوق طبیعیه سی وارد رکه بونلر صرور زمان ایله زائل اوله ماز ، بالعکس دها بیوک براهمیت کسب ایدر .

ایشته قادینه وظیفه سفی یا پدیرمامق ، حقوقندن استفاده ایتدیر مامک اسکی اسیر جیله شایان بر ظلم واستبدادر . یواش یواش بو اسارت تخفف ایدیور . قادین حقوقنی طلب ایدیور و قسمآ استحصال ده ایتمشدتر .

نظریات اعتباریله ، شرعاً و قانوناً مسلمان قادینک حقوقی محفوظدر ؛ فقط عرفقاً بزده قادین اوروپادن دها آشاغی برموقده بولوندیریلیور .

جعیتدن قادین مطرودر . کذلک عرفاً عالم سعی
و عمل ده قادین خوش کورمیور . بزم یا په جغمز شی ،
هر شیئه اولدینی کبی ، اساسات شرعیه به رجوع ایله
قادین اعلادر . اسلامیت قادینه هر درلو حقوقی تفویض
ایمشد . هیچ بر حق یوقدر که قادینه ویرلش او مسون .
بوکونکی جمعت احتیاجاتی ، بوکونکی جهان اقتصادینک
لوازم و حوانجی اسلامیت بیک کسور سنه اول درک
و تقدیر ایمشد .

اسلامیته قادین جعیته داخلدر . اسلامیته قادین
چالشمک صلاحیتنی حائزدر . حالبوکه بوکون ناحق یره
اسلام صفتی اکتساب ایدن اقوامک بر قسمی قادینه
جعیته بر موقع مخصوص ویرمیور . علمامزک بر قسمی -
بر قسمی دیورم ، حقیقلری دیمیورم - ایسه بو استبداد
عرفیه شکل دینی ویرمشلدر . مذهب مجھه اسلامه بوندن
بیوک فسالق اولماز . دینسز لکٹ بو درجه سی مسامعه
ایدلا ملیدر . اسکی فعالیلرہ علناً خطاب ایدرم : بوکتابده
سرد ایتدیکم مطالعات شریعت اسلامیه به مقایر اولق شویله
طورسون حقائق محمدیه نک بیکده بری بیله دکلدر . اسلامیت
انحطاط و تدنی به مساعد دکلدر . اسلامیت اتم شرایع ،

احسن قوانین ، جامع کافه احتیاجات ام اولق اوزره تدوین ایدلشدر . حضرت پیغمبرک عصر نده یهودیلک ، نصرانیلک ، خنیفلرک مذهبی احتیاجات ناکافی ایدی . آنک اوزرینه ، اسلامیت ، هر زمانده ، هر قطمه ده ، هر کار وزارده بشرک سعادت مادیه و معنویه سنى کافل اولق اوزره وضع قلنده . ماهیتی بویله غایت شمولی اولان بر دینک صوک درجه ده سهولتلر کوسترمی ، احکامی امکان مساعد اولدینی قدر کنیش اولسی لازمدر . نته کیم شریعت مصطفویه غایت آچیقدر . باب اجتہاد مفتوحدر . هر عصرک احتیاجی اوزرینه اجتہاد اولونمش احکام (اسلامیت) دیکدر . سز علمانک حزب محافظه کاری بوجانقی آکلایه میورسکن . ابوحنیفه حضرتلوی عصر نبودن چوق کمهدن احکامی اصلاح محبو ربتنی حس ایتمش . سزلر نصل اولیورده بیک کسور سنه صکره اجتہادات سالفهی کافی کوریورسکن ؟ بر آزده آئه اربعه کبی جالشیسے کز اولمازمی ؟ علما ، ورنه اینیادر . اینیا مجددلر دیکدر . او حالده علمانک ده بجددلک وظیفه سنى ایفا ایتلری لازمدر .

حالبوک بز اصول استبداد وجها تمرزده تمد ایتدیکمزدن هر کون بر قدمه کرداب خرابی به کیدیورز ؛ آشاغیلیورز .

انحطاط مزکده اسباب حقیقیه سندن بری قادینلر منک بولندیفی
در که پستی در . لسان شرع ایله امت اسلامیه به خطاب
ایدوب تجدیدی امر ایدیکنر . مارتهن لوته ردن اولیکی
قاتولیک راهبیری کبی حافظه کار اولمه یکنر . صنادید
کنیسا کبی مناقشه به ممانعت ایتیکنر . اسلامه جبر و تضیيق ،
اجتہادانی قصر و تحدید یاقشماز : اختلاف امی رحمه ،
رحمة واسعة !

علم اسلامده تجددک لزومندن بحث ایدن بن اولما ملی
ایدم : بندن اول صنف علمامن بو وظیفه بی ایفا ایتملی
ایدی . كذلك قادینلرک وضعیت شرعیه سنی علمای کرام
تعین ایدوب وادی " تکاملده ملتمنزه بر خطوه آتدیر ملی
ایدیلر .

امید و آرزو ایدرم که مدارسمن ، محافل علمیه من
- دها طوغریسی محافل علمامن - بو جریان افکارده
اوک آیاق اولورلر . بو سایده قادینلر عالمنده بر ترقی
یاپارز . حضرت عایشة صدیقه نک اثرینه اقتفا ایدم .
أركلار من روح شناسلقده حضرت ابو بکری تقلید ایتلری
لازم کلديکی کبی عقل و تدیرده ، امور جمهور ایچون
اعطای رأیده ، قادینلر مندہ بومفخر نسانک اثرینه اقتفا
قادینلر من : ۱۴

ایتسونار . اسلامیت قادینلک تعالیسنه صوک درجه‌ده همت ایتمشدیر . هیچ کیمیه انکار ایده من که حضرت عائشہ‌نک جمعیت نخستین اسلامیه‌ده برموقعی واردی . دیلک اولیوز که اسلام تکامل نوع بشرده قادینلک روی نه اولدینگی مدرکدر . هم‌ده نساپیون ظهور ایتمه‌دن بیک سنه ، بیک اوچیوز سنه اول مدرکدی .

قادین ادوار جهالتده دیری دیری کومولوردی .
ید مؤیده پیغمبری آنی او غیای پستیدن چیقاروب الک محترم موقعه اجلاس ایتمشدیر . حیف که دست جهل واستبداد آنی اورادن قوپاروب ، شمدی ، فاصلین و محجوین حبسخانه سنه طیقیور ! قادینی تنزیل ایله ملتمنزی ، کندمنزی ایندیریورز .

زمان قادینه حقنی ، موقعنی اعاده ایده جکدر .
بومقدادر . زمانه ، دهره غلبه ایتمش شمدی یه قدر هیچ بر جنکیز خان ، هیچ بر فرعون چیقما مشدر . آنک ایچون حریته مانع اولانلرک آیه قارشی حاولا یانلددن فرقی یوقدر .
بلکه بیداد براپکی دقیقه الماءع شمسه مانع اولور .
 فقط کونش ، هر وقت کونشدیر . آنک کی عقورمتعصیینک ، نطوح جهالانک هذیانلری ایله یولده چکن قادینلر قارغه

طلوبه ایدیلیر؟ مغایر حیثیت صارقینتیقلر وقوع بوله بیلیر.
فقط، عاقبت، محجوبیت ینه اوایمانک شرط باطنیسی بیلمز
جاھالمردە قالیر.

حال حاضرده قادینک لهنده اولق اوزره اسباب
مخففه نی مدافعه ایدرم : قادین مظلومدر. اکر قادین دد،
بوکون، بعض اوینو نسز احوالدە بولونیورسە قباخت
کندیسندن زیاده آنی درونه وضع ایتدیکمز محیط
اجتماعیده در. قادینک تربیه سنه همت ایدیورمی یز؟ هانی
جنس نسامنی تربیه ایچون آچدیغمز مکتبلرمن؟ قادین
زرهده وقتی کچیرسون؟

هانی قادینلرک تکاملی ایچون کشادینه مجبوراً ولدیغمز
مؤسسات؟

بونکله براابر مسلمان قادینلرینک اکثریتی پك نزیه
بر موقعه ددلر. آرەلرنده فاضلاة نسا آز دکلدر. بزدن
چوق ایی یازى یازانلر، دوشونلر حسابسزدر. اورته
طیبه ده کيلر، کوییلر من صوک درجه ده چالیشقاں، حول،
غیوردر. بومهم عنصر ایله، شرع ومنطقک مساعدەسى
دائرەسندە، بز ملتىزی ترفیع ایده بیلیرز.

قادینلر من ده بیوک بر قابلیت کور بیورم. منتظم و تحصیل کور مد کاری حالده، آره لرنده، مدار افتخار من او له حق شاعرلر، ادیبهلر، متفکرلر چیقیور. یا تحصیل تنیق ایدلیه، ملت بر آزده قادینلری ایچون چالشسه ایچمزده نه بیوک قادینلر، نه شهرتی ادیبهلر، نه مشفق والدهلر، نه خیرلی مربیه لر چیقار!... المزده کی معادندن استفاده ایمک يولی بیلمیورز. هنوز کنز نسایی آچامشتر. بالعکس نصرانیتک ادوار اولینه یاقیشیر بربقع ایله خلقتك میدانه کتیرمکه موفق اولدینی الشبیوک کوزللکی قاپیورز. استبداد من ک جزاسنی چکیورز: انحطاطمنز بزه بوندن طولانی قدر ک ترتیب ایتدیکی عقوبتدر. بوجزادن تخلص ارتکاب ایتدیکمز جرم مهادیدن فراغته اولور. قادینی آرتق خلاف شرع حبسدن واز چکمی بز. مغایر قانون حبس اشخاص جزا قانون مزجه بیله منوعدر.

کویا عفت عمومیه نک محافظه سی ایچون علی ملاه الناس بر آزسوسلی کزه نقادینلره تسلط ایله یا یغره لر قوبار بیورز. عجیبا بر خفیف مشرب قادینک آزور چورا بلرینی کوسترمک ایچون بر مقدار اتکلرینی قیصه طوئیسی می دهامقد وحده، یوقسه بر ناموس بد خواهی جا هالک میدانلرده قیامت قوبار مسی می؟

عفت عامه نامنه ارتکاب اوونان بوجرم بر قادينك
يوزيني قاپامق ايچون اتكىندن استعانه ايله کشف عورت
ايتسنه بکزه .

بعض ابواب ، بعض مأمورين ضابطه ، بلا صفت ،
قارى قوله اولهرق كزنلره بىلە تسلط درجه سىندە
وظيفه ناشناسلىقدە بولۇنىورلر . امین اولهم كە بومع اعمالات
عرفيه ، قادىنلرك صواب اوليان معاملەلرندن هر حالدە
اشعدر .

بوکىي تحذيرلرك هيچ بىر فائدهسى اوپىور . ايش
اولاچقە وارىپىور . بالعكس بوکىي يساقلرى ميدانە
چىقارانلر محجوب اوپىور ؟ چونكە اصدار اىتدىكلرى
فرمانلر كىمسە قولاق آصمىپور .

زمان دنيلن عامل جهانكىر حریت نسائي ضامندر .
بزم وظيفه من ايسە بىحرىيتىك رذالتلر نتىجهسى استحصلال
اولونامىسىنە باعث اوبلق ايچون تربىيە نسائيي تنسيق و تنظيم
ايتكىدن بشقە بىشى دىكىدر .

بىر جنس دجالە كفو بىر جنس نسايىتىشىرىمكە مىكلىفز .
عائىلەنەك دە ، ملتىك دە تعايسىنى بورادە كورمكە بىر آز
آليشەلم . عصر منە لايق ارکىكلر اولدىغىمىزى معاصرلر منە

کوسترم . دنیانک هر طرفده ترک اولو نش بدعتری
عنوانه ، احقاره محافظه دن بر نتیجه چیقماز . انتظامی
حریتده ؟ سعادتی ، تکاملی تدریجده آرایم و هر شی
کبی ، عالم طبیعت کبی ، جمعیت بشریه کبی بزده تکامله
کیرم . یوقسه حدود انسانیت خارجنه چیقاریلیورز .

یک کوی ۱۲ مایس ۱۳۲۹

علاوات

سلسله نسائيونه

کچن عصر ميلادينك اك ابي کورور و دوشونور
ارباب قلمندن برميده ، لاشك ، « ماده وقوت » مؤلفي
پروفسور دوقتور لودويغ بوخهدر . بمتفكرك صوك
اژري اولان « بر عصرك فجر نده » نام جلدده مندرج
« فه مينيزم » فصلني حریت فكريه اصحابي بوکي معضلات
اموري نصل تلقى ايتد كلينه داژر بر نونه کوسترش
اولق ايچون اقتباس ايديورز :

•
•

زمانزده ، عموماً قبول اولونان مساوات حقوقی قادینلره
تشمیل ايتماك ايچون هيچ بر سبب وبهانه يوقدر . فقط
انسانلرک اکثریتinde منقولات پرسنی ، خرافات و عنعنات
مضره يه مجلوبیت اوقدر زياده در که اك جدی و عادلانه
اصلاحات تصوّر لری بيله شابه او طور يبور . بيکلر جهنه ،

شیمه عدالت ک فهدانی ایله ، اسارت حقوق ربانیه و انسانیه طرفندن مؤید ، غیرقابل از الله ، بر مؤسسه تاقی اولو نیوردی . شمده ده قادینی تحت اسارت ده بولوندیر مقایچون تاریخک معاونته صراجعت ایدیورلر : دیورلر که طبیعت قادینه آشاغی بروضیت ویردی و بووضعیت محافظه سی لازم در .

ایشته قوانین طبیعیه ، آندری بیلمیان ویا عادات قدیمه ایله آردلینی . آپردمایان کیمسه لر طرفندن استشهاد ایدملکده در .

ارسطالس قولنجه قادین ، انسای تکوینده ، یاری قالمش بر ارککدر . بو فکر بعض متاخرین طرفندن ده الله آنمش وقادین رشم حالنده ایکن تشکلات اعتبار ایله ناقص قالمش بر مخلوق ظن اولو نشدر . حالبوکه قوانین طبیعیه نی ، فنون جدیده نی دها یقیندن تدقیق ایدرسه ک ایجه آکلاز که ایکی جنس یا نتنه یوکسلکه ویا آچاقاغه دلالت ایده جک تشریحه ، فیزیولوژی یه ، مبحث جنینه عائد هیچ بربینه یو قدر .

آلات ذکور و انان اوجه عینی بر عضو او زدنده تکامل ایدر و تکامل فردی ادوارینک ایدریلرینه طوغری بلیرد . بونک ده سائقی تقسیم اعمال قاعده طبیعیه سیدر .

بونك کې ذوى الحياتده اُرككلەك، دىشىلەك تکامل اجناسدە بالتبه يكىدر . بتون اجناس بر طاقم خى [Asexué] و [Hermaphrodite] دورلىرى كچىر مىشدەر . حالا بعض اجناس حيوانيه و نباتييەدە ذكورت و انوث يوقدر . بودوردن صكرە اجنس حيوانييەدە اُرككلەك و دىشىلەك كوردىورز . [لسانىز بىك مساعد اوئىدىغىندىن Sexe ايلە espèce مقابالىرىنى بولەمدق . بوندن طولانى قارئلەرنە بيان اعتذار ايدرز .]

طن اوئىدىغى اوزرە بىوڭ حيوانلىك بتون رشىمىلىرى خشادر و بورشىمىلىر رحىدە تکامل ايتىكچە اُرككلەك ويا دىشىلەك عضولرى غلبە ايدر . فقط هى حالدە بىدايتىدە جىنин اُركك ويا دىشى دىكىدر . وبالآخرە فرج ويا ذكر اوله حق اولان عضالەلر ، اُرككىدە وقادىنە ئىنى شىكىنندە كورىنور .

اسكى فلسفة اُرككى عنصر مثبت وقادىنى عنصر منفى تلقى ايدىدى . بو نظرىه فيزيولوژى يە استناد ايدەمن . بتون مسرو داتمىزدىن آكلاشىلىنى اوزرە يىن الجنسين هېچ بىرق اساسى يوقدر .

اُرك بوي وقوت نظر دقتە آلينەرق قادىنەك اُرككە

منسوب و ملحق اولیه نظریه سی ردلازمه برآز جنس حیوانه نظر ایدم : بر طاق مخلوقاتده اُرکك قادیندن يالکز دها کوچک ودها ضعیف دکلدر ، دیشیستن هر حالده دها آز عقللیدر . آریلدده ، بیوک سینکلرده ، قرنجه لرده ، اخن ، اُرکلک دولی قادیندن پک صکره کلیر . آریلدده بویله در . اُرکلک آری دتره به دتره به دهشتی قاریسنک یانه کلیر . دیشی آری ، زوجنه وظیفسنی ایفا ایتدیرد کدن صکره آنی فرط اشتها ایله یوتار . بتون لرده دیشی اُرکلکن بیوکدر . اسماک وزواحفده ده بویله در . قوشلرده یووانک انسانی وذریتک یتیشدیر بلوب تربیه سی کی آغیر ایشلر قادینه عائددر . اُرکلک زمانک بیوک بر قسمی ترمه حصر ایدر . الی آخره .

نوع بشرده بیله قادینلرده بربوکسکلک کورمکده یز . اساطیرده بیله آمازون قادینلرینک تشکیل ایتدکلری حکومتندن بحث وارد . آفریقاده ، آسیاده ، جنوبی آمریقاده قادینلرک اُرکلکره نسبته بیوک بر موقع اشغال ایتدکلری جمعیتلر وارد . آشاتی و داهومه قراللری قادین از دولتی بولوندیر بیور لردی که بونلر شجاعت و وحشتلری ایله مشهور در .

بر طاقم قبائل بدویه ده اکیوکسک موقع قادینه ویریلیر.
(هورون) و (ایروقا) لرده و راثت قادینله عائددر.
چوجقلر والدنه نک در .

تعدد ازواج جاری اولان هر یرده قادین ارکک
فوقده در .

فون طبیعیه اعتباریله « جنس ضعیف » ترکیبی اصلا
بر معنی افاده اینز . سیاحلر متفقاً افاده ایدیورلرک بر جوق
ملکتله رده قادین ارککدن زیاده چالشند یغدن دها قوتلی
عضلاته صاحبدر . بزدهده چالشقان طبقات نسائیه نک
خصوصیله کویلبلرک عضلاتنه باقه جق اولور سق بو حقیقت
آ کلاشیلیر .

هر نرده قادینله سی و عمله اشتراك ایتلر ایسه
اگرک وضع و شکافی آلمشلر در .

کلمم قادینک دماغی مسئله سنه : بودماغک کوچکلکنند
بحث اولونیور . تشکل و انساج اعتباریله قادین و ارکک
دماغی آردسته هیچ برق اساسی یوقدر .

قادینده دماغ ارککدن دها خفیدر . فقط شو
اونوتوماسون کدماغ موضوع بحث اولدینی وقت (کیت) دن
زیاده (کیفیت) ه با قلمامالی در .

یوکسات طبقه لرده قادین ، عمومیتنه ، ذکا و قوّه مادیه اعتباریاه او رکن دومنده در . زنکینلر مودا ، واھی لقلقیات وفضله عبادات و طساعات جنتلریله مجنون ندرلر . مناسبتسز رومانلر او قورلر . بونلر هیچ بروقت توسعیع معلومات ایتك ایسته مزلر و مساعی جدیدن قاچازلر . بونک سبی پک بسیطدر . بر طرفدن قادینلارک تعلیم و تربیه سندہ ایدیلن اهال ، دیکر طرفدن جنسی نسایه تعین ایتدیکمز وضعیت حقوقیه بونک اسباب مولده سیدر . اصل مسئله از ک باشنه مماثل برباشه مالکیت دکاندر ؛ آنی تزیین و اداره بیللمکدر .

اکر نظر امعانله کورولور سه که قادین از لدن بری ذکاسنی ایکنجه درجه لرده کی شیلرله ، او ایشلریله ، چو جق باقه سینه و سائره ایله اشغال ایدیور ؛ آنک نه ایچون بویله ضعیف حواسه مالک اولدینی آکلاشیلیر .

حالیوکه بردہ عکسی دوشونلییز ؛ از ک چو جقلری ۱۲ یاشنندن اعتباراً مطبخه قوییکنر و الـلرینه بروکو و بر دیکیش ویریکنر . واو مقدارده قیزلری مکانب قالیه و دارالفنونلره کوندریکنر . باقهم ، او زمان ، نه نیجہ حاصل اوله حق ؟ ذاتاً قسمآ بو تجربه یا پیلمسندر . لوندره

دارالفنونشده آجیلان Bachelor of arts مسابقه‌سنه
أركاك نامزدلك يوزده قرق ايکيسى ، قادرین نامزدلك يوزده
يوزده يتش اوجى قزانمشلردر .

قادينلره ايديلن حقسزلاق صوك درجه ددر : اڭ غېي ،
عياش ، جاھل عملە مملكتلىرىنىڭ مقدراتى تعين ايدين
اجتماعاندە رأى ويرىور ؟ حالبۇ كە اڭ عاقل و عالم قادرین
اورالرە كېرمكە نالايق ونا مستحق تلقى ايىملەك ددر !
برچوق ئائەلرده زوجه زوچدن دها درايىتلى در . تجارىدە
قادينلر أرككلاردن دها زىادە ادارەلى اولدقلرىنى انبات
ايىمشلردر .

نه ايچون قىزلىرىنى لايق اولدقلرى موقع اجتماعىيە
اصعاد ايچون آنلارك تربىيە عمومىيەسە باقىهم ؟ قادرلارك
سجىيە ، اخلاق ، معلومات اعتبارىلە ترقىلىرىنە مانع اولق
بيوڭ بر حقسزلقدر . بىز أركاك ايلە قادرین بىتىدە حریت
رقابت طرفدارىيىز . قوانینك ، عنعناتك ، اخلاقك
قادينلارك تكاملنە مانع اولان اقسامتك يېقلىمىنى طلب
ايىرز . اكىر بزم خلافكىرلارمن دىرىلسە كە قادرین ضعفى
اعتبارىلە أركاك ايلە رقاپتايىدە من ؛ اوحالدە، نەقورقىيورۇز ؟
قادىنى سىنى و عملدە سربىست براقىم . فقط بىزه تىجرى به
كۈستىريوركە بىرچوق خصوصاتىدە قادرین أركاك كېچايىشە بىلەر .

و خصوصیله دقته ، ذوقه ، صبره ، آنلرک چیویکلکنمه متوقف اولان ایشلرده قادینلر دها زیاده موفق اولور .

هر شعبه مساعیده ، تجارتده ، دفتر طویله ، امور خبریده ، خصوصیله صنایع نفیسه ده قادینلر جنسلرینک استعدادینی اثبات ایشلردر . قرون متوسطه ده قادینلر اوفور ویازارلردى ، اركکلر جاهلدى .

بولتیقه ده ، قادینلر ، دائماً رول اوینامشلردر . مهارتده ،
مالده (energy) ، قرارده یانلرندە بولونان اركکلره
دائماً تفوق ایشلردر . سه میرامیسدن ایکنجه قاته رینا يه
قدر تاریخنده برجوق نسوانک اسملىينه نصادف ايدیورز .
ذاتاً انسانلر قادینلره حکمدار اوبلق صلاحیتى ويرمکه
آنلرک قابلیت سیاسیه لرینی تصدیق ایتمش اویلیورلرمى ؟

بعض متدنی آدمار ادعا ايدیورلرکه قادینه اركك کېي
حقوق ويریورسە ، اوده اركك کېي بعض وظائفه مکلف
اویللیدىز ؛ مثلا عسکرلک ایتلىيدر . فقط بوزواللیلر او نوتیورلرکه
برقادین دنیا يه برجوق كتیر مکله عسکردن دها زیاده
مهالكە اوغریيور . حرب انسانىدە ، ذاتاً ، آنلر مرضايىه
باافق وبابانك يالكىز براقدىيىخانەنى اداره ایتك وظيفه سىلە
مکلف دکلىيدىلر ؟

زمانزده برجوق قادينلر ايشسزدلر ونهيا به جقلرينى
بىلمىدكلرندن جانلىرى صيقيلiyor بوجال برجوق واهيلكلىرى
سىيت ويرمكىددىر . حابىوكه برقادىن اوقوسە ، يازسە
وحياتى قازانق ايچون چالىشە بىلسە بوکىي بوشاقلىرىن
احتزاز ايذر . آنكايچون حياتىنده يالكىز ازدواجى
دوشۇئىيە جىك و هر مراجعت ايدىن دست ازدواجى
اوزاتىيە جىقدر . أولنيرسە ، زوجى مواجهە سندە ، قدرى
دها بىوكه اولەحق ، چونكە اوده چالىشە حق . زوجى
اولورسە چوجقلرينى باقه بىلە جىك .

قادينلر كوزل تعلمى وتربىيە كورورلىرى ملاحتلىرىنى ،
جادېملرىنى غائب ايدرلىرىش . بىز بوسوزه كولەرز . قادىن
نەقدر چالىشىرسە چالشىسون يىنة قادينلەنى مخافظە ايده جىكىدر .
هر حالدە بركوزل احلىق قادىن آلمەدن ايسە دها آز كوزل
بر معلوماتلى قادىن آلمق اولادر .

بتوں بومطاعانىن صرف نظر تعلمى وتربىيە قادىنى
أوندىن ، يوردىنىن اوذاق بولوندىيە جىقدر . نسوانڭ
اکثىتى أو ايشلىيە اوغراسە جىقدر . فقط هر حالدە حياتى
سرىست بولوندىيەز . چونكە عائىلە صاحبى ، زوجە ،
والدە ئولەميانلىرىڭ عددى شرائط حالىيە ومستقبىيە تختىدە
چوق اولەجىقدر . آنلىر چالشىغە مجبورىدۇ . أورۇپادە

قادینلرک عددی ارکىكلردن زیاده در ؟ کذاك طوعاً بكار
قالان ارکىكلر اوروپاده سائىر قطعاتدن چوقدر . بوقادینلر
نه ياسونلر ؟ وجودلرینى تباھمى ايتسونلر، يوقسەفاھشەمى
اولسونلر ؟

اکر قوانین و عنعنات قادینلرک تکاملنە مانع اوئىسى
ايدى بو آلام روزىرى يېيجىچى امکان قالمازدى .
او زمان بكارىتنى قورقو قالقاردى . ازدواجىار دها
معقول بىشكىل آلىر وزوجىن دها بختىار اولورلاردى .
بوندىن ده رفاهىت عمومىيە مستفيد اولىق طېيىەدر .
ازدواجىك استقبال بشرىت اعتبارىلە اھىتى پىك بىيوكىر .
قادىن فکرآ و بىدنا نە قدر انحطاط ايدرسە انسانلىق ده
او درجه ده تىزلىك ايدى .

قادینلرک اطلaci علىهدارلىرىنە آمرىقا مثالنى اراە
ايدە بىلىز . اورادە قادینلرە اولان حرمت پىك زیاده در .
قادىن مطالبىندن بىچوغۇنى قرىن اسعاf اولىشىدر . بعض
حکوماتىدە نسوانە حق اتخارب بىلە ويرلىشىدر . آمرىقادە
ھېچ بىر شعبە سۈى بىشىر يوقدر كە اورادە قادینلار لە مىرخىلىرى
بولۇمسۇن .

خلاصە كلام حریت نسوان بىزمان مسئۇلەسىندىن بشقى
برشىي دىكىلەر .

— ازدواج بالانی —

دوستمزدوقتور ماقدس نورداوک « مدنتمزک اکاذیب عقدیه‌سی » عنوانلى ائری بزجه پك مهمدر . بوكتابده « ازدواج بالانی » سرلوجهلى فصل جداً جالب نظر دقتدر . بوفصلی ترجمه واقتباس نیتنه ایدك . چونکه مؤلف الی آلتاش صحیفه ایچنده شمدىکی طرز ازدواجی قطعی برصورتده تنقید ایدرک بوکونکی أولنهرک بر مرا ایشک او زرینه مستند اولدیغى ، ناموس دنیلن شى' ، ملتلرک ، دور انحطاطلر نده ، نصل چورویوب اولاد پیشیدیر مذکارى خى پك صریح برا فاده ايله آكلاتيور . بوفصلی اقتباس ایتمدك چونکه حالا ملتمزک سـویه معنویه و فکريه سـنـی آشاغى كوردك . اميد ايدرـزـكـهـ تـكـاملـ فـكـرىـ ، بـوـسـنـهـ دـكـلـسـهـ كـلـهـ جـكـ سـنـهـ ، بـزـلـرـهـ بوـكـبـىـ اـئـلـرـدنـ هـیـسـجـ اوـلـماـزـسـهـ بـخـنـهـ صـلاـحيـتـ وـامـكـانـ وـيرـديـرـ .

فهرس

صحیفه	
۳	جناب شهاب الدین بک افندی به
۴	مقدمه
۱۴	تاریخنده و مختلف مملکت‌رده قادین
۷۷	اجتیاعاتنده عائله
۸۷	حال حاضرده قادینلر
۱۰۷	مناسبات جنسیه
۱۱۸	قادینلک تربیه‌سی و وظیفه تربیت‌کاری‌سی
۱۲۹	بزده عائله
۱۳۹	تعدد زوجات واستفراش
۱۴۹	طلاق ودفع زوجه
۱۵۸	مسلمان قادینلرینک وضعیت حقوقیه‌سی
۱۶۵	ترک قادینلک وضعیت حاضره‌سی
۱۷۵	قادینلر مزک تردیات بدینه ، روحیه اخلاقیه تربیویه و سائزه‌سی
۱۸۵	بزده ازدواج اصولنک تنقیدی
۱۹۵	تستر واحنجاب
۲۰۶	خانه : قادین و جمعیت - قادین و اقتصاد
۲۱۶	مسلک نسائیون (علاوه)
۲۲۵	ازدواج یالانی (علاوه)

باب عالی جاده‌سنده
یکی عثمانی کتبخانه و مطبوعه‌سی
صاحبی : اونخانس آزناور

مہرل نوری بکلے ترکه ائمری

(جلال نوری بک فرانزجه آثاری دخی مطبعه مزده بولنور)
یقین زمانلزدہ نشر ایتدیکی کتابلر ایله جلال نوری
بک مملکتمنز عالم عرفانشده بر انقلاب اجراسنه موفق
اولمشدر. صوک درجه‌ده نظردقی جلب ایدن و نسخه‌لری
توکنن بو آثارک بر قسمی تکرار باصله‌قده‌در .

کندی نقطه نظر مدن حقوق دول

اوروپا حقوق دوله قارشی یازلش و باشی باشنه بر
عثمانی مکتب و مسلک حقوقی‌سی احتوا ایدن بو اثر آتیده‌کی
فصل‌لردن مرکبدر :

بردکیل ، ایکی . - حشمتلو نیقولا ما کیاومل حضرتلری -
عنقاگی ، های ؟ - دولتلر بر رهیئت مشروه‌میدر ؟ - آوستربیانک
عناصر سرکبکه‌سنہ ، تشکیلات اساسیه‌سنہ و بوباده‌کی پولیتیکه‌سنہ
و بوسنہ . - هرسکه دائر برفصل . - دولتلر و مبارزة حیات مستله .
سی . - اختلاف هلال و صلیب . - دولتلرک حقوق . - حق
استعمار . - عهود عتیقه و سائزه . - حربه بوقوئاڑ . - شارل
ریشددن جلال نوری بکه برهکتوب . - جناب شهاب الدین بک
براٹر بدیعی اولان اخلاق سیاسیه عنوانی مصاحبه کزیده . -
اسلامده وجوب تجدد . - صحیفه ۱۹۲ فیشانی ۵ غروش

شمال خاطره لری

مالک شماليه يه جلال نورى يك طرفدن و قوع بولان
سياحتده طوتيلان غايت مراق آور نو طلدر . مصاحبہ
شكленده يازمشدر . روسیه و آلمانيا پولتیقه سنه و مالک شماليه نك
طرز تکاملنه دائر مهم فصللری محتويدر . مندرجاتی :
روسیه ده ديان . - روسیه ده تركلر . - روسیه ده تمثيل
و تمثيل پولتیقه سی . - فينلانديا . - روسیه ده يهوديلر . - اسوج . -
نوروج . - دانيارقه . - موزه لر . - شماليه و روسیه ده قادينلر . -
روسیه يه دائر بعض مطالعات عموميه . - ملتلر حقنده بعض
مطالعات . - فيوردلر (نوروجده) . - ايدل [ولغا] نهری . -
اوروبایه بر نظر . - دله ندا ... (صاحبہ) . - سينه ما طوغرا فاه
سياحت : هوجه يك ، كيهو ، موسقوه ، نيزفي . نو غورود ،
قرآن ، پرسپبورغ ، چارسقونه . سه لو . به تهر هوف . -
رمزي يك . صحيقه ۱۲۸ فئاتی ۵ غروش

حوالج قانونيه من

غايت مفيد ، مهم ، يك مباحثی احتووا ايدن بوكتاب
۱۲۸ صحيفه دن مرکب اولوب ۵ غروشه صاتيير .
مندرجاتی :

مطالعات عموميه . - خاندان سلطنت قانوني . - مأمورین
قانوني . - اداره ملك قانوني . - قوانين عدليه . - قوانين
اساسيه من . - قوانين وفقيه . - مجاه مسئله سی . - املاک
قانونلری . - قوانين موته . - لاينكر تغير الاحكام بتغير الا زمان .

تاریخ تدنیات عثمانیه و مقدرات تاریخیه

انحطاطمزر اسباب وسائل تاریخیه و روحیه سنى کوستر بوایکی جلد شوصوك زمانلرده ملتمىزی اك زیاده دوشوندیرن اثرلردر . بودرجهده آچيق و قطعی بر لسان ايله نقائصمنزدن بمحنه بوکونه قدر كيمسه جسارت ايده . مامش ايدی . نسخه لبرقاچ کون ايچىندە كاملاً توکنديكتىنن كتبخانه عاجزانه منزجه تكرار طبعلرىنه تشىت ايدلشدر . ايکي اثر مؤلف طرفدن توحيد ايديلهرك باشدن آشاغى تصحيح و بر فصل مهم علاوه ايدلشدر . بر آيه قدر نىز ايديله جىكدر . آلتى يوز اللى صحيفه قدر طوته حق اولان بوائر آنجق ۱۵ غروشه صاتىله جىقدر . مواد اساسىسى شونلردىن عبارت در :

تدنیات داخلیه ، عنصریه ، اداریه ، اقتصادیه ، بدئیه ، اخلاقیه . دینیه ، فکریه ، خصوصیه ، خارجیه . - قادرىن ، معیشت ، ادبیات مسئله لرى . - شیمیه تبع . - قدر نادانى . - استانبول مسئله سى . - کوستاولوبونك نظریاتى و بز . - هزىتك اسباب غير عسکريه سى . - تبعه خristianiyehنك استخلاصى . - تاریخ استقبال : بعث بعد الانحطاط . - شاه دارو . - وطن ، ملت ، دین حىلى . - مقایسات تاریخیه : اندلس ، روما ، قدیم یونان ، ییزانس ، تاتار حکومتلرى ايله حکومتىز . - تجدد و ترق نصل اوپور ؟ روسیه . - جانب شهاب الدین ، سليمان نظیف و عبد الله جودت بىكلرک تقریضلى .

اتحاد اسلام

جلال نوری بک اک مکمل اثریدر . امثالی هنوز
ممالک اسلامیه ده نشر او لو نامشدر . اونک اهمیتني توضیح
ایچون شاعر بالحق عبد الحق حامدک یازدیغی تقریض منظوم
حکیمانه دن یا لکن شوبیتلری نقل ایددم :

بیوک کتابکزی بن هان دکل تبریلک ،
دیلردم ایتك او تبریکه جمهی تشریفک .
نه در تعین ایدر چاره ؛ چاره علت ؛
اولونجه سوزلکن نقش خاطر ملت .
او هب نقود حقانقدر ، ادخار ایدرز ؛
خرینه کزله تصدق و افتخار ایدرز .
مندرجاتی شونلردن عبارتدر :

اسلامیت حفنه مطالعات عمومیه . - ایکی نوع مدنیات :
صناعی و حقیق . - اجتہاد مسائلی . - حکومت اسلامیه . - حال
حاضرده مسلمانلر : عربلر ، جاز ، یمن ، عسیر ، تونس ،
طرابلس ، جزاڑ ، فاس مسئلہلری ، سوریا ده ترک - عرب
اختلاف وسائله ، ترکلر ، اتحاد ازرال فکری ، اسلام آرہستنده
تفرقه ، هندیلر ، چینیلر ، مالزیالیلر ، کوچک مسلمان جماعتیلری . -
شیعیلر واپانیلر وسائله . - مسلمان آمارشیسی . - اوروباالیلرک
استعمار اصوللری : دوقتور کوستاو لو بونک فکرلری . - سیر
سقاوهن بلونتک مصر لیلره مکتبی . - امپریالیزم پولیتیقسی :
انگلیز ، آمریقا ، روسیه ، فرانسه ، ژاپونیا ، آلمانیا ، آفاق
میثاث سیاستلری . - اسلام و افکار مفرطه و ملل محکومه . -
اها مآ موجود اتحاد اسلام . - اسلام و تردیات . - مؤسسات

مشترکه اسلامیه : مسئله خلافت ، حجج مسئله‌سی ، معارف عمومیه اسلامیه ، ادبیات اسلامیه و سائره . - اسلامیت وبغض فصرانی . - اسلامیت و حقوق دول . - غایه امل : مسلمان رهنه‌سانی و پروگراملر . - خیال دکل ، حقیقت (سلیمان نظیف بک) . - یاوز سلطان سلیم ، بارباروس ، فامق کمال ، عبدالحق حامد . - اتحاد اسلام (فامق کمال) . - عبدالحق حامد بک تقریضی و جلال نوری بک جوابی . - مصر حزب الوطنسی (پیشی محمد فردید بک تقریضی . - اتحاد و اسلام (شیخ عبدالعزیز جاویش افندینک) . - اوروبا و اتحاد اسلام (تونس مشاهیرندن علی باش حابه افندینک) . - هند مسلمانلری و بان اسلامیزم (هند مشاهیرندن ظفر علی خانک) .

صحیفه ۴۰۸ اجزاسنک فیثاقی ۱۲ بچق مجلدینک ۱۵ غروش

قادینلر من

ملکتمنزده حریت نسوانه دائر یازیلان ایلک اثردر .
صوک در جده مهمند . بر تجدد و انقلاب فکریله یازلشن
بر کتاب معتدلدر . تقریباً ۲۴۰ صحیفه‌دن مرکب اولوب
یدی بچق غروشه صاتیلیر . مندرجانی :

تاریخنده و مختلف مملکتلرده قادین . - اجتماعیاتده عائله . -
حال حاضرده قادینلر . - مناسبات جنسیه . - قادینک تربیه‌سی
و وظیفة تربیتکاریسی . - بزده عائله . - تعدد زوجات
واستفاده . - طلاق ودفع زوجه . - مسلمان قادینلرینک
وضعیت حقوقیه‌سی . - تردیات بدنبه ، روحیه ، اخلاقیه ،
تربیوه . - بزده ازدواج . - تستر و احتجاج

١٣٢٧ سلانيك اتحاد وترقي قولفره سنه

جلال نوري بكت مختره سى

بتون مصائب اولدن كشف ايدر جالب مراق
بر مختره در . فياتي ٢ غروشد .

روح الا قوام

حکیم شهر دوقتور کوستاو لو بونك اشهر آثارندن
اولوب دوقتور عبدالله جودت بلک طرفندن ترجمه ايدييش
اولان بوکتابك نسخه‌لری توکنمشدی . في مقطوعتك
اوج مثلی في ايله آلتق ايسته نيلديکي حالده بولونما يوردى .
سر اپا کوزدن چيريله رک واصلنك صوك طبعنه تطبيق اولونارق
ايكنجي طبعنه باشلانيدی . آثار عاليه مراقليلرينه
تبشير ايده رز .

اعتقادات باطله يه اعلان حرب

قليچ زاده حق بلک افدينيك افكار و آراسنى احتوا ايدين
بوبرنجي كتابى پك يقين بزمانده ساحه زيب مطبوعات او له جقدر .
بو وامثالى كتابلر بزده افكار عموميه نك صوك زمانلرده آلدigi
جرياني کوستريکىندن من كل الوجه شایان تدقیق و تعمیقدر .
متعدد دفعه‌لر او قونسنى و هبر فصلی او زرینه دوشونلىسى تجدد
برورلره توصيه ايده رز . في ٥ غروش